Lugten Malschaert Architecten bv

[architecten: ir. A. Lugten en ir. T.J. Malschaert]

Buitenwalevest 2
3311 AD Dordrecht
T 078 6393535
F 078 6393530

Op het moment dat een kind zich in de ruimte tussen twee uitgestoken armen nestelt, doet het zijn eerste "architectuur" ervaring op. De nabijheid van twee armen roept een intieme ruimte op. Nabijheid vormt het thema van het ontwerp van de woningen aan de Rusthoflaan in Crooswijk te Rotterdam.

Dingen gaan pas leven als ze ons nabij komen, een menselijke schaal krijgen. "Nabijheid" speelt altijd een rol. We ervaren een binnenruimte door de nabijheid van wanden. We krijgen een "beeld" door een kolom die zich aftekent op de omringende ruimte of een raam op de wand. We zien een volume door de nabijheid van twee tegenovergestelde vlakken van dat volume, een vlak door de nabijheid van twee lijnen van dat vlak, een lijnstuk door de nabijheid van twee punten van dat lijnstuk.
We ervaren onze omgeving in de juiste verhouding door een maateenheid, het "onkenbare" verschil tussen twee bijna gelijke, zich in elkaars nabijheid bevindende groottes.
Twee keien markeren de ingang van een eigen weg, de twee poortgebouwen aan het eind van de Rusthoflaan markeren de ingang van het kerkhof. Torens in de Rusthoflaan markeren de toegang tot de woningen. De staande volumes van de torens worden geflankeerd door zittende en liggende bouwvolumes die als armen de ruimte van de Rusthoflaan oproepen.
Het spel tussen een "open gevel" waar de kolom en de latei zich op aftekenen en een "gesloten gevel" waar het raam zich op aftekent vormen het gezicht van deze bouwvolumes.
De totale compositie is doordrongen van een beperkt aantal verhoudingen, die een relatie legt tussen de kolom, als maateenheid, en het geheel.

Rusthoflaan oneven zijde.

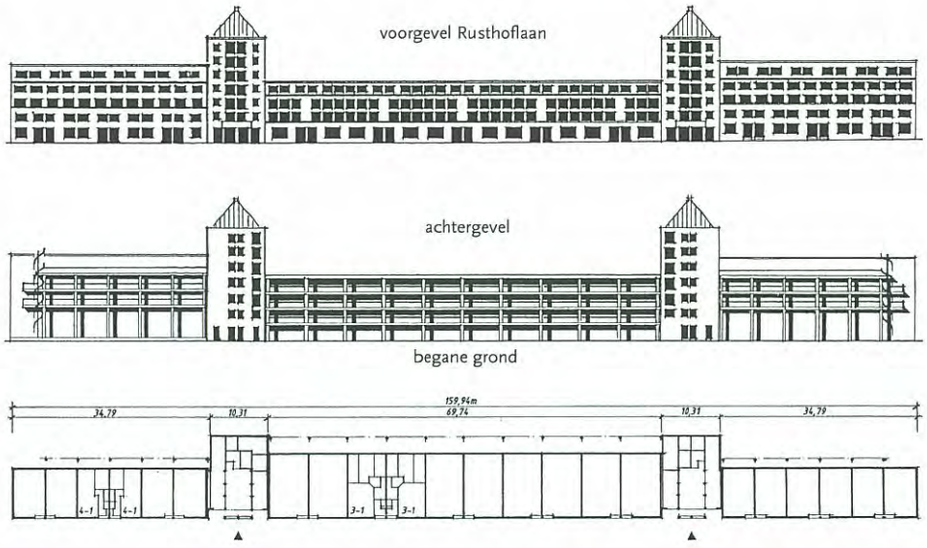

Luchtfoto van Rusthoflaan vanuit het noorden.

148 Woningen Rusthoflaan Crooswijk, Rotterdam; Opdrachtgever Woningbedrijf Rotterdam; Architect ir. T.J. Malschaert; Categorie sociale huur; Oppervlakte 15.096 m²; Inhoud 40.759 m³; Totale aanneemsom ƒ14.670.000,- - excl. BTW; Oplevering 1996.

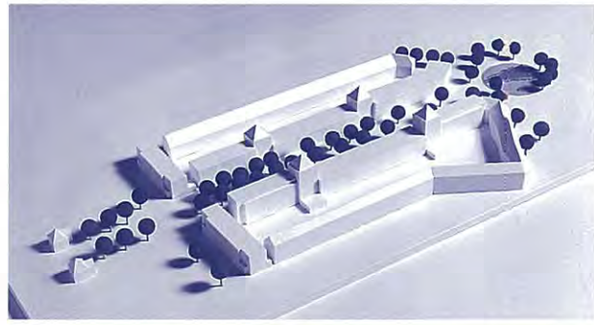

Maquette van Rusthoflaan vanuit het westen.

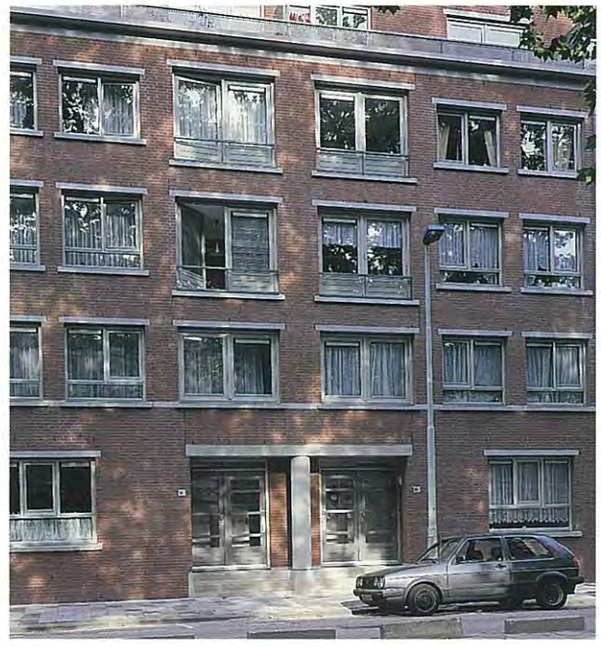

Voorgevel Rusthoflaan. Toegangspartij van begane grond woningen. Kolomstellingen t.p.v. open gevel, ramen in gesloten gevel.

Rusthoflaan. Staande, zittende en liggende bouwvolumes met op de achtergrond de twee poortgebouwen van het kerkhof.

Rusthoflaan voorgevel onevenzijde.

Rusthoflaan achtergevel, zuidzijde galerij en balkon gecombineerd.

Rusthoflaan links evenzijde, rechts onevenzijde.

3 kamer woningen toren en galerij

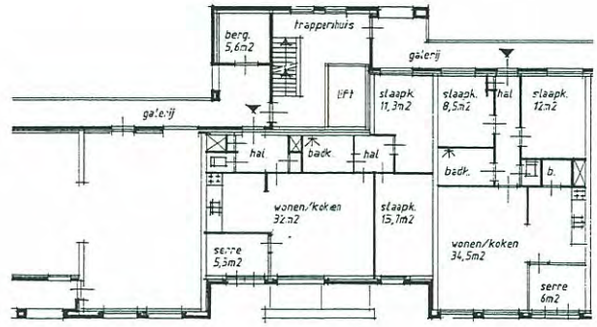

Luchtfoto vanuit zuidwesten.

82 Woningen Project Cascade, Krimpen a/d IJssel. Opdrachtgever Boogaerdt & Schmidt Stolwijk; Architect ir. T.J. Malschaert; Categorie sociale huur; Oppervlakte 8.692 m²; Inhoud 23.468 m³. Totale aanneemsom ƒ 9.102.000,-- excl. BTW; Oplevering 1998.

Cascade zuidgevel met voorliggend aquaduct.

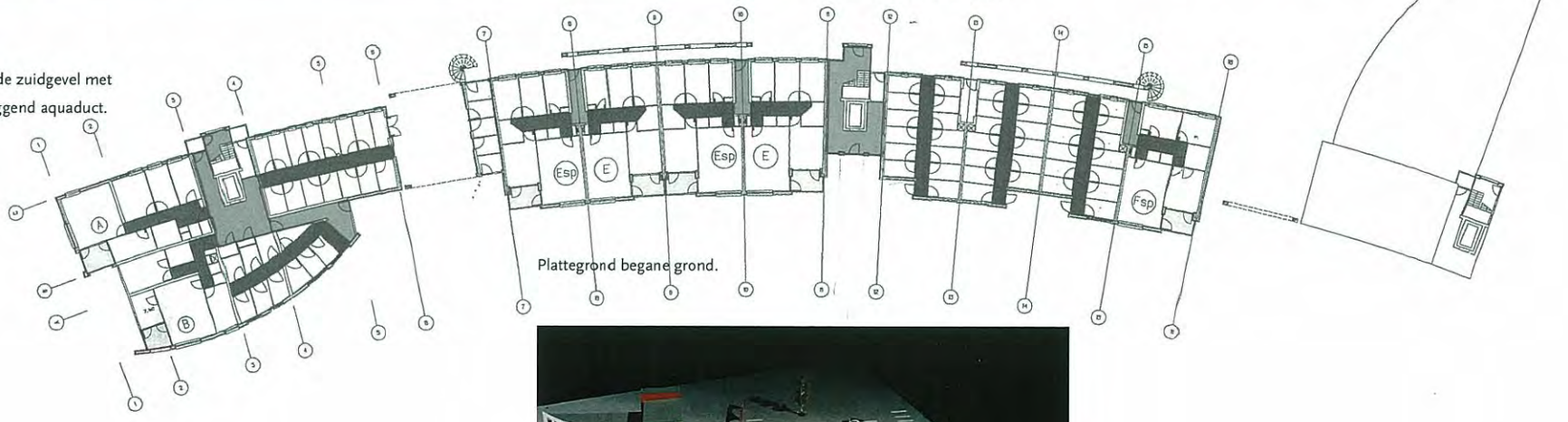

Plattegrond begane grond.

Cascade noordgevel.

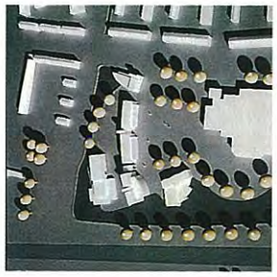

Stedebouwkundige situatie Cascade.

MAAT Architecten BnA

[Architecten: Arie Maat en Hans Cromjongh b.i.]

Strevelsweg 700/506
3083 AS Rotterdam
Postbus 57658
3008 BR Rotterdam
T 010 2934880
F 010 2934888
E-mail maat.arch@inter.nl.net

We worden tegenwoordig geconfronteerd met een woningvoorraad, die in veel gevallen niet meer voldoet aan de huidige eisen qua woninggrootte, woningdifferentatie, isolatie- en verwarmingspakket en stedenbouwkundige situering. Een onjuiste stedenbouwkundige situering kan aanleiding zijn voor een verregaande verloedering van straten en buurten.
In een ongebreidelde drang tot vernieuwing zijn in de 50-er en 60-er jaren buurten gebouwd waarbij primair aandacht werd geschonken aan een optimale zonligging van de tuin.
Scheiding tussen openbaar en privé en een goede oriëntatie ten opzichte van het openbaar gebied waren zaken van secundair belang. Dergelijke, verkeerd ontworpen buurten worden gekenmerkt door een grote mate van sociale onveiligheid, het ontbreken van zorg van de bewoners voor het openbaar gebied en een verregaande schuttingcultuur als enige overgang tussen openbaar en privé.
In veel gevallen is het mogelijk om met meer of minder ingrijpende maatregelen, verbeteringen aan te brengen waardoor een buurt weer een nieuwe impuls krijgt. Verbetering verdient de voorkeur boven sloop, omdat het behoud van de goedkope woningvoorraad voor corporaties van levensbelang is. Helaas is het niet altijd mogelijk om sloop te voorkomen, omdat de constructieve condities onvoldoende zijn.

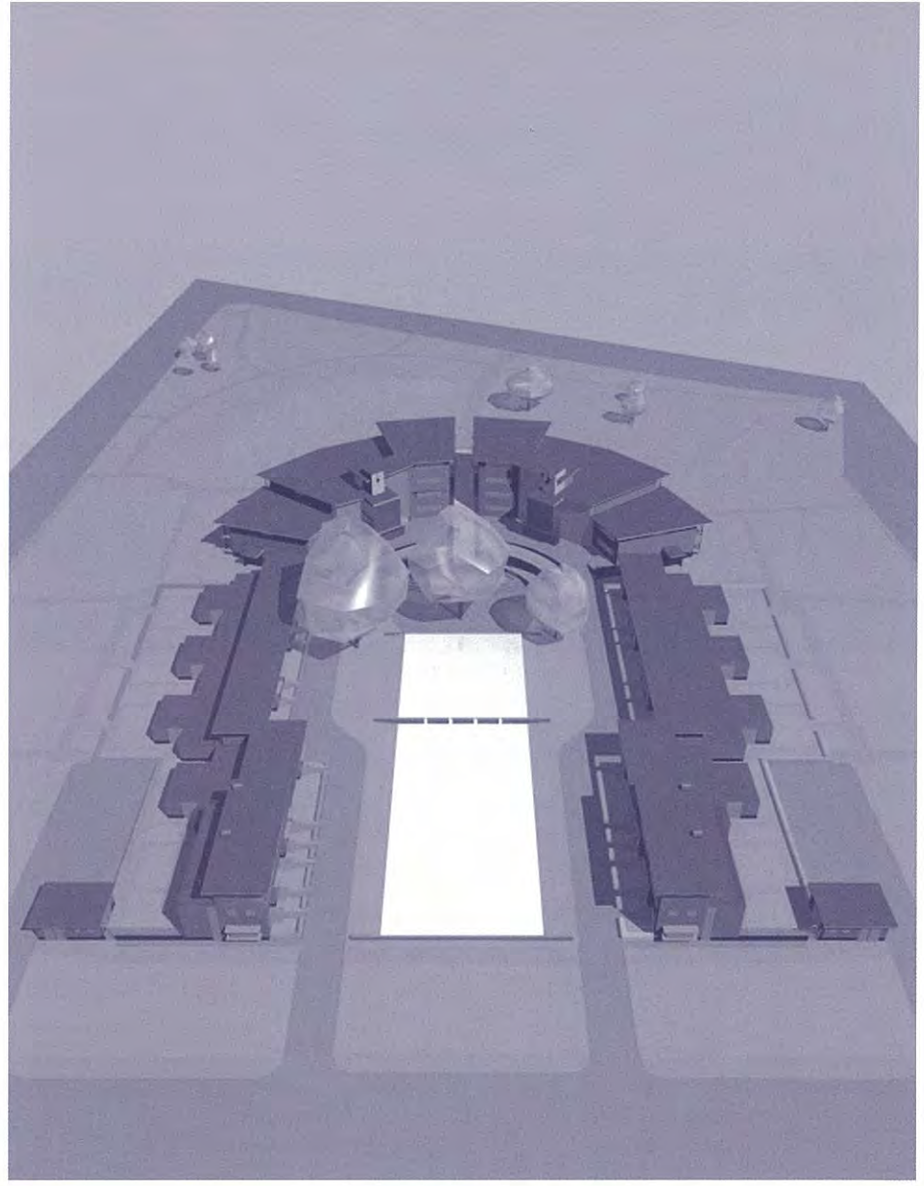

48 Woningen + parkeergarage De Bettekamp, Koningin Wilhelminalaan, Varsseveld, Gemeente Wisch; Opdrachtgever Woningbouwstichting "WISCH"; Architecten Arie Maat, Hans Cromjongh; Categorie 24 sociale huur, waarvan 8 voor alleenstaanden en 16 seniorwoningen, alsmede 24 vrije sector koopappartementen; Oppervlakte 6.200 m²; Inhoud 17.600 m³; Totale bouwkosten ƒ 7.100.000,-- excl. BTW; Oplevering 1998.
Het bejaardentehuis "De Bettekamp" moest helaas worden gesloopt omdat het niet voldeed aan de huidige eisen en omdat ombouw tot grotere woningen vanwege de constructie niet mogelijk was.

Woningplattegronden
Alle woningen zijn gesitueerd aan een glazen entreehal met daarin centraal de lift met aan weerszijden vides voor een optimale ruimtelijke werking.

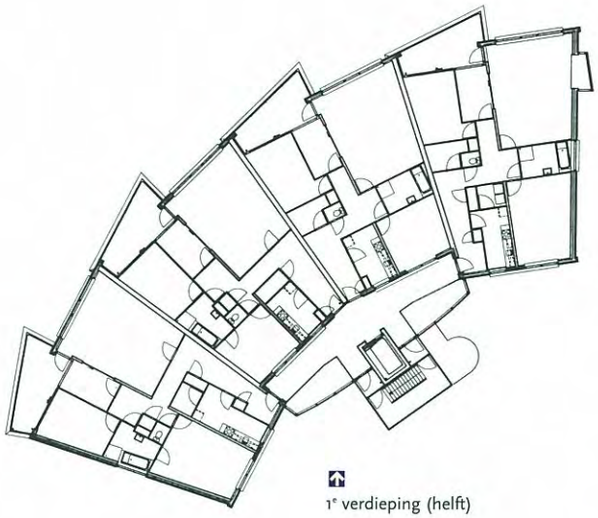

1e verdieping (helft)

52 Woningen Patrijsplein, Silvolde, Gemeente Wisch; Opdrachtgever Woningbouwstichting "WISCH"; Architect Arie Maat; Categorie sociale huur; Oppervlakte 7.444 m²; Inhoud 19.240 m³; Totale bouwkosten ƒ 3.200.000,-- excl. BTW., kosten wijkverbetering: ƒ 500.000,-- excl. BTW. Genoemde bedragen gelden voor 52 woningen; Oplevering: 1995. Situatie vóór verbetering.

Parkgevel "De Bettekamp"

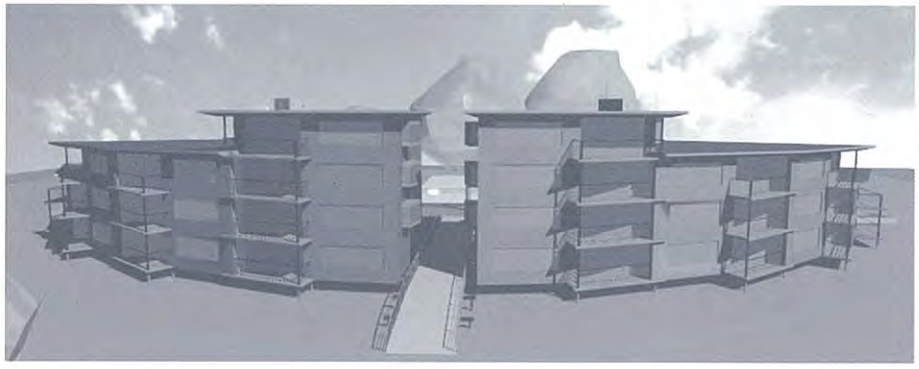

Begane grond plattegrond vóór verbetering en ná verbetering.

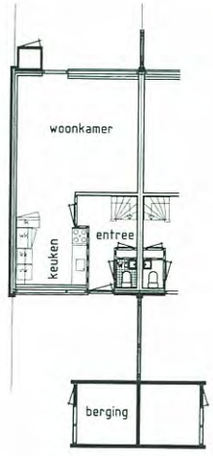

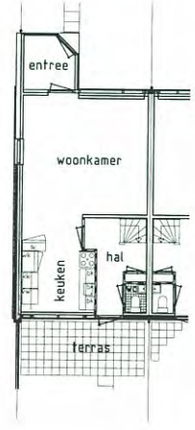

Situatie na verbetering.

MARGE ARCHITECTEN BV

[ARCHITECTEN: THEO STEEMERS EN LOUIS AUSSEN]

'S-GRAVENDIJKWAL 39
3021 EC ROTTERDAM
T 010 2440242
F 010 4772704

Herstructureringslocaties hebben een verleden. Zij zijn gegrift in het collectief geheugen en maken daarmee deel uit van het stedelijk bewustzijn. De hieraan verbonden symboolwaarde, de morfologische ondergrond en de omgevingsfactoren spelen een belangrijke rol in het ontwerp. Vrijwel alle projecten hebben complexe randvoorwaarden, zoals verplaatsing van activiteiten, bodemverontreiniging, geluidsoverlast van industrie en verkeer alsmede herwaardering en herstel van bestaande bebouwing. De "incubatietijd" is vaak lang door de grote tegenstellingen in maatschappelijke betekenissen en belangen. Ter illustratie is het studieproject Bongerd Zijkanaal I, volkstuinen en industrie, te Amsterdam-noord, gedocumenteerd. Voor dit project is een reeks nieuwe typologieën van grondgebonden laagbouwwoningen in zeer hoge dichtheid ontwikkeld. Desondanks hebben ze een open karakter en beschikken ze over ruime patio's en dakterrassen. Om de privacy te kunnen waarborgen passen de woningen als een Japanse puzzel in elkaar.

Het project Nuts 8 is een pilot-project t.b.v. de herontwikkelingsopgave voor Den Haag-zuidwest. Delen van de bestaande naoorlogse uitbreiding worden ingrijpend gerenoveerd. De koppen van de bouwblokken worden gesloopt om plaats te maken voor torens, die als schuimkoppen op de zee van middelhoogbouw bijdragen aan de ruimtelijke èn sociale differentiatie van de wijk.

Het project Borneo te Amsterdam is een deeluitwerking van het door West 8 vormgegeven stedenbouwkundig plan.

31 Woningen Borneo B8, Amsterdam; Opdrachtgever New Deal, Amsterdam; Architect Theo Steemers; Categorie sociale koop; Oppervlakte 3.150 m²; Inh. 9.300 m³; Bouwkosten ƒ3.800.000,-- excl. BTW; Oplevering gepland '98-'99. Gestapelde laagbouwwoningen op de kop van een 42 m. diepe bouwstrook. De entree van de benedenwoningen wordt gevormd door atelierachtige woonruimten met verdiepingshoge glazen deuren, ontsloten via de hof, de gemeenschappelijke tuin. De bovenwoningen worden aan de straatzijde ontsloten via een grote hal, tevens berging/werkruimte. Hiermee is het oorspronkelijke concept van afwisselend bebouwde en onbebouwde lamellen, dat in Sporenburg met ondiepere kavels wel toepassing kon vinden, verlaten. Het idee van een introverte bouwvorm met nurkse havenarchitectuur blijft gehandhaafd.

Overzicht plandeel Overkadoelen, Bongerd/Zijkanaal I, Amsterdam.

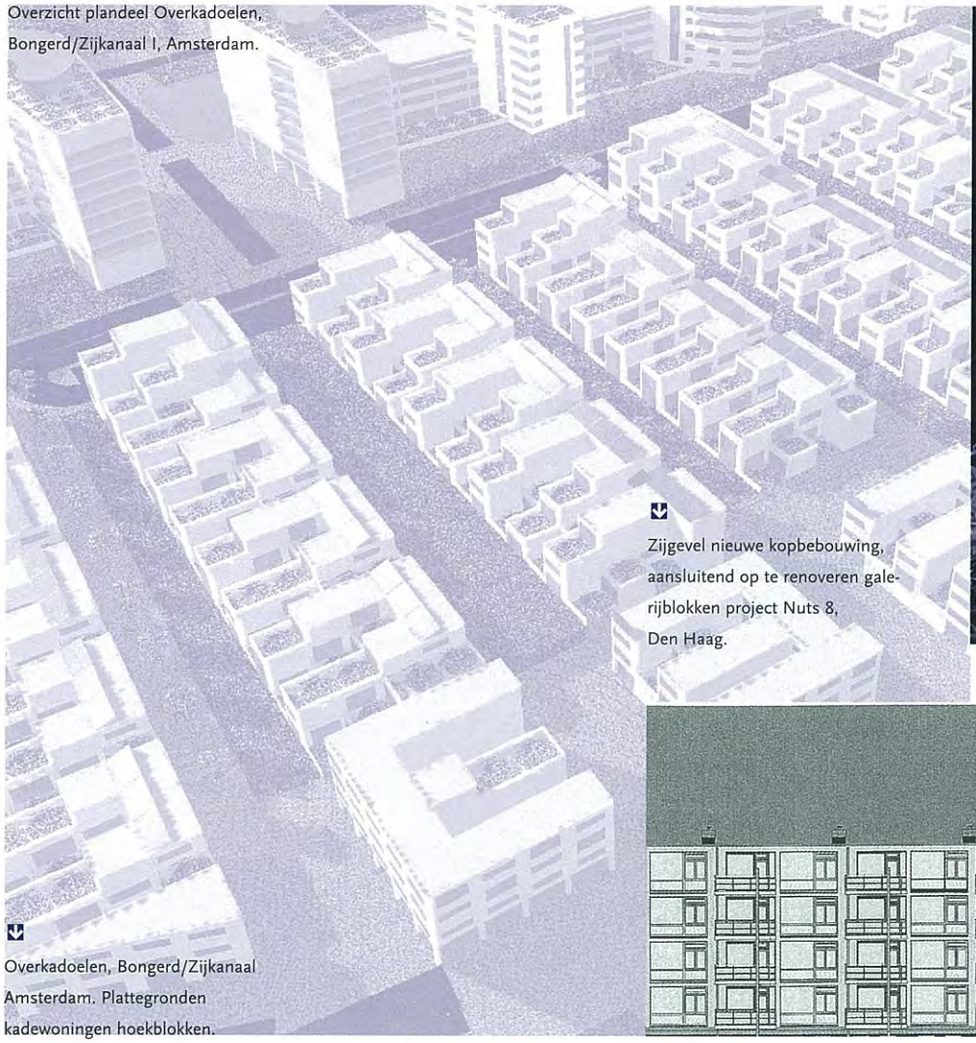

120 Appartementen, vervangende nieuwbouw op koppen van te renoveren galerijstroken, Project Nuts 8, Steenhouwersgaarde, Den Haag; Opdrachtgever Woningbouwvereniging 's Gravenhage; Architect Louis Aussen; Oppervlakte 15.750 m²; Inhoud 47.500 m³; Bouwkosten ƒ 13.800.000,-- excl. BTW; Oplevering gepland 1998.

Zijgevel nieuwe kopbebouwing, aansluitend op te renoveren galerijblokken project Nuts 8, Den Haag.

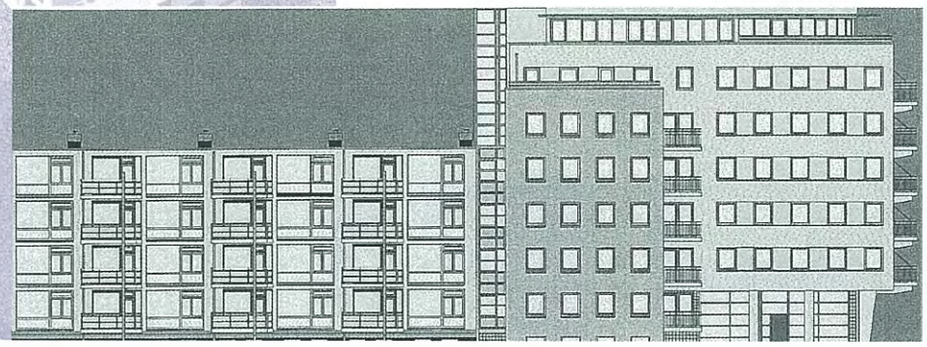

Plattegrond topappartementen zesde verdieping

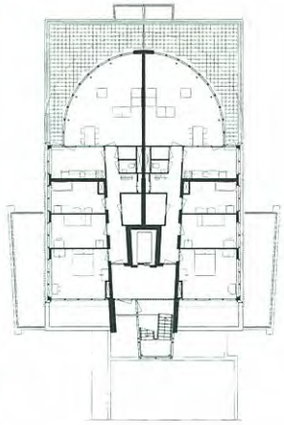

Overkadoelen, Bongerd/Zijkanaal Amsterdam. Plattegronden kadewoningen hoekblokken.

begane grond

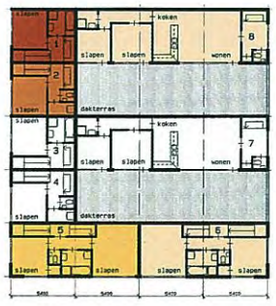

eerste verdieping

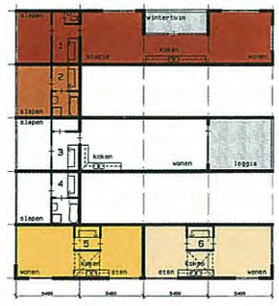

tweede verdieping

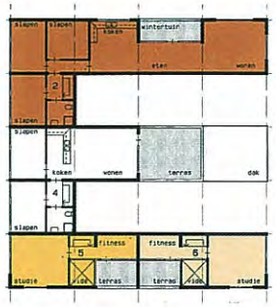

derde verdieping

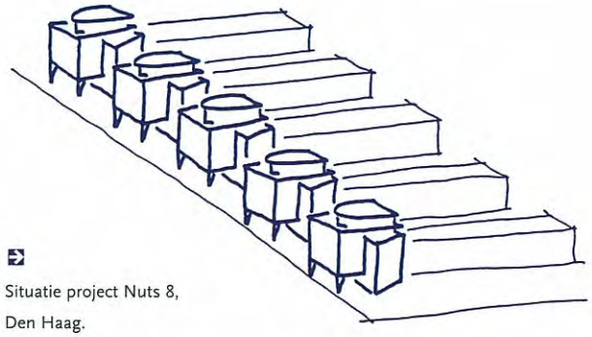

Situatie project Nuts 8, Den Haag.

Toegang via lift en galerijen. Balkon- en voordeur zijn zonder drempel uitgevoerd. Naast de voordeur is de zuidelijke galerijzijde per woning vergroot tot een terrasruimte.

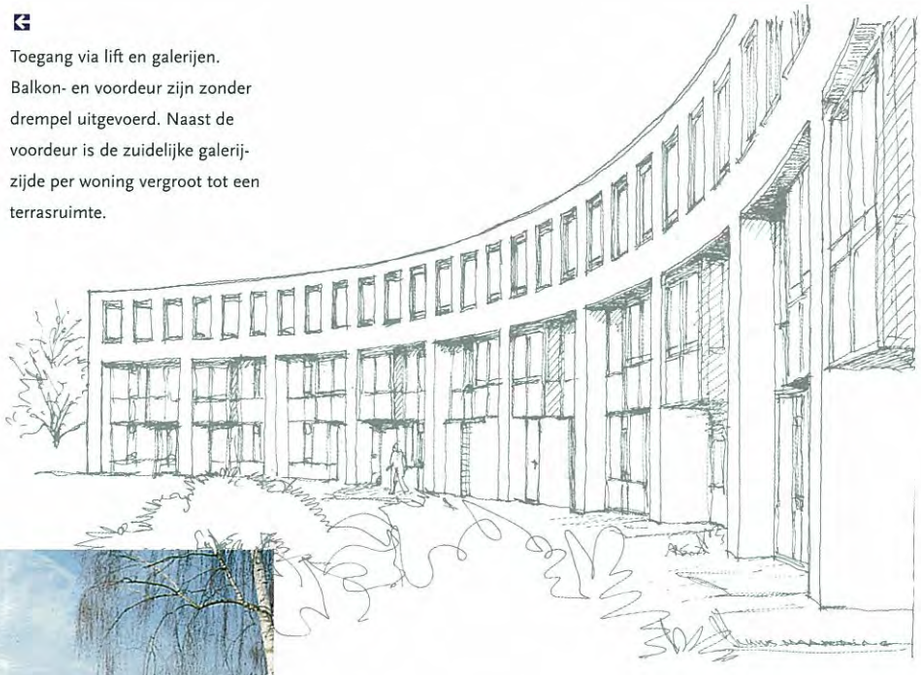

30 Aanleunwoningen "Humanitas", Deventer; Opdrachtgever Woonzorg Nederland, Amsterdam; Architect Luuk Naarding; Categorie sociale huur; Oppervlakte 2.575 m²; Inhoud 7.100 m³; Bouwkosten ƒ2.350.000,-- excl. BTW; Oplevering 1994.
Vervangende nieuwbouw bij verzorgingshuis "Humanitas". De woningen zijn rolstoelvriendelijk van maat en uitvoering. De directe verbinding met het verzorgingshuis zorgt in geval van nood voor een snel hulpaanbod. De hoofdtrap en lift bevinden zich in de aansluiting aan het verzorgingshuis.

76 Woningen Beethovenlaan, Capelle a/d IJssel; Opdrachtgevers Maasstede Rotterdam, Woningbouwvereniging Woningpartners Capelle a/d IJssel; Architecten Luuk Naarding, Frits Straesser; Categorie 50 vrije sector koop, 26 sociale huur; Oppervlakte 8.750 m²; Inhoud 24.100 m³; Bouwkosten resp. ƒ6.037.000,-- en ƒ2.495.000,-- excl. BTW; Oplevering 1998.

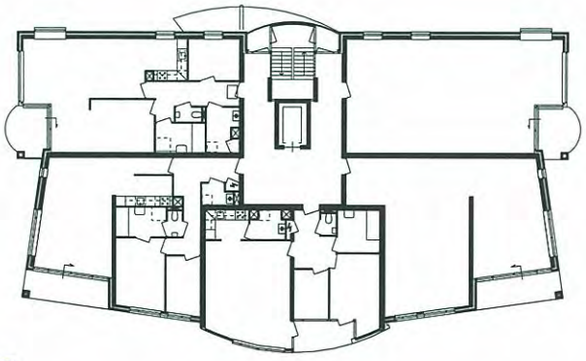

Per verdieping worden 5 woningen ontsloten door trap en lift.
De 5e verdieping bevat 2 grote woningen met dakterrassen.

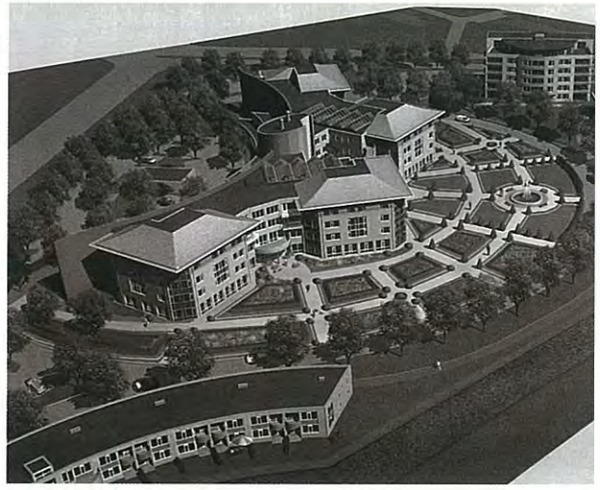

19 Woningen, Plan Wolkammerweg Westbroek, Maartensdijk; Opdrachtgevers Woningstichting Maartensdijk, Vos & Teeuwissen bv., Huizen; Architect Rudy van der Linden; Categorie 9 sociale huur, 10 premiekoop; Oppervlakte 2.050 m²; Inhoud 5.125 m³; Bouwkosten ƒ 1.988.936,-- excl. BTW; Oplevering 1995.

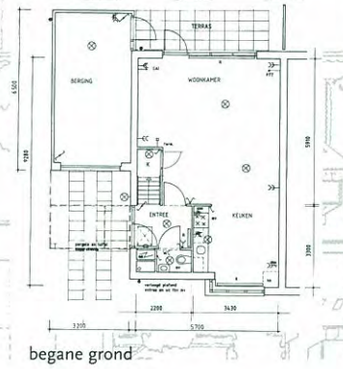

begane grond

Stedenbouwkundig plan, woningen in aansluiting op eerder plan van Herman Herzberger de zgn. "boerderij-woning".

Karel Nieuwland Architekten bv

Architect directeur ir K.A.C. Nieuwland b.i. BNA
Meewerkend architect J.A.M. van Paassen HBO
Hoofd bouwtechniek J.J.M. van Driel

Raadhuisstraat 49b
2271 DG Voorburg
T 070 3694142
F 070 3860200

Er is een aantal redenen voor bedrijven om de steden te verlaten. Ze vormen een belasting voor het milieu, of zijn moeilijk bereikbaar, of passen door schaalvergroting niet meer in de stedelijke structuur. Milieuvervuilende bedrijven horen niet in de stad, maar als ook alle andere bedrijvigheid verdwijnt, betekent dat minder mogelijkheden voor een levende en duurzame stad.

Het beleid van de steden zou er dan ook op gericht moeten zijn om storende functies en bedrijven uit de stad te bannen maar tegelijkertijd te bevorderen dat vrijkomende plekken met meer dan alleen woonfuncties worden ingevuld. Een actieve gemeentelijke rol is essentieel. Marktpartijen zijn vooral geïnteresseerd in projecten zonder afzetrisico en met rendement op korte termijn.

Per wijk is onderzoek nodig naar optimale combinaties van wonen en werken. Deze moeten worden vertaald in het bestemmingsplan door niet per kavel aan te geven welke bestemming is toegestaan, maar juist welke functie niet gewenst is. Daarmee wordt gestimuleerd dat verschillende en wisselende functies in de bebouwing kunnen worden opgenomen.

Alleen zo kunnen we tot duurzame stedelijke structuren komen.

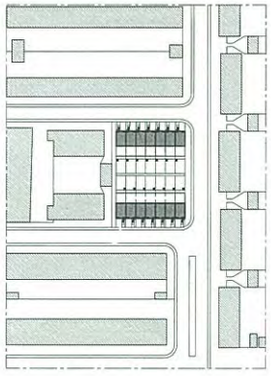

Situatie Van Trigtstraat.

14 Stadswoningen Van Trigtstraat, Den Haag; Opdrachtgever Aannemingsmij. Tetteroo, Voorschoten; Architect J.A.M. van Paassen; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 3.672 m²; Inhoud 9.873 m³; Bouwkosten ƒ5.500.000,-- excl. BTW; Oplevering 1994. Stedelijke overgang van privé naar openbaar.

Situatie Heyendaal

Toegang tot de nieuwe wijk Park Heyendaal.

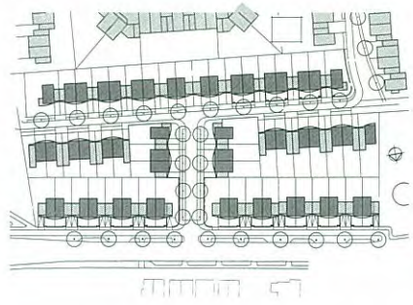

55 Eengezinswoningen Heyendaal, Nijmegen; Opdrachtgever Heyendaal VOF, 's-Hertogenbosch; Architect ir K.A.C. Nieuwland; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 8.847 m²; Inhoud 24.835 m³; Bouwkosten ƒ7.500.000,-- excl.BTW; Oplevering 1996.
Stedelijke wand, grenzend aan 19e eeuwse schil door gebruik te maken van a-symmetrische indeling per twee woningen.

OVING ARCHITEKTEN BV

[THEO OVING, JAN VAN DER ZWAAG, AB VAN DER VEEN
GERBEN VAN DER KOOI, LUC DE VRIES EN SASKIA SPIJKERMAN]

HOGE DER A 26
POSTBUS 1268
9701 BG GRONINGEN
T 050 3146111
F 050 3138819

De potenties van een locatie worden uitgenut door het inzetten van diverse woontypologieën. Langs het openbare gebied worden materiaal en vorm zorgvuldig in de hand gehouden en is de invloed van de bewoner beperkt. In de woningplattegrond en aan de zijde van de binnengebieden daarentegen zijn de mogelijkheden voor het creëren van de eigen woning door de bewoner zeer groot. Woningen in alle prijsklassen worden naast elkaar gerealiseerd, van sociale huur tot en met vrije sector koop.

180 Woningen Breitner en Van Goghstraat, Groningen; Opdrachtgever Projectgroep Noord Gorredijk, ABP Heerlen; Architecten Theo Oving, Wicher van der Wal; Categorie sociale koop, vrije sector koop, premie huur; Oppervlakte 24298 m²; Inhoud 64531 m³; Bouwkosten ƒ 20.700.000,-- excl. BTW; Oplevering 1992 - 1995.

Op het voormalig bedrijfsterrein Wigboldus-Century zijn met vijf woningtypes de kwaliteiten van de verschillende delen van de locatie benut.
De woningen hebben gemeen dat ze allemaal op enigerlei wijze uitzicht bieden op het Reitdiep.

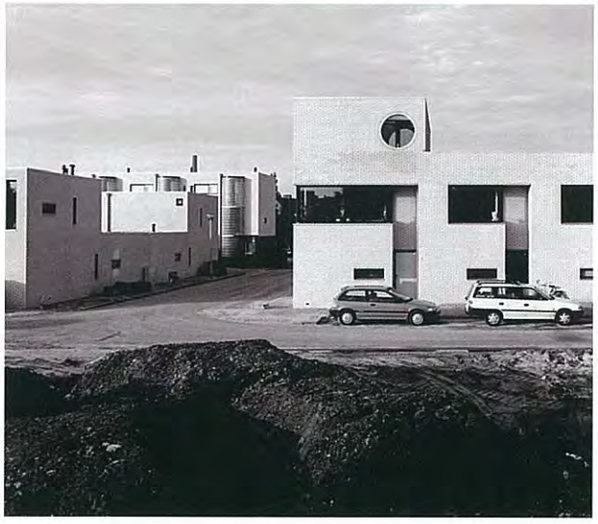

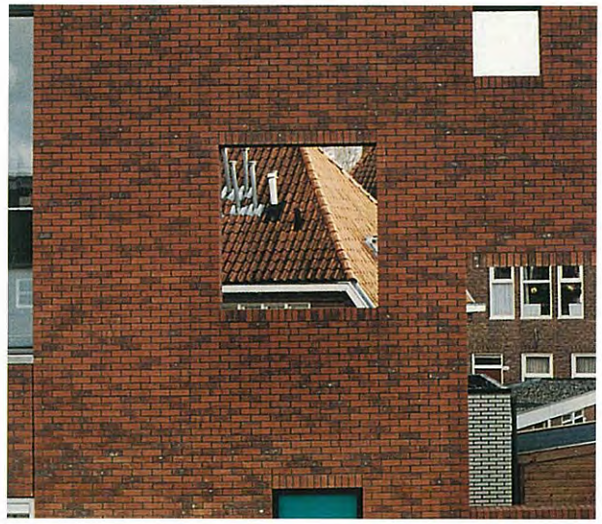

37 Woningen en 15 woongroepeenheden Kalverstraat, Groningen; Opdrachtgevers Wilma Bouw Groningen, Stichting Volkshuisvesting Groningen; Architecten Theo Oving, Wicher van der Wal; Categorie sociale koop, vseb, sociale huur; Oppervlakte 5.002 m²; Inhoud 13.285 m³; Bouwkosten ƒ5.459.000,-- excl. BTW; Oplevering 1994.

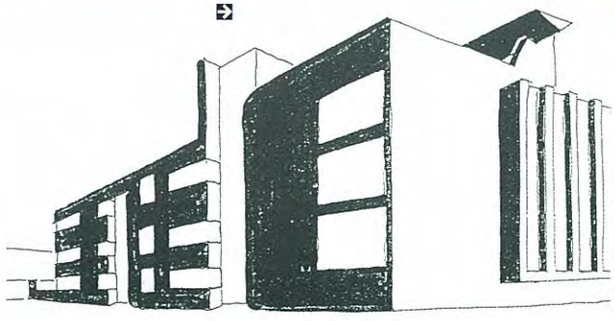

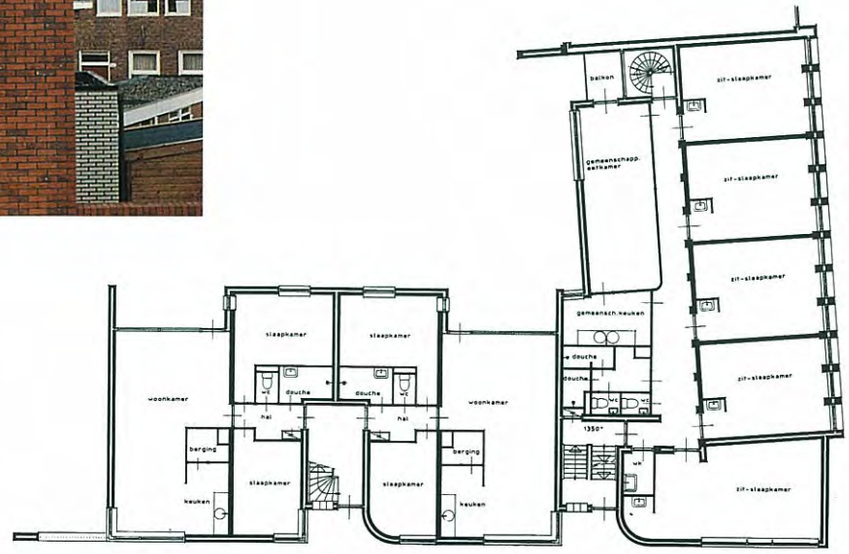

Post Ter Avest Architecten

[Jouke Post, Daan ter Avest]

Hoogmadestraat 57
Postbus 10197
3004 AD Rotterdam
T 010 4156077
F 010 4157409
E-mail paarch@pi.net
Http://www.ooo.nl/paarch

Een grootschalige herstructureringsopgave stelt specifieke eisen:

- masterplan in breed team maken
- stedenbouwkundige heroriëntatie
- aanwezige, gekwalificeerde architectuur doorwerken
- ecosystemen aanbrengen in de woonomgeving
- repareren van de groeifouten uit begin tot heden
- integraal plan maken met betrokkenen
- harde, fysieke, maatregelen maar ook
- zachte ,beheer, beleid, maatregelen
- katalysator werking.

Het resultaat:

- uitstraling

Inhoud 450 m³; Bouwkosten ƒ2.800.000,-- excl. BTW; Oplevering 1997.
Renovatie van 66 woningen, uitbreiding entree en nieuwe noodtrappen.

120 Woningen Vijfmeilaan, Leiden; Opdrachtgever Gemeente Leiden, Woningbouwvereniging De Sleutels, Leiden; Architect Daan ter Avest; Categorie 60 sociale huur, 60 sociale koop; Oppervlakte 13.828 m²; Inhoud 38.076 m³; Bouwkosten ƒ11.800.000,-- excl. BTW; Oplevering 1996.

De vier qua exterieur identieke woonblokken zijn gerealiseerd op de grens van twee bestaande woonwijken in Leiden. Visueel bestaat ieder blok uit twee bouwvolumes. De volumes zijn van elkaar gescheiden door een brede gang, die de woningen ontsluit. De scheiding wordt benadrukt door het materiaalgebruik: de gevel van het hoge deel is wit gepleisterd, de gevel van het lage deel is van rode baksteen. De toepassing van de gebogen aluminium platen voor de westgevel roept de indruk op van door de wind bollende zeilen.

Complex 130.4 Wederikstraat, Alphen a/d Rijn; Opdrachtgever Woningbouwvereniging Alphen a/d Rijn; Architect Jouke Post; Categorie sociale huur; Oppervlakte 44 m²;

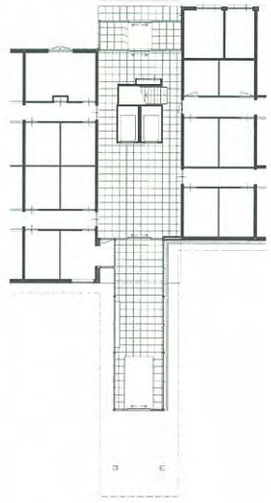

Atelier PRO architekten bv

[Directie-architecten: Hans van Beek en Leon Thier]
[Meewerkende architecten: Hans Kalkhoven
Frans Dirks, Hielkje Zijlstra en Dorte Kristensen]

Kerkhoflaan 11A
2585 JB Den Haag
Postbus 85616
2508 CH Den Haag
T 070 3506900
F 070 3514971
E-mail atelierpro@pi.net

Vergelijk de schaal van een project met bestaande stedelijke gebieden.
Menging van functies levert intense revitalisatie op. Een monocultuur van wonen op deze schaal kan vitaal zijn wanneer een grote diversiteit wordt gerealiseerd.

Nieuwbouw Oranje Nassau Kazerne Amsterdam
Veelkleurigheid van de stad als uitgangspunt.
Inrichting van het voormalige kazerneterrein tot woongebied.
Zes gastarchitecten realiseren elk een toren binnen het plan.
Grote diversiteit aan wonen, huur naast koop.
Auto's in verdiepte garage.
Het project versterkt de aanwezigheid van het bestaande kazernegebouw.
Wonen aan het water midden in de stad.
Architectuur en openbaar gebied vormen een eenheid.

Entrepot West Amsterdam.
Het winnen van een meervoudige opdracht stelt een architect in staat zijn filosofie te verwezenlijken.
De grote maat van het bouwblok is verfijnd.
Behoud bestaand douanegebied en monumentale boom.
Entrepotmuur wordt wandelsteiger met restauranteiland.
Woonbrug slingert over de haven en levert verschillende woonmilieus op.
Sociale woningbouw kent grote variatie, sociale verbreding door toevoegen van koopwoningen.
Auto's in 2 verdiepte garages. Het water als openbaar gebied.
Verhoogde woondekken ingericht als gemeenschappelijke tuinen.
Ruig milieu koestert geborgenheid.

Variatie in ontsluiten op woonbrug over de haven.

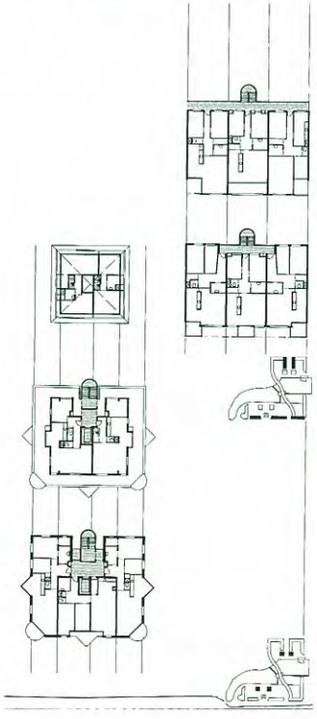

528 Woningen en 2 parkeergarages Oostelijk Havengebied, Entrepot West Amsterdam fase 1; Opdrachtgever Woonstichting de Doelen Amsterdam, Boele & van Eesteren / MUWI; Architecten Hans van Beek m.m.v. Frans Dirks, Leon Thier, Wolter Nuis; Categorie 221 sociale huur, 44 premiekoop/ vrije sector; Oppervlakte 66.000 m²; Inhoud 178.000 m³; Bouwkosten ƒ 64.277.250,-- excl. BTW; Oplevering 1997.
Avondbeeld vanaf de haven.

Bovenaanzicht project.

338 Woningen Nieuwbouw Oranje Nassau-kazerneterrein, Amsterdam; Opdrachtgever Woonstichting Lieven de Key Amsterdam, Gemeente Amsterdam; Architect Hans van Beek, Wolter Nuis i.s.m. Koji Yagi, Alexandros Tombazis, Cuno Brullmann, Patrick Pinell, Tage Lyneborg en Jeremy Bailey; Categorie 226 sociale huur, 32 premiekoop, 73 vseb; 7 vrije sector; Oppervlakte 36.610 m²; Inhoud 112.544 m³; Bouwkosten ca ƒ 38.143.000,-- excl. BTW; Oplevering 1992.

Toren van Koji Yagi.

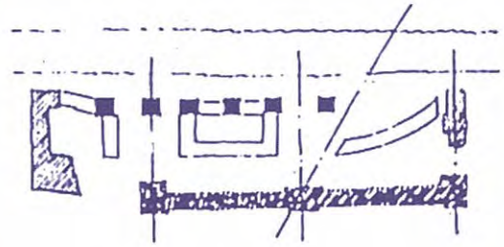

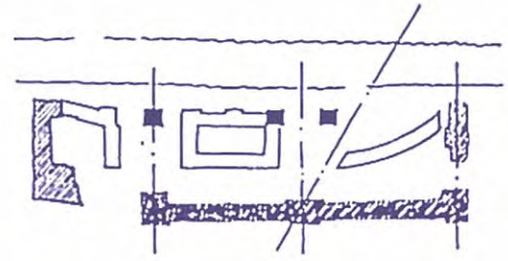

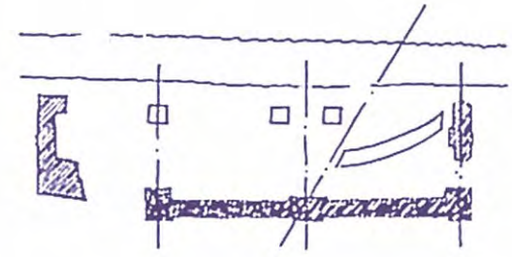

Wonen aan het water.

Nieuwbouw by Night.

RPHS ARCHITECTEN

[ARCHITECTEN: JELLE POSTMA, HENK REIJENGA, WILLEM JAN HAGG ERIC SCHOLMAN EN ALBERT SMIT]

HERENSTRAAT 2
POSTBUS 610
2270 AP VOORBURG
T 070 3871810
F 070 3877479
E-MAIL ARCHI@RPHS.NL

RPHS architecten houdt zich reeds langere tijd bezig met grootschalige herstructurerings-opgaven, zoals de reconstructie van centrumlocaties en de herstructurering van naoorlogse woonwijken.

Bij de reconstructie van centrumlocaties worden de projecten gekenmerkt door een afgewogen inpassing van een gedifferentieerd programma: wonen, winkels, culturele voorzieningen en parkeren. Binnen één opgave worden verscheidene bouwdelen ontworpen die zich onderscheiden in architectuur en schaal, waarbij een samenhang wordt nagestreefd met de reeds bestaande gedifferentieerde binnenstedelijke context. Hierdoor ontstaan nieuwe stedelijke ruimten, die kunnen voldoen aan de hoge eisen die door de groei van de stad aan de ruimtelijke kwaliteit van de locaties worden gesteld.

Het voor de toekomst geschikt maken van naoorlogse woonwijken, is een geheel andere stedebouwkundige ontwerpopgave: een proces van continue vernieuwing. Gestoeld op een benadering vanuit de wijk zal dit proces gebaseerd moeten zijn op een integrale visie, met aandacht voor de aanpak van de bestaande woningvoorraad, de woonomgeving, de sociale draagkracht, de werkgelegenheid en het beheer. * Integrale vernieuwing als resultaat van een allesomvattende visie kan echter nooit op korte termijn tot stand komen. De integrale visie dient een globaal karakter te hebben. Op grond hiervan kunnen gefaseerd, zorgvuldig passende plannen worden ontworpen in overeenstemming met de wensen van de bewoners. Reeds op korte termijn kunnen zo de eerste verbeteringen zichtbaar worden die vervolgens een positieve impuls kunnen geven aan toekomstige plannen.

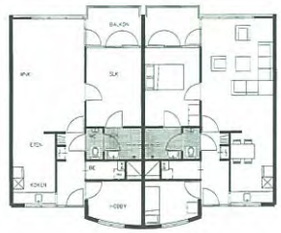

192 Appartenmenten en parkeergarage, vervangende nieuwbouw, wijk Westrand, Burgemeester Freijterslaan, Roosendaal; Opdrachtgever ARWON, Roosendaal; Architect Eric Scholman; Categorie sociale huur, beleggershuur; Oppervlakte ca. 22.000 m²; Inhoud ca. 65.000 m³; Bouwkosten ca. ƒ22.500.000,-- excl. BTW; Oplevering 1999.

40 Woningen, 500 m² bedrijfsruimte, 40 parkeerplaatsen Treiler Dwarsweg, Scheveningen; Opdrachtgever Kavel Vastgoed b.v., Rijswijk; Architect Henk Reijenga; Categorie vrije sector; Oppervlakte 1.900 m²; Inhoud 6.500 m³; Bouwkosten ƒ6.800.000,-- excl. BTW; Oplevering 1996.

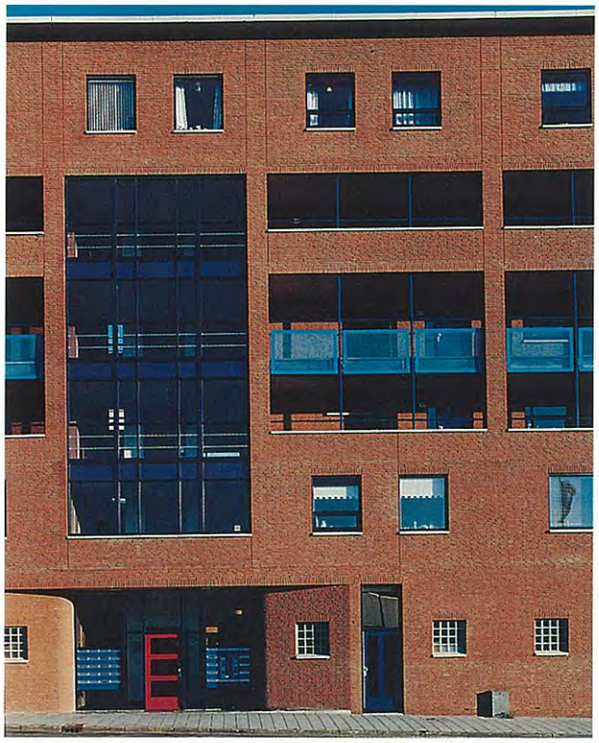

Hoekwoning eerste verdieping

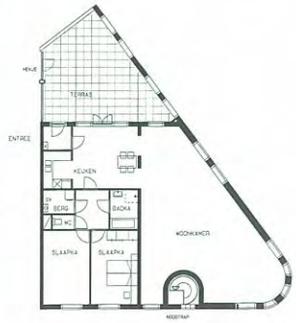

160 Woningen, 10.000 m² winkels en parkeergarage, herontwikkeling Neptunusplein, Assen; Opdrachtgever Ahold Vastgoed, Zaandam; Architect Eric Scholman; Categorie beleggers huur, vrije sector koop; Oppervlakte ca. 40.000 m²; Inh. ca. 120.000 m³; Bouwkosten ca. ƒ36.000.000,-- excl. BTW; Oplevering 1999.

VAN TILBURG EN PARTNERS, ARCHITECTEN
EN STEDENBOUWKUNDIGEN
[ARCHITECTEN: A.S. VAN TILBURG EN G. SMIT]

RIVIUMQUADRANT 81
CAPELLE A/D IJSSEL
POSTBUS 4255
3006 AG ROTTERDAM
T 010 2021900
F 010 2021999

Een goede balans tussen bestaand en nieuw.

Het vernieuwingsproces moet leiden tot een evenwichtige samenhang tussen de bestaande stedenbouwkundige elementen en de nieuwe woongebouwen. Bij dit proces is het van groot belang eerst de te handhaven woningen te renoveren en pas daarna de nieuwe woningen te bouwen. Een zorgvuldige, tijdloze architectuur als bijdrage aan de duurzaamheid van kwetsbare naoorlogse woongebieden.

Nieuwland Schiedam

Een woningcomplex aan de Van Hogendorpstraat, gebouwd in 1956. Tien flatblokken met overwegend driekamerwoningen, waarvan er vijf gesloopt zijn. Opdracht aan de architect:
de monotomie van het bestaande complex doorbreken;
eerst renoveren en vervolgens nieuwbouw;
vorm, kleur en materiaalgebruik van de renovatie moet een eenheid vormen met de nieuwbouw;
veel aandacht voor de woonomgeving;
rekening houden met duurzaam bouwen.

Renovatie 5 woningblokken, 120 woningen, sloop 5 woningblokken, 108 woningen, nieuwbouw 116 woningen, van Hogendorpstraat e.o., Schiedam; Opdrachtgevers Woningstichting Noordvest Schiedam, Bokx Project bv Vlaardingen; Architect G. Smit; Stedenbouwkundig ontwerp, A.S. van Tilburg; Diverse categorieën Bouwkosten ƒ11.747.780,-- excl. BTW; Oplevering 1997. Nieuwland Schiedam. Eengezinswoningen in contrast met de woontoren bij het station.

Presikhaaf Arnhem

Een renovatie- en nieuwbouwproject van het gebied tussen IJssellaan en Vrij Nederlandstraat. Het woningbouwcomplex is gebouwd in de vijftiger jaren en bestond uit een verkaveling van 6 stempels. In 1990 is besloten de 360 flatwoningen af te breken en de eengezinswoningen aan de Vrij Nederlandstraat te handhaven. Opdracht aan de architect: zoveel mogelijk het bestaande stratenpatroon en infrastructuur handhaven; een levendig, gevarieerd en divers woongebied ontwerpen; een goede balans tussen huur- en koopwoningen; een eenheid in architectuur tussen alle woningtypen en het woonzorggebouw; vernieuwing van de woonomgeving, met daarin een buurtparkje.

Sloop van 12 bouwblokken met 360 flats, nieuwbouw van 216 woningen en woonzorgproject Presikhaaf, IJsellaan, Arnhem; Opdrachtgever Woonstichting Archipel i.s.m. SCOA, Arnhem; Architect G. Smit; Stedenbouwkundig ontwerp A.S. van Tilburg; Diverse categorieën; Bouwkosten nieuwbouw ƒ22.400.000,-- excl. BTW, Bouwkosten woonzorgcomplex ƒ21.400.000,-- excl. BTW; Oplevering 1997 en 1998.

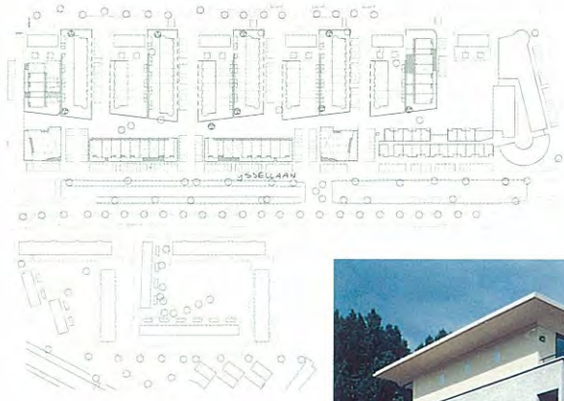

Situatie Presikhaaf Arnhem met rechtsboven het woonzorg-complex.

VVK Architektuur en Stedebouw bv

[Meewerkende architecten: ir H. Snoeks, P.W. van der Post en P.F. van den Eijnde]

Rapenburgerstraat 173
1011 VM Amsterdam
Postbus 18190
1001 ZB Amsterdam
T 020 6264410
F 020.6264451

Grootschalige herstructureringsopgaven in het binnenstedelijk gebied zijn van grote invloed op het functioneren en de beleving van een dergelijk gebied. Veelal betreft het opgaven op locaties die karakteristiek zijn voor een stad of dorp. In de projecten van VVK staat voorop dat de nieuwe ontwikkelingen de geaardheid en de samenhang van de omgeving volgen en versterken. Architectonische invullingen zijn diep verankerd in de stedenbouwkundige situatie. De hierdoor verkregen oplossingen gaan verder dan alleen het architectonische ontwerp en garanderen daardoor een duurzame inpassing in het stedelijk weefsel.
Vormgeving en materiaalgebruik sluiten eerder aan bij de omgeving dan dat zij contrasteren. Door deze benadering geeft de architectonische invulling voor een groot deel gestalte aan stedenbouwkundige functies, zoals routing en het vormen van stedelijke ruimtes.
Binnen VVK zijn diverse werkvelden vertegenwoordigd, die bij grootschalige herstructureringsopgaven in het binnenstedelijk gebied een rol spelen. Door samenwerking van architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en juristen wordt een gedegen oplossing voor een dergelijke opgave gevonden.

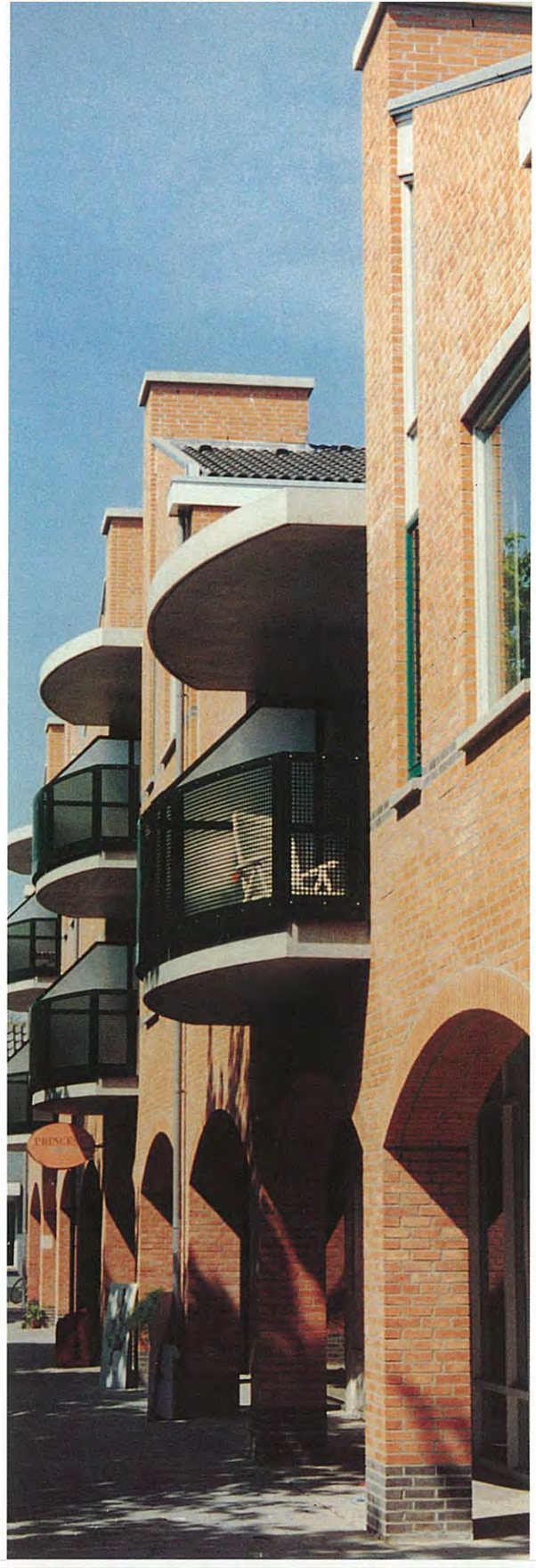

19 appartementen en 800 m² bedrijfsruimte Marktplein, 's Gravenzande; Opdrachtgever Hijbeek projectontwikkeling bv., Zwijndrecht; Architect P.W. van der Post; Categorie vrije sector; Oppervlakte 3200 m²; Inhoud 9505 m³; Bouwkosten ƒ3.565.000,-- excl. BTW; Oplevering 1995.
Het plan verbindt 3 pleinen in het centrum. De arcades langs 3 zijden van het gebouw vormen routes tussen de pleinen. De bakstenen gevel is verticaal geleed.
De balkons zijn naast de woonkamer geplaatst. De woonkamer heeft direct zicht op straat.
De verspringende kap geeft een afwisselend beeld, dat aansluit bij de overige centrumbebouwing.

De winkelpuien liggen achter de arcade, terug van de gevel.
De nieuwbouw behoudt de stedelijke uitstraling van een gemetseld gebouw.
Voor reclame zijn vooraf verschillende plaatsings-mogelijkheden vormgegeven.

De gevel aan het Marktplein zorgt voor een geleidelijke overgang naar de openbare ruimte van het auto-vrije plein. De nieuwbouw versterkt de functie van het Marktplein als centraal verblijfsgebied in 's Gravenzande.

De geleiding naar het Marktplein in 's Gravenzande vindt plaats door het toepassen van een arcade. De schaal van de nieuwbouw sluit aan bij de overige centrumbebouwing.

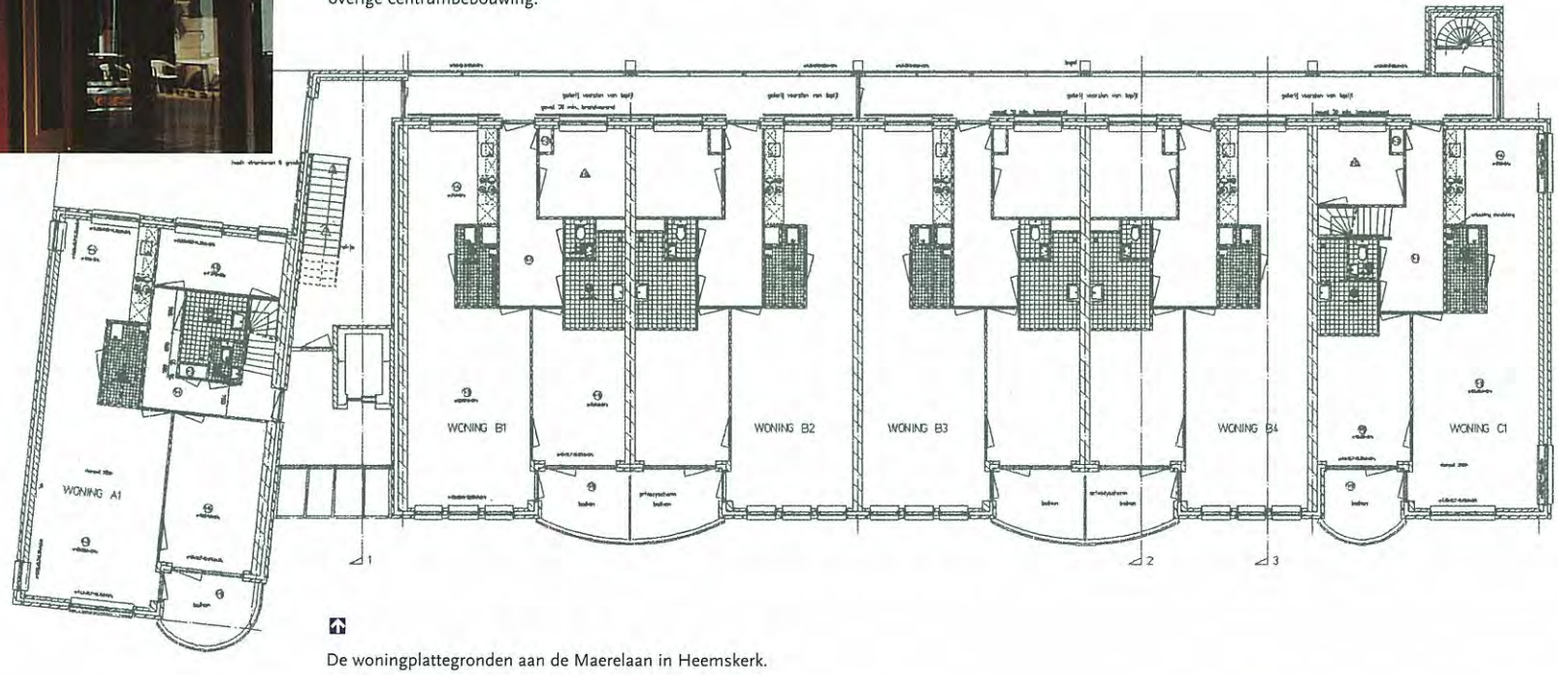

De woningplattegronden aan de Maerelaan in Heemskerk.

Appartementen, eengezinswoningen, bedrijfsruimte en een welzijnsgebouw; Lauralocatie, Heemskerk; Opdrachtgever Planoform West bv., Amsterdam; Architect ir H. Snoeks, P.W. van der Post; Categorie vrije sector/sociale huur; Oppervlakte voor zover in uitvoering 4088 m²; Inhoud voor zover in uitvoering 13800 m³; Bouwkosten voor zover in uitvoering ƒ 7.767.787,-- excl. BTW; Oplevering 1998-2000.

De gevels van het welzijnscentrum in Heemskerk volgen de vorm en het materiaalgebruik van de gehele Lauralocatie.

noordgevel

zuidgevel

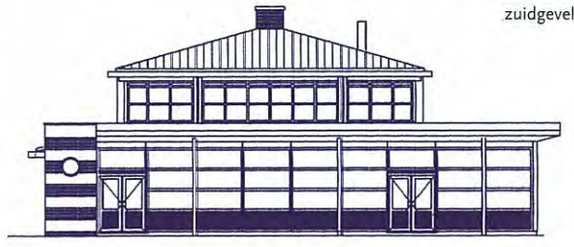

3 de uitleggebieden

kleine opgaven
in het binnenstedelijk gebied

grootschalige herstructureringsopgaven
in het binnenstedelijk gebied

Sinds jaar en dag krijgt de groei van steden vorm door het ontwikkelen van nieuwe woningbouwlocaties aan de rand van de stad; de term uitleggebieden is in dit verband veelzeggend. Vooral in de twintigste eeuw is de groei van steden in een stroomversnelling geraakt. Schil na schil, wijk na wijk werd aan de stad vast gebouwd, met als resultaat concentrische opgebouwde steden. Na een rustperiode in de jaren zeventig en tachtig, als gevolg van de bouw van groeikernen op enige afstand van de steden, is het bouwen aan de stad met de VINEX-operatie weer geheel terug op de agenda.

De voorwaarden waaronder gebouwd wordt zijn echter van een geheel andere orde dan jaren terug. De meest voor de hand liggende locaties zijn opgeraakt of in ieder geval verboden terrein voor woningbouw, en de keuze voor locaties achter snelwegen, aan overkanten van rivieren of zelfs in het water, maken de ligging perifeer en op het eerste gezicht vaak weinig aantrekkelijk. Het feit dat veel locaties op grondgebied van diverse gemeenten liggen, maakt de planvorming bovendien extra complex en is mede debet aan de vertraging die de plan- en locatieontwikkeling van de VINEX de afgelopen jaren heeft opgelopen.

3 de uitleggebieden

Tegelijk bevindt de samenleving zich in een stroomversnelling. Diverse maatschappelijke ontwikkelingen doen zich steeds manifester voor; ongebreideld individualisme, een ontembare mobiliteitsbehoefte, een veelzijdig activiteitenpatroon en dus gedifferentieerd bereikbaarheidsprofiel. Het is de vraag of de locatieontwikkeling van de VINEX, en dan met name het (woningbouw)programma, een afdoende antwoord geeft op deze ontwikkelingen.
De situering van de locaties lijkt echter tegemoet te komen aan de mobiele leefstijlen als gevolg van de nabijheid en vele afslagen bij snelwegen.

Zeker wanneer de doelstellingen van het verstedelijkingsbeleid in relatie worden gebracht met de kansen en bedreigingen van de stad, is de situatie weinig hoopvol. Enerzijds is er van de beoogde verbetering van het stedelijk draagvlak nauwelijks sprake. Tijd en geld worden elders besteed; activiteiten zijn steeds minder gericht op de oude stadscentra, een groot deel vindt juist perifeer, op regionaal niveau, plaats. Bovendien wordt het de VINEX-bewoner gemakkelijk gemaakt. Door de situering van de locaties voelen de nieuwe bewoners zich ook niet verbonden met de stad. Ook de geplande Hoogwaardig Openbaar Vervoer lijnen zullen daar weinig verandering in aanbrengen. Los van de vraag of deze lijnen wel op tijd zijn aangelegd, is het de vraag of er voldoende gebruik van wordt gemaakt, omdat de auto je veel sneller via de overal aanwezige oprit van de snelweg op de plaats van bestemming brengt.

Tegelijk is de situatie in bestaand stedelijk gebied soms alarmerend. Zo heeft recent onderzoek in Groningen aangetoond dat circa 8.000 woningen in de nabije toekomst met leegstand worden bedreigd. Dit is circa 10% van de woningvoorraad! Het is niet te hopen dat een dergelijke vraaguitval ook de overige steden in het land treft. Wel hebben dergelijke geluiden in steeds meer steden geleid tot een opkomende angst voor de VINEX-operatie. De koers zal echter moeilijk kunnen worden bijgesteld, gezien de keiharde contracten die met de op de VINEX-locaties ontwikkelende partijen zijn gemaakt.

Een ander belangrijk aspect zijn de nieuwe verhoudingen tussen overheid en markt. Zoals in de inleiding reeds is geconstateerd is de ontwikkeling van de VINEX-uitleggebieden sterk afhankelijk van (de grillen van) de markt. Gezien de sterke en gunstige woningmarkt in vooral Randstedelijke gebieden, staan bouwers en ontwikkelaars momenteel nog te springen om een aandeel in de bouwproductie te krijgen. Hoewel, ook hierover ontstaan steeds meer twijfels. Enerzijds blijft de marktontwikkeling grillig, zeker gezien de enorme omvang van het bouwprogramma; het aantal van 30.000 woningen dat in Leidsche Rijn in de komende twintig jaar wordt gebouwd is nauwelijks te bevatten. Daarnaast leiden de vele (programmatische) condities waaronder gebouwd moet worden en de (te) grote risico's die hiermee gepaard gaan, tot steeds meer terughoudendheid. De huidige aanbestedingspraktijk rond Ypenburg spreekt in dit verband boekdelen. Los van de procedures, geld en energie die deze plannenmakerij met zich meebrengt , blijken vooral de enorme aantallen woningen in combinatie met de beoogde dichtheden onmogelijk te kunnen leiden tot een evenwichtig programma en dus een trefzekere grondprijsaanbieding. Afstemming tussen deelplannen of afweging van programma lijkt nauwelijks plaats te vinden. Het gevolg is dat verschillende (grote) partijen zich al hebben teruggetrokken.

Onder de in deze publicatie gepresenteerde projecten binnen dit thema bevinden zich nog weinig producten van de VINEX. Hoewel de VINEX-operatie op de uitleggebieden goed op stoom begint te raken, is gezien het plan- en bouwtraject nog weinig daadwerkelijk gebouwd.
De projecten betreffen vooral uitleggebieden van voor de VINEX-periode. Wel geven de ontwerpen een goed beeld van de ontwikkelingen in de architectuur die op de VINEX-locaties heersend zal zijn.

ARCHITECTENBUREAU ABKEN BV

[MEEWERKENDE ARCHITECTEN: G. BIKKER, IR J.A. VAN EGMOND EN J.L. VAN ZOEREN]

NEWTONBAAN 1
3439 NK NIEUWEGEIN
T 030 6038584
F 030 6053802

Nieuwe uitleg

Sinds de centrale overheid zich meer en meer terugtrekt van haar verantwoordelijkheid ten aanzien van de betaalbaarheid van woningen, zijn wij als bouwpartner aan het zoeken naar oplossingen voor de minder draagkrachtige groepen.

Bij de meeste corporaties is de voorraad eengezinswoningen redelijk op peil, maar woningen voor gezinssituaties aan het begin en eind van de wooncarrière ontbreken. Hier ligt een aantal interessante mogelijkheden voor zowel de huur- als koopsector. Diverse projecten zijn al gerealiseerd met woningen voor een verkoopprijs vrij op naam tussen de *f* 120.000,– en *f* 130.000,–. Dus bereikbaar voor vrijwel iedereen.

Voor de woningen aan de rand van het plan is de luifel opgewaardeerd tot een balkon. De verdraaïing van de entreepui loopt structureel door over de volle hoogte.

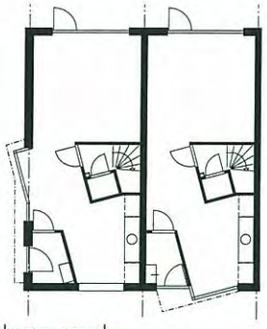

begane grond

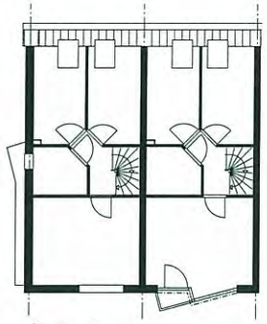

verdieping B

Op de kop van de blokken wordt de entree/keukenpui de hoek mee omgenomen, waardoor er een erkerachtige hoek in de plattegrond ontstaat en de langsgevel duidelijk wordt beëindigd.

Entreegevel met luifel en verdraaide pui. Heel duidelijk zichtbaar is de openheid van de woning naar het openbaar gebied.

116 Woningen Verzetswijk, Almere; Opdrachtgever Nijhuis Apeldoorn; Architect Architektenbureau Abken BV; Categorie sociale koop; Gebruiksoppervlakte 91,9 m², verblijfsgebied 64,5 m²; Inhoud 265 m³; Verkoopprijs vanaf ƒ125.000,– vrij op naam; Oplevering 1995. In het centrale binnengebied zijn de blokjes verdraaid. Ter plaatse van de entree / keuken is dit zo verwerkt dat er een luifel en een woonplek aan de straat ontstaan. De verdraaïing is beeldbepalend voor het gehele plan en ook voor de ruimtelijke beleving van de plattegrond.

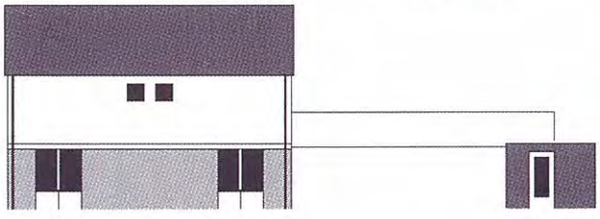

42 woningen Vogelbuurt, Alkmaar; Opdrachtgever Algemene Nederlandse Woningstichting, Amersfoort; Architect Architektenbureau Abken BV; Categorie sociale huur; Oppervlakte 94 m²; Inhoud 254 m³ Bouwkosten: ƒ75.623,83 excl. BTW; Oplevering 1996.
Gemiddelde aanvangshuur voor het gehele plan: ƒ596,– per maand.

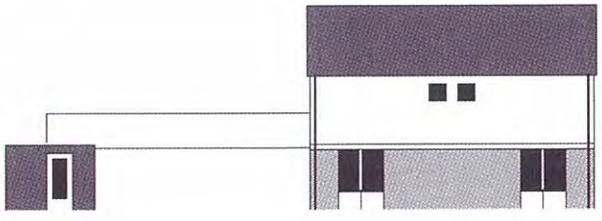

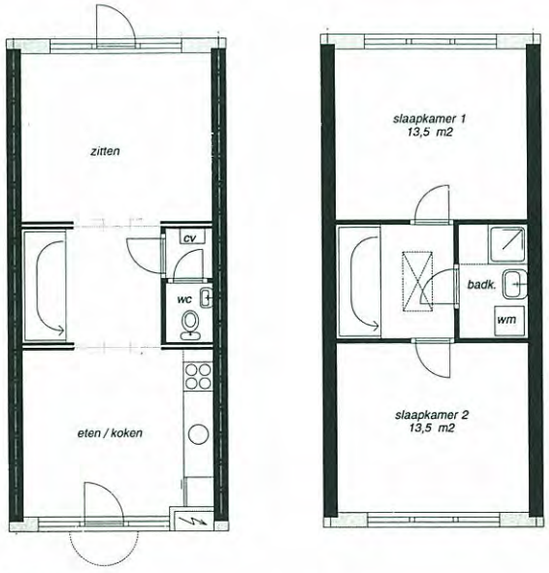

basisstudie

Bakker Boots van Haaren Dijkhof architektenburo bv

[Architecten: ir Rens Bakker bi bna, Koert van Haaren avb bna Ronald van Hek avb bna en ir Maarten Overtoom]

Koperwiek 3
Postbus 141
1740 AC Schagen
T 0224 298241
F 0224 298628

Herengracht 560
Postbus 15426
1001 MK Amsterdam
T 020 6382914
F 020 6382973

Een plan voor een nieuwe woonomgeving vereist in de eerste plaats een heldere stedenbouwkundige visie en goede woonconcepten. Daarin verschillen onze standpunten niet met die van andere bureaus. Het ontwikkelen en realiseren van nieuwe stedelijke woongebieden is echter een langdurig en ingewikkeld proces. Het is een proces, waarbij doorgaans meerdere mensen en partijen betrokken zijn die veelal verschillende belangen en verantwoordelijkheden hebben. Uit ervaring is gebleken dat naast een duidelijke stedenbouwkundige en architectuurvisie vooral een goede samenwerking met overige betrokkenen evident is voor het doen slagen van dergelijke plannen. Het is daarom van belang om als architectenbureau dit proces op alle niveaus te beheersen teneinde van hieruit als team een optimale woonomgeving te scheppen. Daarom streven wij ernaar bouwprocessen op efficiënte wijze te begeleiden en vanuit het vakmanschap woningen te realiseren die, in harmonie met het plan, beschikken over een hoge woonkwaliteit en een architectonische uitstraling.

Het woningbouwplan Het Schip vormt een belangrijk onderdeel van het stedenbouwkundig plan van de architect Bhalotra voor het uitbreidingsgebied de Hoep-zuid te Schagen.

Het ontwerp is grotendeels door water omgeven, waarbij planonderdelen als de romp, het middenschip en de stuurmanshut refereren aan het thema, zonder dat deze te nadrukkelijk als zodanig zijn vormgegeven. De verwijzingen zijn herkenbaar, maar blijven ondergeschikt aan de functie en vooral de kwaliteit van het wonen.

87 Woningen Het Schip, Schagen; Opdrachtgever Woningstichting Schagen; Architecten Rens Bakker, Ronald van Hek; Categorie sociale huur; Oppervlakte 8.121 m²; Inhoud 23.368 m³; Bouwkosten ƒ7.688.000,— excl. BTW; Oplevering maart 1996.

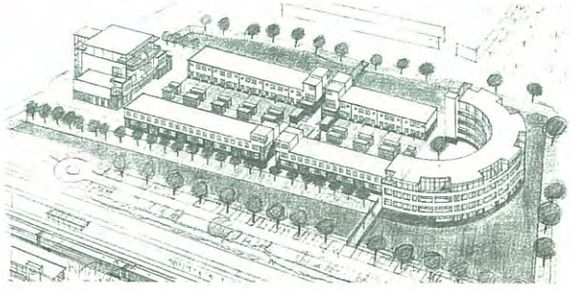

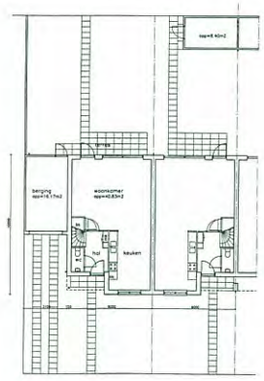

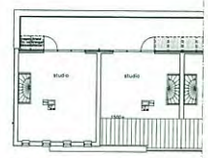

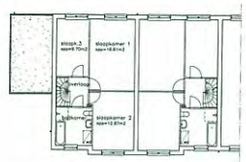

57 Woningen Horsterveld, Zeewolde; Opdrachtgever Trebbe Projecten bv, Enschede; Architect Ronald van Hek; Categorie premie, sociale en vrije sector koop; Oppervlakte 5.850 m²; Inhoud 16.650 m³; Bouwkosten ƒ5.500.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

73 Woningen De Tol, Vleuten-De Meern; Opdrachtgever Bouwfonds Woningbouw bv, Amersfoort; Architect Koert van Haaren; Categorie sociale koop en vrije sector; Oppervlakte 8.200 m²; Inhoud 23.100 m³; Bouwkosten ƒ8.500.000,— excl. BTW; Oplevering oktober 1995.

BEAR Architecten Gouda

[Meewerkende architecten: Tjerk Reijenga, Krijn Ratsma, Lique Tuijl, Paul de Roos, Marika Groenewegen, Andrea Prins en Margret Drok]

Thorbeckelaan 2
2805 CA Gouda
T 0182 529899
F 0182 582599
E-mail tjerk@bart.nl.
Internet: www.pz.nl/bear

Vanuit milieubewust en energie-efficiënt ontwerpen, is BEAR Architecten al geruime tijd een bureau waar maatschappelijke en architectonische aspecten in ontwerpen geïntegreerd worden. De bureaufilosofie is gericht op ontwerpen met een heldere opzet waarbinnen harmonie, gevoel, schaal en verhoudingen centraal staan. Vorm, keuze voor natuurlijke materialen, structuur en patina bepalen de sfeer.

Stedenbouw en architectuur zouden naar ons idee complementair moeten zijn. Vanuit de achtergrond van milieubewust ontwerpen zijn belangrijke randvoorwaarden bij planontwikkeling: flexibiliteit qua gebruik, inpassing in de omgeving, optimaal energiegebruik en onderhoudsarme detaillering.
Bij ontwikkeling van plannen in uitleggebieden wordt tevens ingezet op duurzaamheid van het beeld; ondermeer door zorgvuldige en gevarieerde detaillering van de overgang openbaar-privé, en door concentratie van functies als openbare water- en groenvoorzieningen.

Naast ontwerpen en uitvoeren van bouwprojecten verrichten wij ook haalbaarheidsonderzoeken, zowel op het niveau van het gebouw als op wijkniveau. Het onderzoek richt zich op de ecologische inpassing, infrastructuur, verkeersafwikkeling en het beheer van de wijk. Verder wordt gewerkt aan oplossingen voor nieuwe vraagstukken, zoals veranderingen in woonvormen en geluidwerende bebouwing.
Ruime ervaring is opgedaan in onderzoek ten behoeve van demonstratieprojecten in EG-verband, en energie-onderzoek. Dit betreft onder andere: toepassing van glasoverdekte ruimten, inpassing en ontwikkeling van zonneboilers, integratie van fotovoltaïsche zonne-energie, translucente isolatiematerialen en milieuvriendelijke bouwmaterialen.

Integrale aanpak milieuproblematiek. Energiebesparing ca. 50-60% op de huidige nieuwbouwnorm in Amsterdam door: verhoogde isolatienorm, HR-glas, serre, tochtportaal en zonneboiler voor warmtapwater.Besparing van ca. 50% op gemiddeld drinkwatergebruik door toegepaste meters, installaties en regenwatergebruik.

De keuze voor zonne-energie vraagt om bijzondere woningtypes. De begane grond woning is zowel zuidoost als noordwest georiënteerd. De daarboven gelegen terraswoningen zijn georiënteerd op het zuiden
Deze hebben een portiek-ontsluiting, slaapvertrekken op de eerste verdieping en een woonkamer met dakterras op de tweede verdieping, voor optimale zonstoetreding.

35 Milieuwoningen Banne-Oost, Amsterdam-noord; Opdrachtgever Woningstichting Patrimonium, Amsterdam; Categorie sociale huur; Oppervlakte 105 m²; Inhoud 260 m³ incl. serre; Bouwkosten ƒ98.000,—excl. BTW; Oplevering 1995.

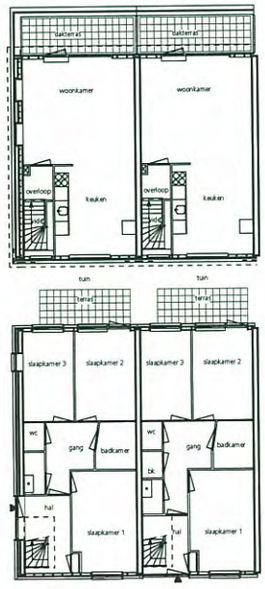

15 Resp. 33 woningen Banne-Oost, Amsterdam-noord; stedenbouw i.s.m. Marge Architecten Rotterdam; Opdrachtgever MOES bouwbedrijf, Almere; Categorie sociale koop; Oppervlakte 85 m² resp. 103 m², Inhoud 230 m³ resp. 280 m³; Bouwkosten gemiddeld ca. ƒ93.000,— excl. BTW; Oplevering 1995.

Milieu-educatie centrum De Kleine Aarde Boxtel, EG Thermieproject, bezoekers- en cursuscentrum + slaapaccomodatie; Opdrachtgever Stichting De Kleine Aarde Boxtel; i.s.m. J. Copijn, tuinarchitect Utrecht; Oppervlakte 590 m²; Inhoud 3000 m³ incl. corridor; Bouwkosten ƒ1.600.000,— excl. BTW, excl. P.V.-installatie; Oplevering 1995.

49 Woningen Westerpark, Breda; Opdrachtgever Blauwhoed Eurowoningen Rotterdam, Categorie vrije sector; Oppervlakte ca. 150 m²; Inhoud ca. 420 m³; Bouwkosten ca. ƒ160.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.
Het plan ligt langs de spoorlijn Breda-Roosendaal.

Geluidwalwoningen aan de noordrand van de wijk. Een specifieke woningtypologie door eenzijdige daglichttoetreding. Een lichtkap licht het trappenhuis op natuurlijke wijze aan. Vanwege privacy en uitzicht ligt de woonkamer, gecombineerd met een slaap- of werkkamer, op de eerste verdieping. Slaapkamers, badkamer, bijkeuken en garage op de begane grond.

Woningentrees aan de zuidkant.

Een aarden wal aan de noordzijde.

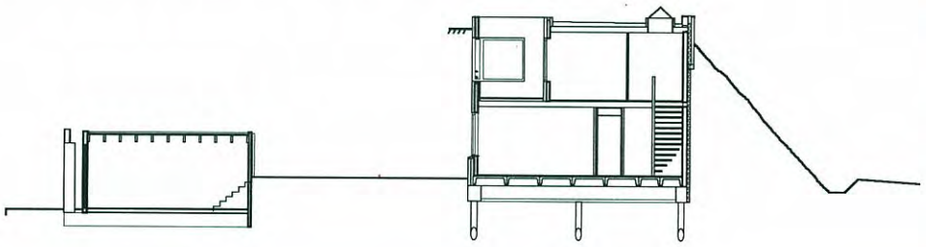

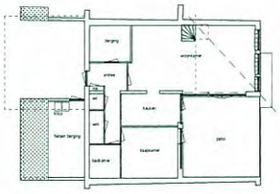

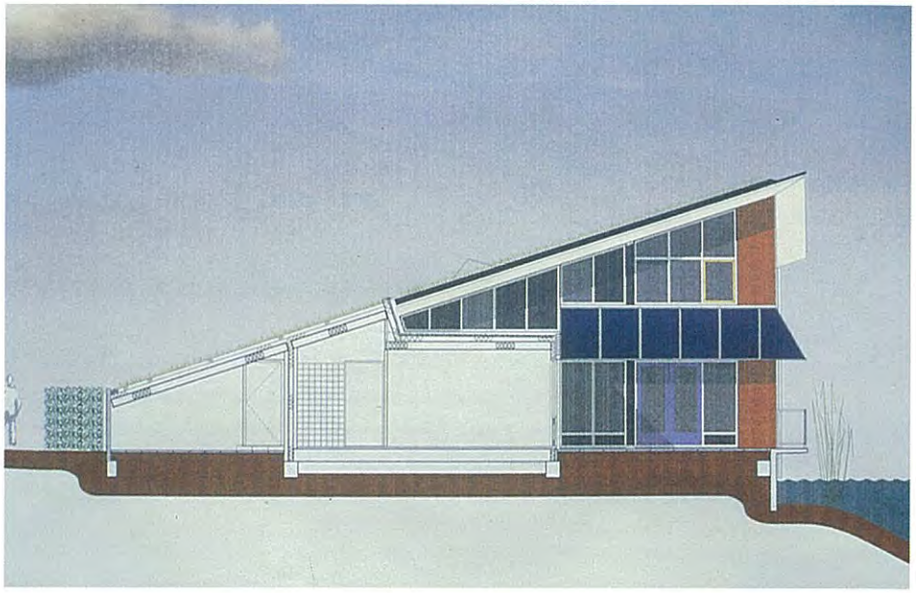

22 woningen Waterrand villa's Oudelandshoek "De Rietlanden", Dordrecht, EG Thermie en "milieu+" project, i.s.m. landschapsarchitect Arie den Dekker, gemeente Dordrecht; Opdrachtgever Stam + De Koning, Zwijndrecht; Categorie vrije sector; Oppervlakte 140 m²; Inhoud 499 m³.
Bouwkosten ca. ƒ150.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

104 Woningen Boerenstreek, DuBo Voorbeeldproject, Soest i.s.m. INBO Woudenberg; Opdrachtgever Achtgoed Wonen en Bouwen, Soest Amersfoort; Categorie sociale huur, sociale koop, vseb, vrije sector koop; Oppervlakte 204 m² v.s.; Inhoud 562 m³ v.s.; Bouwkosten ca. ƒ170.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.

Een sterke eenheid door materiaal- en kleurgebruik. Niet de individuele woning, maar de blokken en onderlinge samenhang zijn uitgangspunt. De woningen zelf zijn verschillend van aard.

56 Walwoningen, Amersfoort Nieuwland deelplan Water; Opdrachtgevers Bouwfonds Woningbouw Amersfoort, Bouwbedrijf E. Schoonderbeek Amersfoort; Categorie vrije sector; Oppervlakte 116 m²; Inhoud 440 m³; Bouwkosten ca. ƒ190.000,— excl. BTW; Oplevering 1998. De walwoningen liggen aan de geluidwerende randdijk aan de noordrand van de wijk. De woningen worden via bruggen ontsloten. Entree en parkeerplaats op de 2e verdieping. Zuidgevel aan het water. Per woning ca. 4 m² doorzicht-panelen met fotovoltaïsche cellen, PV, in de dakrand. De woonlaag centraal in de woning. Loggia met buitentrap geeft een relatie met de tuin. Slaapvertrekken op de begane grond.

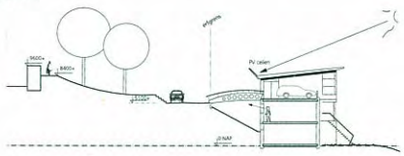

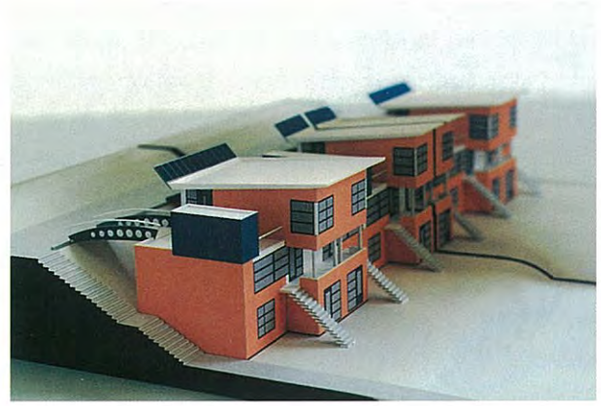

Architectenbureau
Van den Broek en Bakema

Postbus 336
3000 AH Rotterdam
Groot Handelsgebouw 695
[ingang B, 5e etage Weena Rotterdam]
Rotterdam
T 010 4134780
F 010 4136454
E-mail broekbakema@tip.nl

Bouwen in de uitleggebieden.

In de nieuwe uitleggebieden ligt een groot aantal uitgangspunten vast, in bestemmings-, verkavelings- en zelfs in beeldkwaliteitsplannen. De wijze waarop de ontwikkelingen zijn georganiseerd geeft beperkingen; partijen hebben meerjarige afspraken en ontwerpen worden door makelaars getoetst of ze wel zijn weg te zetten in de markt. De resultaten in het hele land lijken sterk op elkaar, op de ene plaats wat „leuker" dan op de andere plaats. Voorlopig zitten wij in Nederland nog wel even vast aan deze confectie-architectuur. Ook wij doen daaraan mee.

Toch zou het interessant zijn om zelfs binnen deze bestaande structuren en afspraken te zoeken naar vormen waarbij individuele wensen van bewoners hun plaats kunnen krijgen, zowel in de woning, als in de verschijningsvorm. Communicatie- en productiesystemen in de bouw lenen zich daar uitstekend voor. De beschikbare computermogelijkheden worden lang niet volledig benut.

Het contrast tussen het maatkostuum van de individuele villa en de confectie-architectuur op de VINEX-locaties is helaas veel te groot.

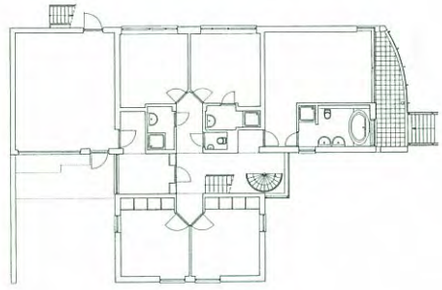

Begane grond

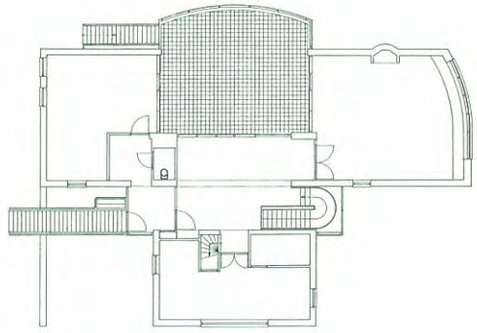

Verdieping

Woonhuis, Dalem; Opdrachtgever familie J.W. Booy; Architect ir. M.D. Booy; Categorie vrije sector; Oppervlakte 360 m²; Inhoud 1.100 m³; Oplevering 1992.
Een eigentijds huis aan een dijk in het Hollands rivierenlandschap, helder van opzet, met eenvoudige volumes, uitgekiend in details. De privacy en de huiselijkheid van de woning concentreren zich om het grote terras en de daglichtrijke hal op de bovendijks gelegen woonverdieping. Vanuit alle ruimten in het huis en vooral vanuit het „Uylennest", een zithoek boven in het huis, is er uizicht op de verschillende karakteristieken van het rivierenlandschap.

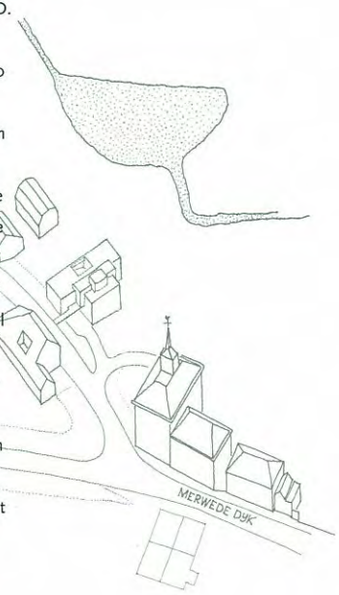

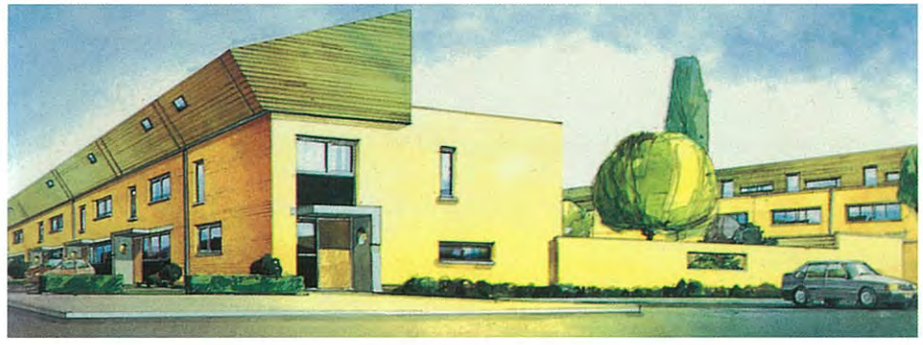

114 Woningen deelplan 2f Emerald, Delfgauw; Opdrachtgever Delfgauw Beheer B.V.; Architect ir. M.D. Booy; Categorie vrije sector; Oppervlakte 11.036 m²; Inhoud 41.593 m³; Bouwkosten ƒ16.000.000,— excl. BTW; Oplevering eind 1998.

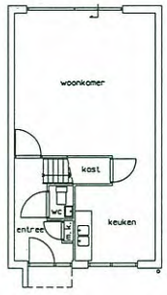

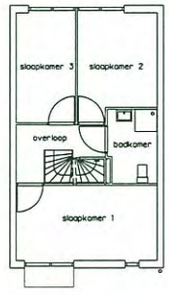

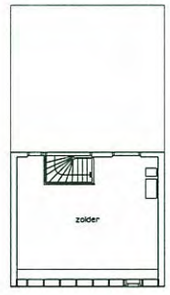

Plattegrond

Calis en Van Gendt Architekten bv

Schilderstraat 17
5211 NB 's-Hertogenbosch
T 073 6128866
F 073 6138879

Bij het ontwerpen en realiseren van bouwplannen zijn voor ons de volgende punten van belang.

- Optimaal voldoen aan de gebruikerseisen.
- Logische en heldere constructieve opbouw.
- Een verrijkend uiterlijk ten opzichte van de omgeving.

Voor het ontwerpen van zeventien woningen voor ouderen in het plan Hoogveld II te Engelen, een rivierdorp thans behorend bij 's-Hertogenbosch, hadden deze uitgangspunten een aantal consequenties.
Karakteristiek aan het ontwerp is dat, ondanks de heterogene samenstelling van de bebouwing, er toch een homogeen totaalbeeld is ontstaan. Dit door de beperkte afwijkingen van de bouwblokken onderling en door het materiaalgebruik van de bebouwing en beplanting. De woningen voor ouderen zijn gesitueerd op de splitsing van de toegangswegen tot de wijk en vormen door locatie en uiterlijk een oriëntatiepunt in de wijk.

17 Seniorenwoningen uitbreidingsplan Hoogveld, Engelen, 's-Hertogenbosch; Opdrachtgever Stichting Hertoghuizen, 's-Hertogenbosch; Architect Willemien van Gendt; Categorie sociale sector; Oppervlakte 1.475 m²; Inhoud 3.999 m³; Bouwkosten excl. B.T.W. ƒ1.553.500,— totaal, ƒ91.382,— per woning; Oplevering 1996.

De draagconstructie is opbebouwd uit wanden van kalkzandsteen elementen met breedplaatvloeren. Het inbouwpakket is opgebouwd met gipsblokken en stalen binnendeurkozijnen met opbouw binnendeuren. De woningen, ontwikkeld voor ouderen, zijn uiteraard rolstoeltoegankelijk en voldoen aan de eisen van het Seniorenlabel.

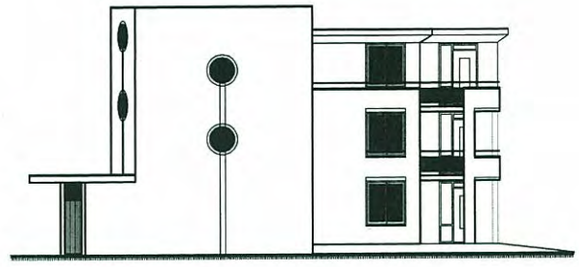

Oostgevel

Noordgevel, ontsluitingszijde

Zuidgevel

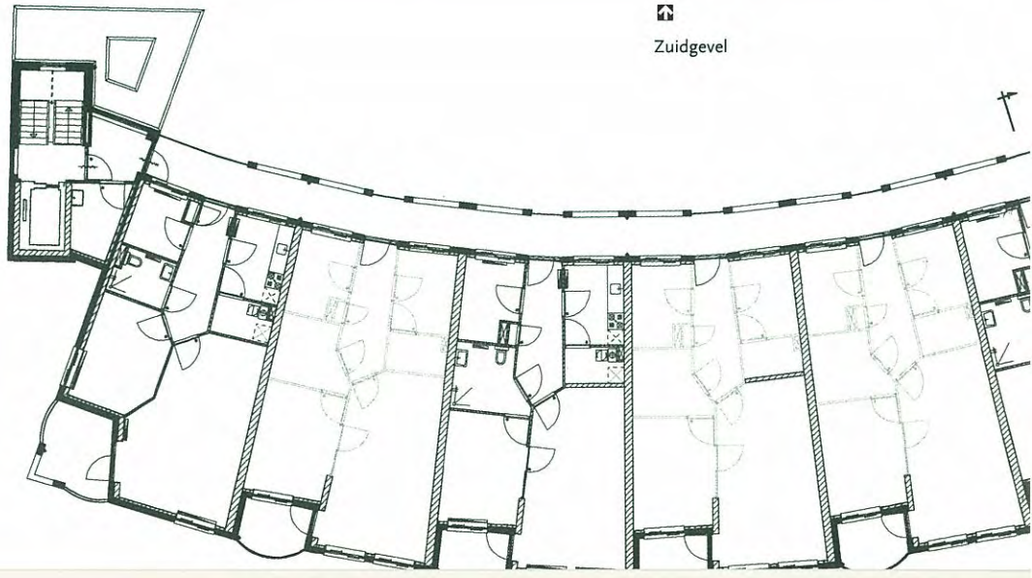

De Architectengroep

[architecten: rijnboutt ruijssenaars hendriks van gameren mastenbroek]

Barentszplein 7
1013 NJ Amsterdam
T 020 5304848
F 020 5304800
E-mail architectengroep@archined.nl

De laatste jaren heeft de rijksoverheid geprobeerd de nieuwbouw van woningen te concentreren op een beperkt aantal grote locaties nabij bestaande steden. Dit zogenaamde VINEX-beleid beoogde een al te snelle verstedelijking van het platteland tegen te gaan en tegelijkertijd een breder draagvlak te creëren voor de stedelijke voorzieningen in de bestaande stad.

In de concrete planvorming voor deze uitbreidingswijken duikt vaak het begrip „tuindorp" op. Dat is kennelijk een begrip dat tot de verbeelding spreekt en waarin veel actuele woonwensen tot uitdrukking komen. Sommigen gaan daarin zo ver dat de uiterlijke verschijningsvorm van tuindorpen uit de jaren twintig en dertig volledig wordt gekopieerd. Bij nader inzien blijken deze kopiën toch vaak maar schrale imitaties, omdat de moderne bouwtechniek en de moderne kostprijsopbouw in de bouwproductie een nauwkeurige kopie onmogelijk maken.

Toch zijn enkele principes van de tuindorp-ontwerpen nog goed te gebruiken als richtinggevende principes voor moderne woonwijken. Het gaat dan bijvoorbeeld om de gesloten bouwblokken, de heldere definiëring en afbakening van privé en openbaar gebied, grote aandacht voor bestrating en beplanting, afstemming van woningontwerpen, bouwblokvormen en straatprofielen, en een samenhangend hiërarchisch stratenpatroon, waarin veel ruimte wordt gereserveerd voor parkachtige elementen.

Voor een drietal opdrachtgevers is op het voormalig tracé van de A3, ooit voorzien en aangelegd als verbinding tussen de A9 en A10, een compact woongebied ontworpen. De locatie van dit complex is uniek, omdat het grenst aan het poldergebied waardoor de Amstel stroomt.
De verscheidenheid aan woningtypen is groot: eengezinsrijenhuizen, patiowoningen en appartementen. De dichtheid is hoog en het gebruik van het maaiveld intensief. Architectonisch is evenwel gekozen voor samenhang: alle typen zijn met dezelfde materialen vormgegeven.

171 Woningen Bankras/Kostverloren, Amstelveen; Opdrachtgevers Bouwfonds Woningbouw bv, Haarlem, Intermezzo stichting voor jongerenhuisvesting, Amstelveen, Woningbouw Federatie Amstelveen, Amstelveen; Architect Kees Rijnboutt; 40 sociale huurwoningen, 40 sociale koopwoningen en 91 vrije sector. Oppervlakte 19.000 m²; Inhoud 57.000 m³; Totale bouwkosten ƒ17.500.000,— excl. BTW; Oplevering 1995-1996.

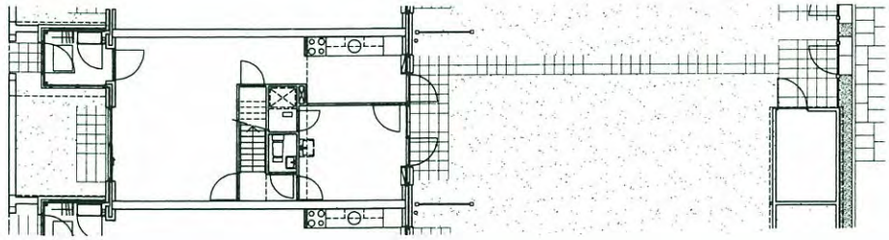

Alle eengezinswoningen hebben de mogelijkheid om op begane grond een slaapkamer in te richten om aldus de bewoningsmogelijkheden ook voor ouderwordende gebruikers te optimaliseren.

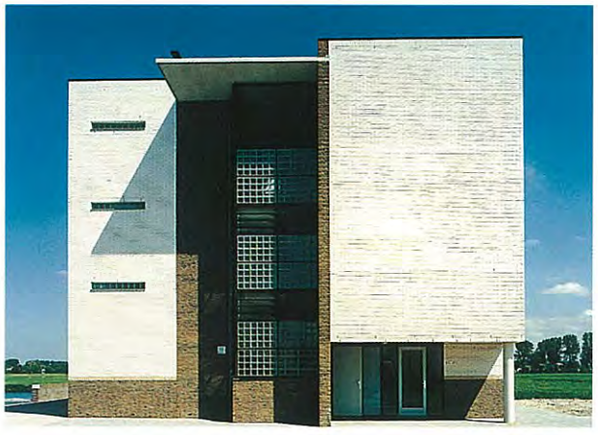

269 Woningen de tuinmuur, Osseveld Oost, Apeldoorn; Opdrachtgevers Woningbouwvereniging Ons Huis, Nijhuis/Koopmans VOF; Architect Gertjan Hendriks; 81 sociale huur, 14 premie huur, 55 sociale koop, 46 premie koop en 73 vrije sector koop. Totale bouwkosten ƒ31.000.000,- excl. BTW; Oplevering 1996-1997.

Osseveld-oost, de laatste grote uitbreiding van Apeldoorn is gebouwd met een richtinggevend stedenbouwkundig thema: een combinatie van nieuwbouw met bestaande landelijke bebouwing. Oude waterlopen zijn gehandhaafd, de gebieden daarlangs worden ingericht als tuinen met groene gazons, hagen en bomen. Het eerste deelplan, De tuinmuur, bestaat uit een dubbele ring van gesloten bouwblokken rond een groot informeel groengebied.

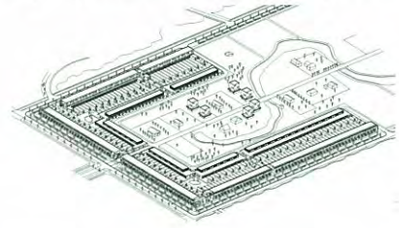

VAN DEN DIKKENBERG & BONS ARCHITEKTEN BNA

[ARCHITECTEN: J. VAN DEN DIKKENBERG, IR A. BONS BI, IR J.M. JACOBS BI EN ING. M.H.G. RUTGERS]

LANDJUWEEL 1
POSTBUS 1180
3900 BD VEENENDAAL
T 0318 519008
F 0318 540436
E-MAIL VDDB.ARCHITEKTEN@INTER.NL.NET

Met routes, markante punten en veel bezochte plekken structureert ieder zijn beeld van de stad, van de omgeving. Elke intensieve beleving stimuleert daarbij. Nieuwe uitleggebieden kampen vaak met een tekort aan prikkels en stimulansen op het emotionele vlak. Woningprogramma's, vierkante meters en getallen domineren de planvorming. Die cijfers zijn belangrijk, maar inspiratie voor het ontwerp moet elders worden gevonden. Duurzame ontwikkeling, ecologie, energie-extensivering zijn wezenlijke invalshoeken. Differentiatie van doelgroepen, van ruimtelijke programma's en leefstijlen leiden tot nieuwe mogelijkheden. Het verantwoord omgaan met beperkte ruimte dwingt tot het maken van meer kwaliteit op minder vierkante meters. In nieuwe concepten voor woningen en woonomgeving zoeken we op deze aspecten een antwoord.
In de hier afgebeelde projecten in Veenendaal, Dronten en Oegstgeest vormt de integratie van het ontwerp van infrastructuur, open ruimte en bebouwing een belangrijke kwaliteit van de plannen. Het creëren van situatiekarakteristieken, de maximale benutting daarvan bij het woningontwerp, de samenhangende beeldvorming en de kwaliteit van de inrichting van de buitenruimten hebben deze projecten tot een succes gemaakt. In het project te Oegstgeest is ook de verkavelingsinrichting aanleiding voor het woningontwerp en omgekeerd. Duidelijke beeldtaal en een zorgvuldige doorwerking daarvan in de bestekstukken motiveert alle betrokkenen.

220 Woningen Margr. van Arkellaan e.o., Veenendaal; Opdrachtgever Van Elst Vastgoedontwikkeling BV, koopwoningen, i.s.m. Woningbouwvereniging Patrimonium, Veenendaal, sociale huurwoningen; Architect J. van den Dikkenberg; Categorie sociale huur

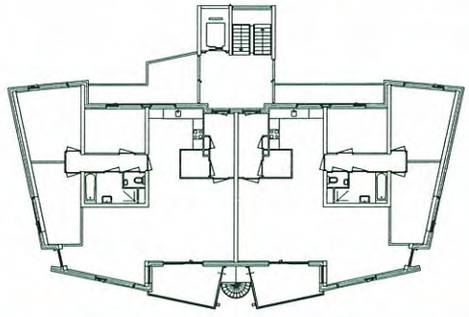

34 Appartementen het Spectrum, Dronten; Opdrachtgever NCB Projektrealisatie BV, Harderwijk; Architecten ir A. Bons, ir J. Cappon; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 4.500 m²; Inhoud 13.500 m³; Bouwkosten ca. ƒ5.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1996/1997.
Een crescent als stedenbouwkundig gegeven, oriëntatie op uitzicht en bezonning als motieven voor de planvorming.

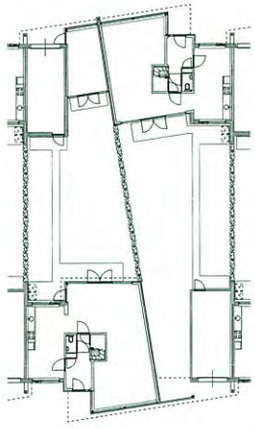

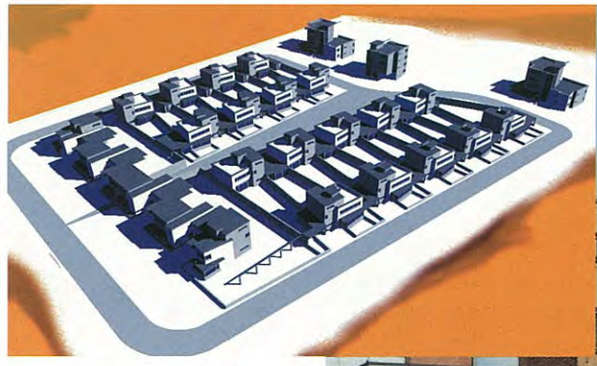

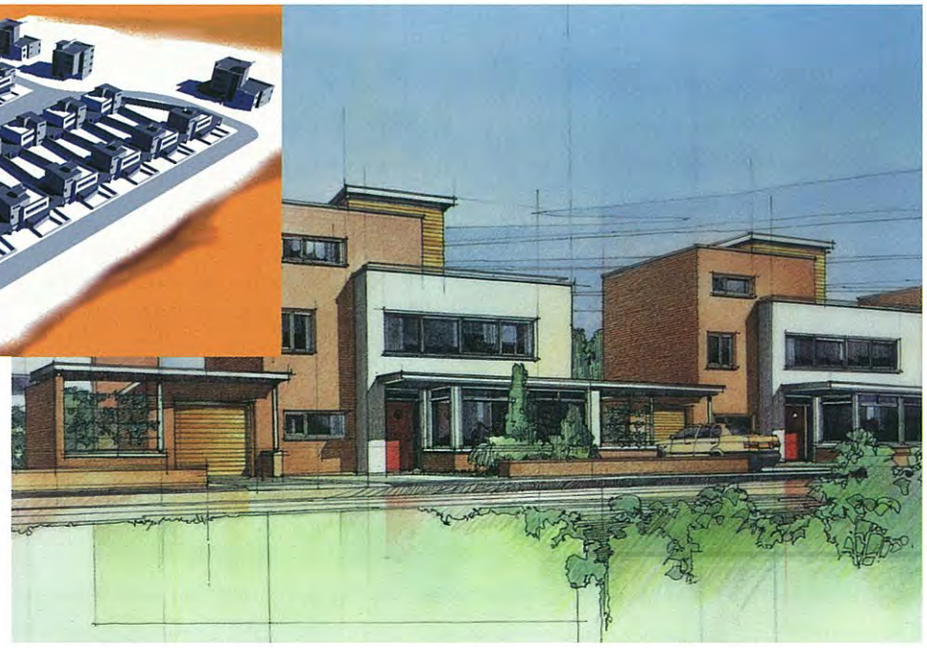

en koop, vrije sector koop; Oppervlakte 28.000 m²; Inhoud 78.000 m³; Bouwkosten ca. ƒ28.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1995/1996.
Ontwerpteam met SVP-Stedebouwkundigen, Amersfoort en architectenbureau Huibers & Jarring, Veenendaal.

16 Appartementen en 26 grondgebonden woningen plan Morsebel, Jan Wils Park, Oegstgeest; Opdrachtgever Amstelland Vastgoed BV, Amsterdam; Architecten ir A. Bons, ir J. Cappon; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 7.800 m²; Inhoud 23.400 m³; Bouwkosten ca. ƒ8.800.000,— excl.BTW; Oplevering 1998, bouw gestart 1997.
Genspireerd door Wils' Papaverhof is de verkaveling ontworpen.
Vooral de appartementengebouwen hebben door hun opbouw een bijzondere slankheid gekregen.

REMPT VAN DER DONK ARCHITECTEN BNA BV

[ARCHITECT: REMPT VAN DER DONK]

WEENA 695
[INGANG B, 5E VERDIEPING, POSTBUS 336]
3000 AH ROTTERDAM
T 010 4126782
F 010 4136454

Het belangrijkste uitgangspunt bij het analyseren van een ontwerpopgave voor uitleggebieden, is het onderkennen van het karakter van het plangebied. Met deze analyse dient, ten behoeve van de nieuwe plannen, een passend antwoord te worden gegeven op de bestaande of toekomstige morfologie en functies.
Wanneer de ontwerpopgave zich bijvoorbeeld bevindt in een landelijk of een natuurlijk gebied, dan kan het doel zijn de bebouwing te ontwerpen met een grote sculpturale kwaliteit of als eenheid opgenomen in zijn natuurlijke omgeving. De gebouwen zijn of van veraf herkenbaar of vormen een eenheid met het omliggend gebied.
Wanneer er in een uitleggebied moet worden ontworpen, dat is gesitueerd in een complexe stedelijke omgeving, is het belangrijk om respect te tonen voor de historisch gegroeide structuur of de beoogde toekomstige morfologie. De bestaande omgevingsstructuur is immers vaak het resultaat van een traditioneel pragmatisch ontwerp, gecombineerd met ambachtelijk vakwerk. De kracht en de uitstraling van de bestaande bebouwing vormen hierbij het uitgangspunt voor het nieuwe ontwerp, zodat deze toevoeging in het stedelijk gebied vanzelfsprekend wordt en het geheel verrijkt.
Om de ontwerpen optimaal tot hun recht te laten komen, zullen de architecten van de verschillende plandelen in een uitleggebied verregaande afspraken met elkaar moeten maken over de ontwerpuitgangspunten en de materialisatie. De zorgvuldig gekozen materialen moeten passen in en aansluiten op de stedenbouwkundige uitgangspunten.

152 Woningen De Boerenstreek, Soest; Opdrachtgever Woningstichting Soest; Architect Rempt van der Donk, als architect bij Inbo-architecten; Categorie sociale huur tot vrije sector; Oppervlakte 117,5 m² - 199,5 m²; Inhoud 327,4 m³ - 472,8 m³; Bouwkosten ƒ115.858,— tot ƒ171.598,— excl. BTW; Oplevering 1996 -1997. Niet de individuele woning speelt de hoofdrol in het stedenbouwkundige netwerk, maar de structuur van de aaneengeschakelde, als sculpturen vormgegeven, bouwmassa's. De op verschillende manieren ontworpen en gekleurde dakvlakken onderschrijven het sculpturale uitgangspunt.

Vooraanzicht vseb-woningen en vrije sectorwoningen

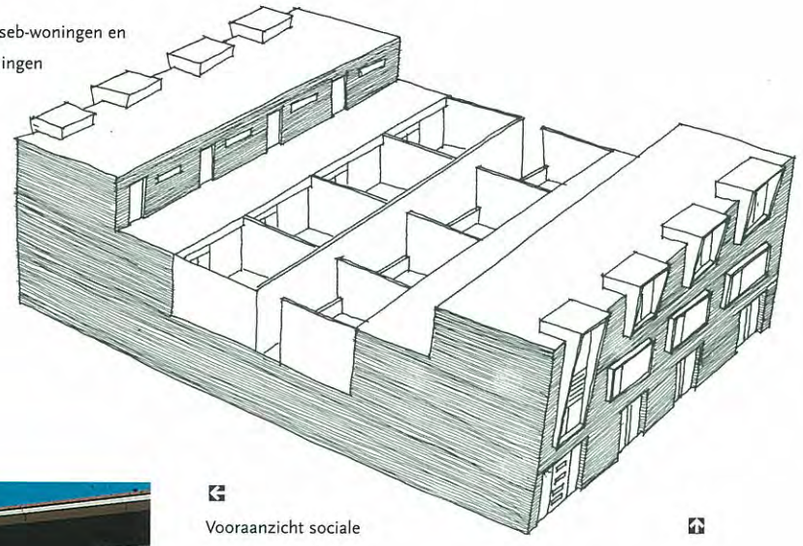

Isometrie

Vooraanzicht sociale huurwoningen

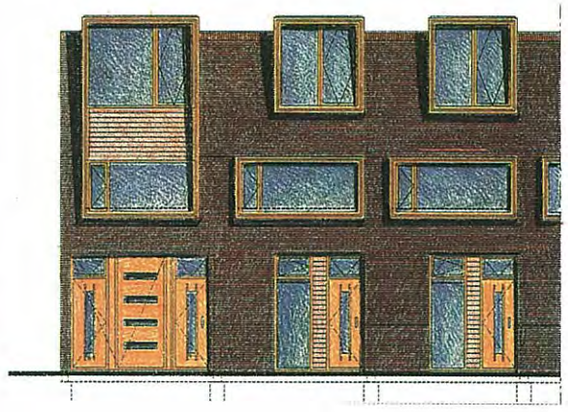

Gevel Sporenburg 12

Entreegevel, noordzijde

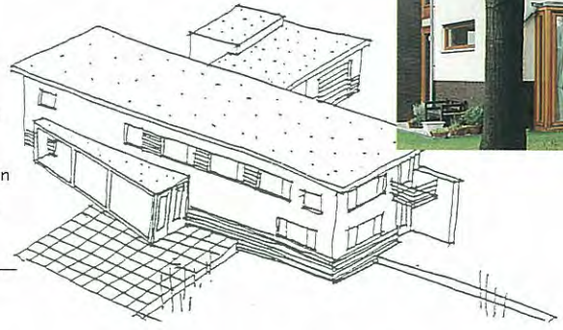

1 Woning Molenweg, Nunspeet; Opdrachtgever familie Hertsenberg; Architect Rempt van der Donk; Categorie vrije sector; Oppervlakte 149,6 m²; Inhoud 416,2 m³; Bouwkosten ƒ276.500,— excl. BTW; Oplevering 1997.

Tuingevel, zuidzijde

62 Woningen Borneo/Sporenburg, Amsterdam, Sporenburg 8, 38 woningen en Sporenburg 12, 24 woningen; Opdrachtgever Ontwikkelingsmaatschappij New Deal, Amsterdam; Architect Rempt van der Donk; Categorie sociale huur; Oppervlakte Sp8: 107,9 m², Sp12: 98,1 m²; Inhoud Sp8: 291,3 m³, Sp12: 264,9 m³; Bouwkosten Sp8 ƒ145.000,— en Sp12 ƒ133.500,— excl. BTW; Oplevering Sp8 1998, Sp12 1997.

FARO Architecten BnA

[Hugo de Clercq, Jurgen van der Ploeg en Pieter Weijnen]

Landgoed de Olmenhorst
Lisserweg 487d
2165 AS Lisserbroek
T 0252 414777
F 0252 415812
E-mail faro@scep.nl
Http://faro.scep.nl

Op het scherpst van de snede.

Architectuur en stedenbouw zijn tot elkaar veroordeeld. Ze worden echter in de Nederlandse bouwpraktijk vrijwel altijd door verschillende personen uitgevoerd. Zelden ontwerpt de stedenbouwkundige de gebouwen of de architect het stedenbouwkundig plan. Toch zijn wederzijdse waardering en begrip voorwaarden voor een goed resultaat.

Een zorgvuldige interpretatie van het stedenbouwkundig plan door de architect is daarom van groot belang; andersom dient de stedenbouwkundige zich rekenschap te geven van de interpretatie van de architect. Een goede architect is in staat zijn visie tot ontwikkeling te laten komen in zo'n situatie. Een goede stedebouwkundige maakt een plan dat zich laat verrijken.

Veel plannen in de uitleggebieden hebben een star bestemmingsplan dat geen ruimte laat voor interpretatie. Zelfs de beukmaat ligt onwrikbaar vast. Een ander woningtype, een grotere bouwhoogte of een afwijkende ontsluitingsstructuur, zijn niet aan de orde.

FARO Architecten laat zien hoe belangrijk de samenwerking tussen architect en stedenbouwkundige is.

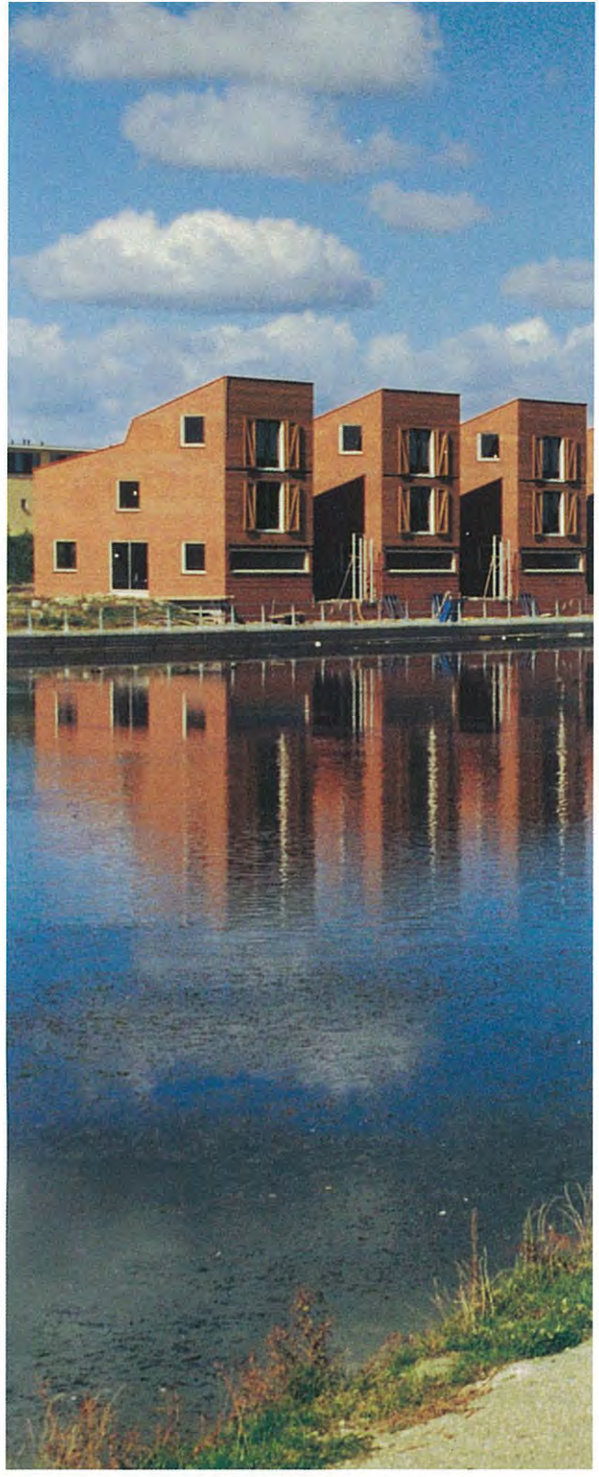

20 Woningen de Held, Groningen; Opdrachtgever Nijhuis Noord, Assen; GBO 140 m²; Inhoud 492 m³; Bouwkosten ƒ3.700.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.

De wijk bestaat uit 'Wierdes': afzonderlijke, door water omsloten eenheden van 200 à 300 woningen. De randen van de Wierde II zijn stedenbouwkundig bepaald en werken door tot in de details.

- Stedenbouwkundig, de oostrand van de Wierde, de kade.
- Woningtypologisch, de woning op de rand van de kavel, de ingangen aan de straat.
- Architectonisch, de luiken verwijzen naar kadepakhuizen, het houten gevelvlak op het scherpst van de snede.

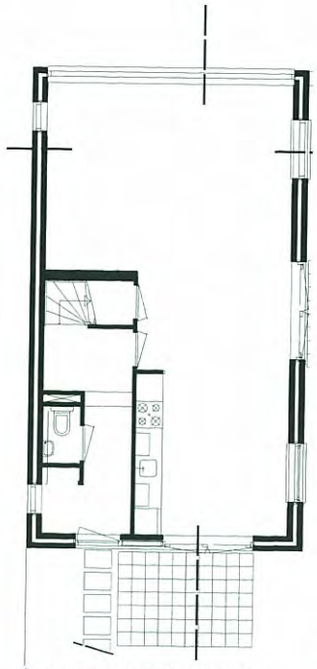

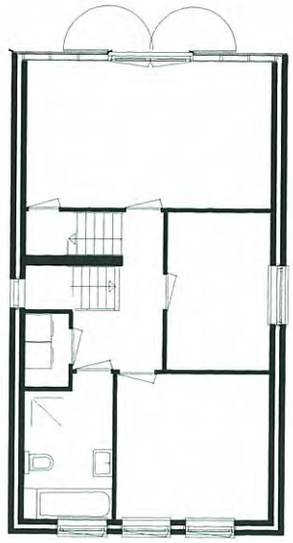

begane grond en 1e verdieping

51 Woningen kazerneterrein, Zuidlaren; Opdrachtgever Nijhuis Noord, Assen; GBO huur 67 m², GBO koop 105 m²; Inhoud, huur 231 m³, koop 396 m³; Bouwkosten ƒ5.025.000,— excl. BTW; Oplevering 1997. Het gebied in de kern van het dorp bestaat uit 6 deelgebieden, thematisch gerangschikt. Het eerste deelgebied, Berkenbos, is door de stedenbouwkundige niet verkaveld maar omschreven: 'ontspannen nonchanlance, overhoekse woningen, het beeld wordt bepaald door veranda's'. Stedenbouwkundig, bestudeerde nonchalance.

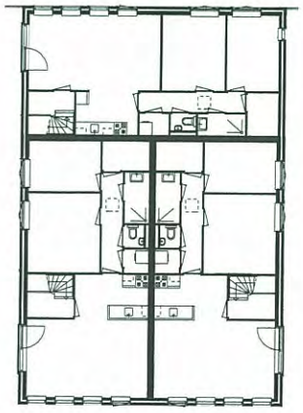

1e verdieping huurwoningen

GROOSMAN PARTNERS BV
ARCHITECTEN/ADVISEURS

[ARCHITECTEN: IR. J. BRUIL B.I. ARCHITECT BNA, IR. G.A.D. DE GRAAF B.I. ARCHITECT BNA, IR. B.F. MANNOT B.I. ARCHITECT BNA EN IR. H.C. SIPKENS B.I. ARCHITECT BNA]

SCHOUWBURGPLEIN 34
POSTBUS 1750
3000 BT ROTTERDAM
T 010 2140011
F 010 2140161

Een groot deel van de woningproductie vindt plaats in uitbreidingsgebieden die in de toekomst als "jaarringen" zijn te lezen. De leesbaarheid zal dan waarschijnlijk minder bepaald zijn door de locatie dan door de gehanteerde vormentaal. De discontinuïteit in vormgeving wordt ruimschoots gecompenseerd door de continuïteit van "het proces". Omdat er meestal geen context bestaat, wordt er op stedenbouwkundig niveau getracht door inbreng van structurele elementen iets van een genius loci te realiseren. Vaak echter wordt het heldere concept dat zo ontstaat teniet gedaan door de architectonische invulling van deelplannen in een algemeen geaccepteerde vormgeving in voorgeschreven "stijlen" die onafhankelijk van het stedenbouwkundig concept landelijk worden gereproduceerd.
Zo'n ontwikkeling is inherent aan een hoge productie, gestuurd door een handvol deskundigen, in een tijd waarin projectontwikkelaars de marketing van architectuur als één van hun belangrijkste activiteiten beschouwen. Hoewel het moeilijk is om je als architectenbureau geheel hiervan te distantiëren proberen wij ons in dit krachtenveld kritisch op te stellen door steeds opnieuw de opgave met haar beperkingen te confronteren. Binnen deze beperkingen ontstaan verrassende oplossingen in plaats van mutanten van retro-stijlen. De 7 projecten die in dit kader zijn geselecteerd mogen hiervan getuigen.

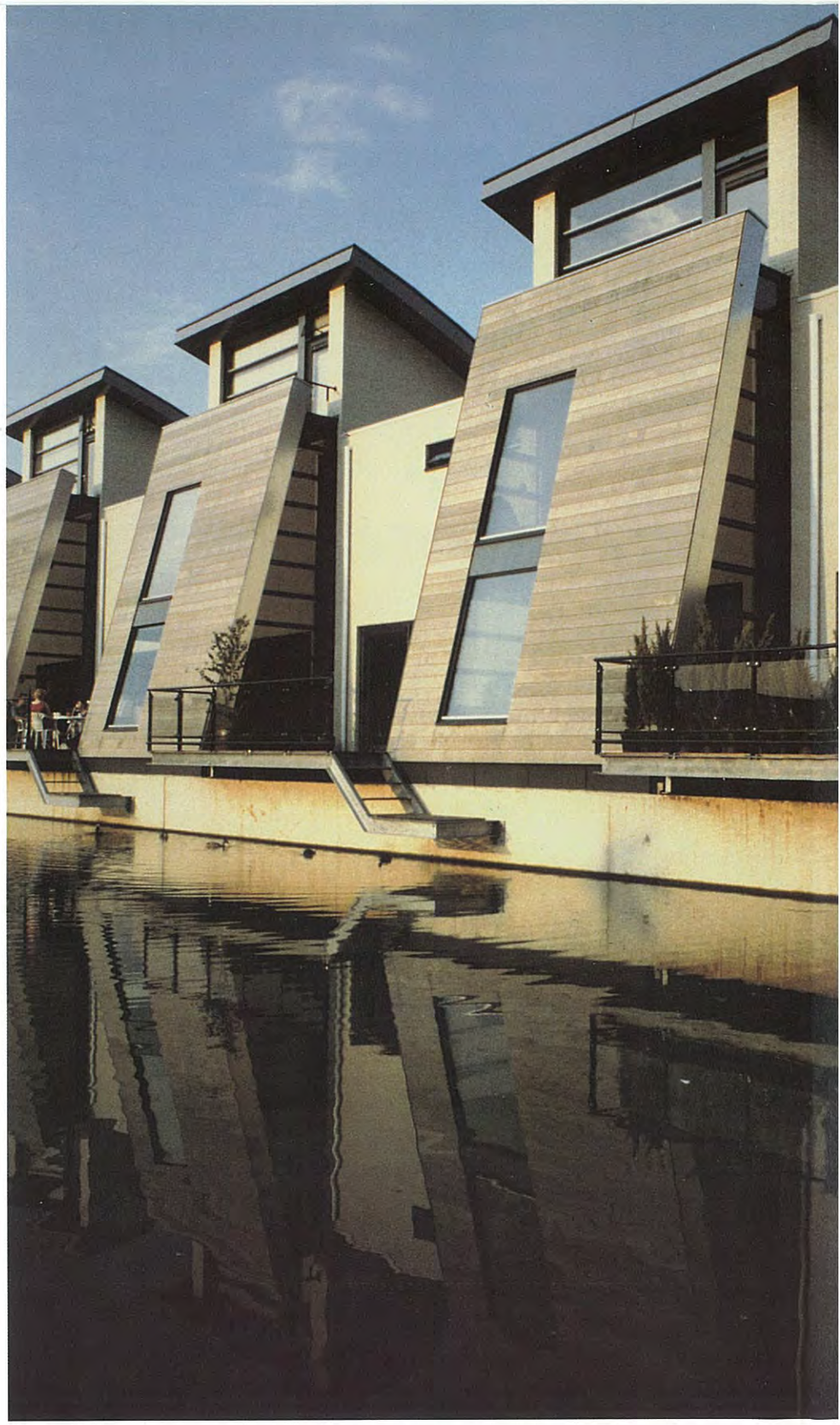

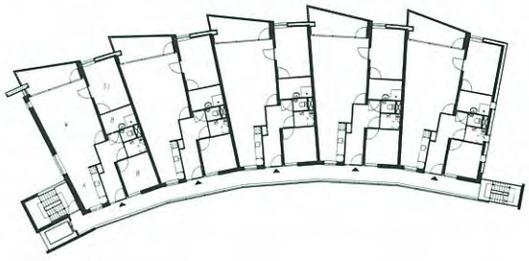

122 Woningen Zaaneiland, Zaandam; Opdrachtgever Bouwfonds Woningbouw, Haarlem; Architect Harry Sipkens m.m.v. Jan Splinter; Categorie = woningen in verschillende financieringscategorieën; Oppervlakte 13.000 m²; Inhoud 35.400 m³; Bouwkosten ƒ19.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.

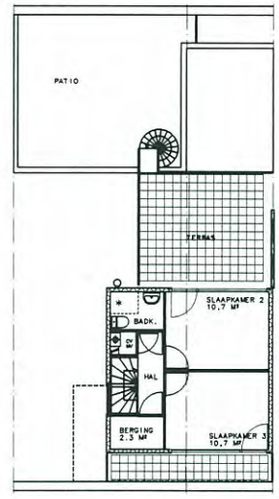

329 Woningen Snel en Polanen, Woerden; Opdrachtgever Ontwikkelingscombinatie, Woerden; Architecten Boudewijn Mannot, Gert de Graaf; Categorie sociale huur en koop, vrije sector koop; Oppervlakte 36.173,5 m²; Inhoud 97.668,45 m³; Bouwkosten ƒ38.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1997

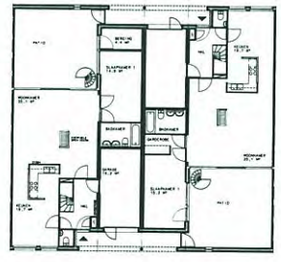

16 Appartementen, 30 sociale koop- en premiekoop e.g. woningen en 39 vrije sector e.g. woningen De Tol, Vleuten-de Meern; Opdrachtgever Volker Stevin Ontwikkelings Maatschappij, Zoetermeer; Architect Harry Sipkens m.m.v. Peter van Oppen; Categorie sociale, premie en vrije sector koop; Oppervlakte 12.000 m²; Inhoud 33.000 m³; Bouwkosten ƒ13.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1997. Ecowoningen met als specifiek aandachtsgebied waterbeheer. Onze bouwkundige én stedenbouwkundige ingrepen hebben geresulteerd in karakteristieke woningen die qua beleving een eenheid vormen met hun woonomgeving. Milieuvriendelijk bouwen en eigentijdse architectuur gaan goed samen.

103 Woningen in 4 blokken met parkeergarage Cederpark, Eindhoven; Opdrachtgever Woningstichting Hertog Hendrik van Lotharingen, Eindhoven; Architect Boudewijn Mannot; Categorie premiehuur; Oppervlakte 14.500 m²; Inhoud 40.605 m³; Bouwkosten ƒ15.700.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

42 Woningen Ter Leede 2e fase, Leerdam; Opdrachtgever C.W.L., Leerdam; Architect Boudewijn Mannot m.m.v. Jan Bruil; Categorie sociale huur; Oppervlakte 4.896 m²; Inhoud 13.166 m³; Bouwkosten ƒ3.950.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

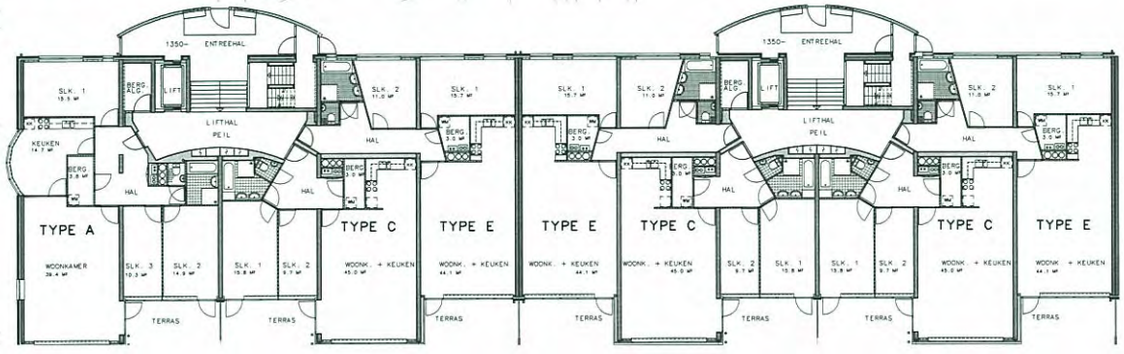

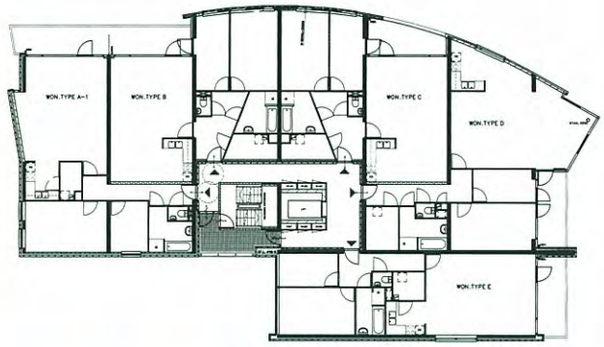

87 Appartementen 2H2 Verzetswijk, Almere; Opdrachtgever Wilma Vastgoed, Rotterdam; Architecten Harry Sipkens, Gert de Graaf; Categorie premiehuur, vrije sector huur; Oppervlakte 11.200 m²; Inhoud 30.800 m³; Bouwkosten ƒ10.500.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.

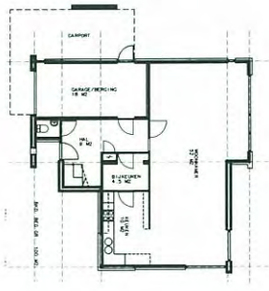

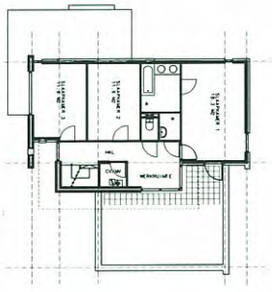

19 Villa's Almeerderhout, Almere; Opdrachtgever Volker Stevin Ontwikkelingsmaatschappij, Zoetermeer; Architect Harry Sipkens; Categorie vrije sector; Oppervlakte 3.515 m²; Inhoud 9.956 m³; Bouwkosten ƒ4.275.000,— excl. BTW; Oplevering 1995-1996.

INBO ARCHITECTEN BNA

[DIRECTIE: PIETER WESTER, VOORZITTER: PETER VAN WOERKOM
WIM WESTINGA, HANS TOORNSTRA EN DICK RINGELING]

AMSTERDAM, APELDOORN, BERLIJN, DRACHTEN, EINDHOVEN, RIJSWIJK EN WOUDENBERG

T 033 2868211
F 033 2863414

Iedere situatie biedt kenmerkende kwaliteiten: ruimtelijk, landelijk, geografisch, morfologisch, etcetera...
De indentiteit van een nieuwe wijk of stad moet worden gedragen door een inspirerend stedenbouwkundig concept. Een concept dat geworteld is in de karakteristieken van de plek, van het gebied. In dat stedenbouwkundig concept ligt ook de essentie van de architectuur verankerd. Houding, mentaliteit en de sociaal-culturele betrokkenheid van beide disciplines bepalen in belangrijke mate het eindresultaat. Beide disciplines moeten aansprekende ideeën over de toekomst vormen, evenals oplossingen voor nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen.

78 Woningen, Promenadeplan, Velserbroek; Opdrachtgever Bouwfonds Woningbouw, Haarlem; Architect Eerde Schippers, Inbo Drachten; Categorie 26 sociale huur, 52 vrije sector koop; Oppervlakte 12.720 m²; Inhoud 34.000 m³; Bouwkosten ƒ11.250.000,— excl. BTW; Oplevering 1995. Eén van de vijf appartementengebouwen die samen met een doorgetrokken woonlint de promenade in Velserbroek vormen. De promenade verbindt het centrum met het recreatiegebied en vormt de begeleiding van een uitgestrekt stadspark. In hun opbouw openen de appartementen zich naar het zuiden over het stadspark heen. De rugdekking is gematerialiseerd in geglazuurde baksteen, één kleur per blok.

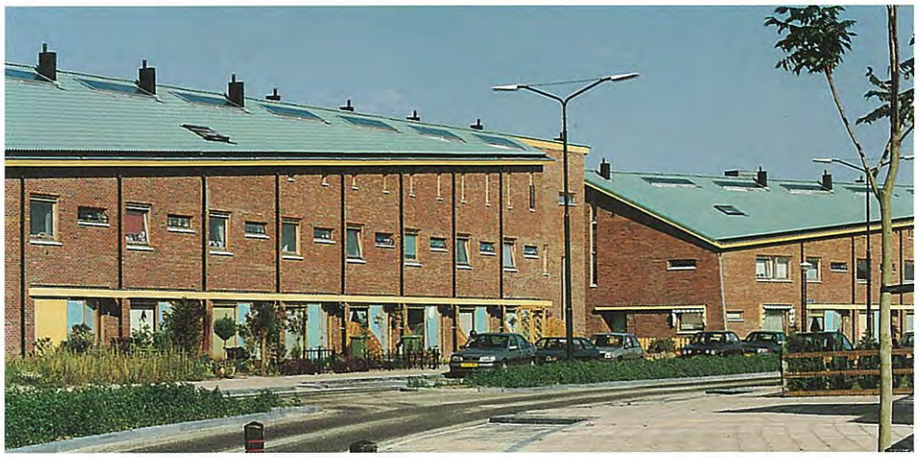

50 Woningen Grote Geest "De Strip", Monster; Opdrachtgever Gemeente Monster; Architecten Hans Toornstra, Jacques Prins, Inbo Rijswijk; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 5.500 m²; Inhoud 15.230 m³; Bouwkosten ƒ5.850.00 excl. BTW; Oplevering 1996. Volledig gesloten bouwblok, onderdeel van objectmatige stedenbouwkundige verkaveling. De gesloten lange zijde met opengewerkte koppen geven het blok richting. Het opgetilde dak

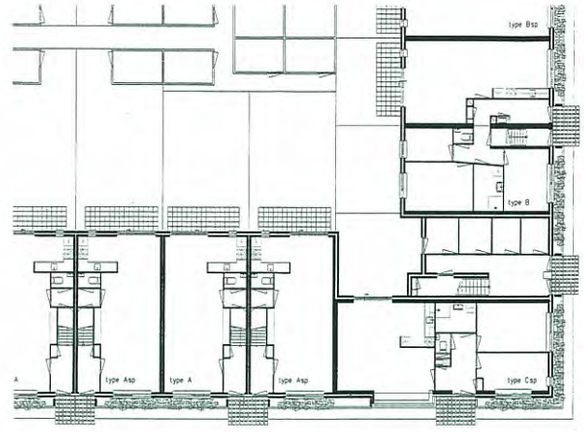

met overstek accentueert de hoeken. De langsgevel wordt op de 2e laag een schijngevel, waarachter elke bewoner een dakopbouw kan realiseren zonder dat de uitstraling van het geheel wordt aangetast.

144 Woningen De Boerenstreek, Soest; Opdrachtgever Woningbouwvereniging Achtgoed, Soest/Amersfoort; Architecten Rempt v.d. Donk, Jan van Gils, Inbo Woudenberg; Categorie sociale huur, sociale koop, vrije sector; Oppervlakte 16.300 m²; Inhoud 54.500 m³; Bouwkosten ƒ30.750.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.
Duurzaam bouwen is hier meer dan alleen de toepassing van milieuvriendelijke maatregelen. Ingetogen, tijdloze uitwerking van stedenbouw en architectuur in materiaal en vorm.

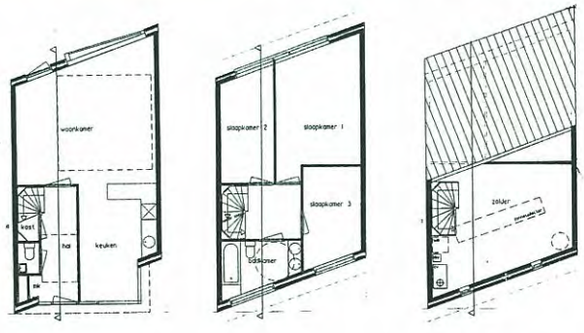

K3 ARCHITECTUUR EN PLANNING BV BNA

[ARCHITECTEN: PETER KOELEWIJN, ROBERT NIJHUIS]

UTRECHTSESTRAAT 59
POSTBUS 612
6800 AP ARNHEM
T 026 3515951
F 026 3510816
E-MAIL K3ARCH@TREF.NL

Wonen en werken in nieuwbouwwijken

Wonen in de stad vereist elementaire criteria: individualiteit, regionale diversiteit, menselijke schaal, duurzaamheid, zorgvuldige inpassing in de omgeving, multifunctionaliteit.
Nieuwe uitleggebieden missen vaak de noodzakelijke menging van functies. De afstand tussen de woon- en werkgebieden wordt steeds groter. Het zich verplaatsen in de stad kost steeds meer tijd. Steeds meer domineert regelgeving die niet correspondeert met onze wensen en behoeften ten aanzien van de leefomgeving. Het gemis aan functionele diversiteit in de uitleggebieden wordt vaak gecamoufleerd met architectonische verscheidenheid.
De opkomst van telematica biedt een alternatief voor functionele diversiteit, ook al is er nauwelijks sprake van een feitelijke menging van functies.
De fysieke nabijheid van een stadskern wordt steeds minder belangrijk. Men trekt naar een woonomgeving in een veilige buurt met ruime kavels. De bereikbaarheid van stedelijke functies wordt gewaarborgd door de aanleg van lightrailverbindingen en beperking van de automobiliteit ten gevolge van woon-werkverkeer.
Onze woon- en leefomgeving moet een sterke variatie in woonmilieus kennen: stedelijke hoogbouw, wonen in het bos, tuindorp, villadorp, klooster, landgoed, eilandenrijk met woonboten e.d.
Woningen moeten flexibel en vrij indeelbaar zijn. Rekening gehouden moet worden met werkruimten ten behoeve van telewerken e.d.

69 Woningen Mettegeupel, Oss; Opdrachtgever Bouwbedrijf Berghege B.V., Oss; Architecten Peter Koelewijn, Robert Nijhuis; Categorie 14 sociale koop, 55 vrije sector koop; Oppervlakte 9.100 m²; Inhoud 26.000 m³; Totale bouwkosten: ƒ10.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.
De sfeer sluit aan bij de in Oss veelvuldig toegepaste stijl van de Bossche School terwijl de bouwmassa toch een zekere rankheid behoudt. Resultaat: rustige, tijdloze architectuur met krachtige lijnen. Het stedenbouwkundig plan vormde onderdeel van het project.

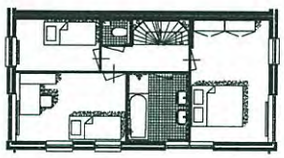

2e verdieping

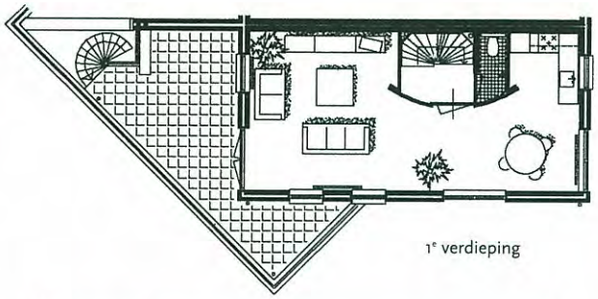

1e verdieping

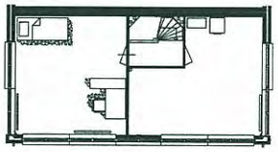

3e verdieping

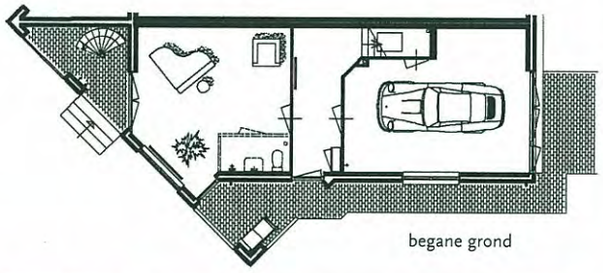

begane grond

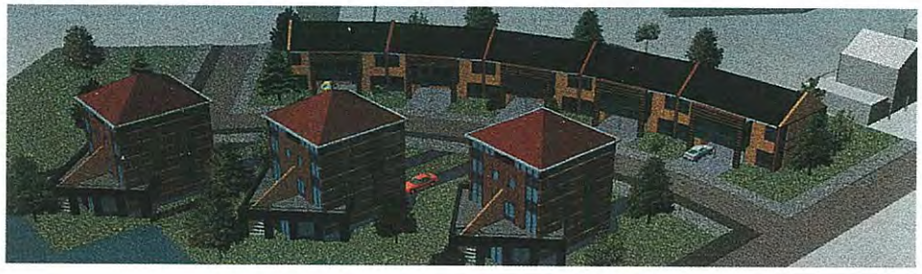

118 Woningen Passewaay, Tiel; Opdrachtgever Stichting Volkhuisvesting Tiel; Architecten Peter Koelewijn, Robert Nijhuis; Categorie 62 sociale huur, 20 sociale koop, 36 vrije sector; Oppervlakte 11.700 m²; Inhoud 32.600 m³; Totale bouwkosten ƒ11.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1996-1997. Het project kent drie onderdelen. Het buurtplein met relatief hoge strenge wanden. Op de koppen van de bouwblokken zijn bijzondere eindwoningen gerealiseerd. De woonhof met licht gebogen bebouwingswanden en een vriendelijk karakter. De woonstraten met woningen in twee bouwlagen met dwarskappen.

113 Woningen De Leesten, Zutphen; Opdrachtgever WBC, Winterswijk; Architecten Peter Koelewijn, Robert Nijhuis; Categorie 40 sociale koop, 14 vseb, 59 vrije sector koop; Oppervlakte 15.000 m²; Inhoud 42.800 m³; Totale bouwkosten ƒ15.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1996-1997. Diverse woningtypes, zowel qua prijsniveau als vormgeving. In het hart van het plan ligt een besloten hof, aan de rand zijn in bijvoorbeeld "het scherm" en de "torens" verschillende woningtypen gesitueerd.

KLOUS + BRANDJES ARCHITECTEN BNA

ZIJLWEG 199
2015 CK HAARLEM
T 023 5320840
F 023 5423741

'Bouwen in de polder'

Uitbreidingswijken kenmerken zich door een bedachte, opgelegde cultuur. Deze cultuur ontstaat tijdens de confrontatie tussen de visie van enerzijds een stedenbouwkundige en anderzijds de visie van deskundigen op het gebied van volkshuisvesting, milieu, planning en infrastructuur en vooral ook, de architect. Het gaat erom zoveel mogelijk specifieke kenmerken in de ruimtelijke, sociale en stedenbouwkundige context te vinden en om de verschillen in woonprogramma, wooncultuur en verschijningsvorm binnen samenhangende plannen een eigen gezicht te geven. Bouwkostenbeheersing en kennis van bouwsystemen vormen een belangrijk aspect bij het realiseren van een optimaal resultaat. Wanneer de marges smal zijn, moet de vindingrijkheid groot zijn.

Uit bovenstaande blijkt loyaliteit met de stedenbouwkundige visie. Daarin is een kritische analyse op planniveau essentieel om tijdig knelpunten te signaleren. Meestal leidt een administratieve scheiding bij de verdeling van realisatoren tot een onsamenhangend planresultaat. Het plan in Huizen toont aan dat verschillen in wooncultuur en verschijningsvorm, ondergebracht bij één architectenbureau wel degelijk tot samenhang kunnen leiden.

Het benadrukken van specifieke kenmerken heeft een gevarieerd oeuvre in architectonische vormgeving doen ontstaan.

32 Woningen De Peyler Purmerzuid, Purmerend; Opdrachtgever Projectontwikkelingsmaatschappij De Peyler, Hoorn; Architect Klous + Brandjes Architecten bna; Categorie 14 premie koop, 18 vrije sector koop; Oppervlakte 4.150 m²; Inhoud 11.250 m³; Bouwkosten ƒ5.200.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

74 Woningen het vierde kwadrant, Huizen; Opdrachtgever Slokker Vastgoed B.V., Huizen; Architect Klous + Brandjes Architecten bna; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 11.100 m²; Inhoud 29.950 m³; Bouwkosten ƒ13.300.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.

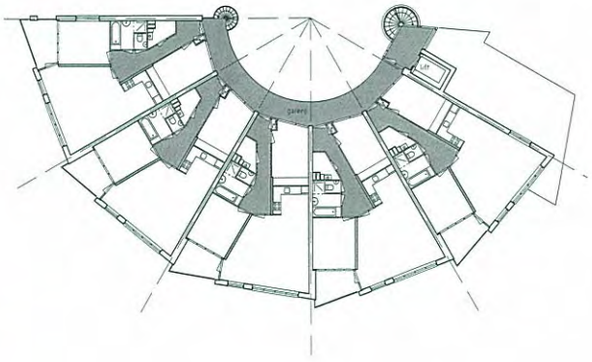

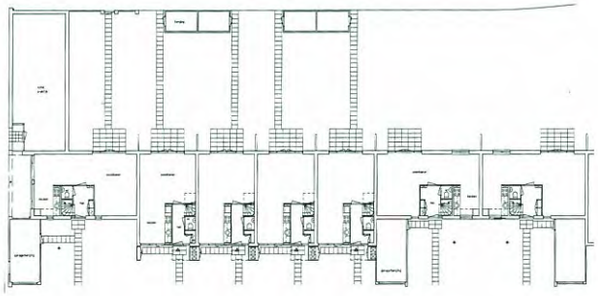

201 Woningen, Rouenweg/ Blankenburg, Wormerland; Opdrachtgever: G+K Assendelft; Architect Klous + Brandjes Architecten bna; Categorie 40 sociale huur, 17 soc. koop, 19 premie koop, 125 vrije sector koop; Oppervlakte 20.000 m²; Inhoud 57.500 m³; Bouwkosten ƒ25.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1996-1997-1998.

Kokon Architecten & Ingenieurs bv

[architecten: ir F.J. van de Seyp, ir C.A. Paauwe, ir R. van Leeuwen, ir J. van Dijk, ir K. van den Broek, ir E. van Dijk, ir H. Klesman, ir C. Dirkx en ir F. Draisma]

Weena 723
Postbus 29137
3001 GC Rotterdam
T 010 4117180
F 010 4117187
E-mail kokonarc@worldaccess.nl

Metaforen, geënt op een rijke Europese traditie, zijn van grote betekenis bij het associatieve ontwerpproces dat leidt tot steeds weer andere beelden.
Juist in grote uitbreidingsgebieden, zoals Vinex-locaties, is het noodzaak om diverse identiteiten te maken. Zo niet, dan ontstaan er anonieme, gelijksoortige woonwijken, waar er al zoveel van zijn.
Bij het vormgeven aan de woningbouwopgave van nieuwe uitleggebieden nemen de stedenbouwkundige en landschappelijke benadering een steeds prominentere rol in. Voor het ontwikkelen van specifieke wijken, zullen metaforen en associaties juist ook op dit niveau moeten worden ingebracht.
De Orangerie is een herkenbare buurt met eigen identiteit in een verder anoniem stedenbouwkundig uitleggebied. De buurt is gelegen aan de uiterste westgrens van Maassluis en is omgeven door dijken, die gebruikt worden voor de verkeersafwikkeling.
Om de geluidsbelasting op te vangen zijn de buitenranden begeleid door woningen.
Op de hoek is een woontoren ontworpen ter markering van de entree tot Maassluis.
Vanuit de appartementen kijkt men tot aan zee toe. De aanliggende vleugel is gelegen aan het water en voorzien van een parkeergarage.
De woningen aan de noordzijde, tegen de dijk, hebben de woonkamer op de verdieping.
De begane grond is voorzien van een werkkamer of garage.
In het middendeel zijn blokken eengezinswoningen gelegen, alle met de tuin op het zuiden.
Geschakelde woningen met open opbouwen, als schouwvensters op het landschap gericht, begrenzen de buurt.

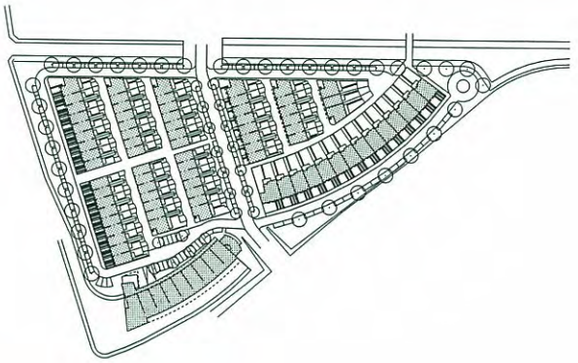

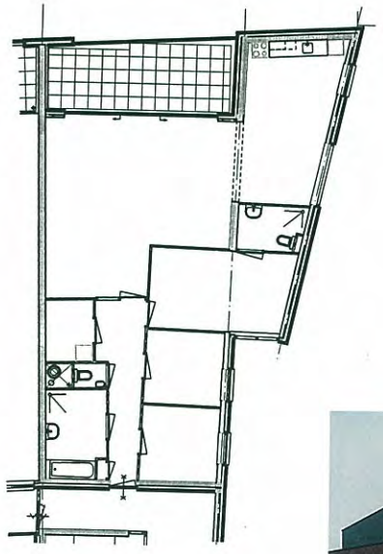

115 Woningen Orangerie Maassluis; Opdrachtgever B.A.S. Begeleiding Architectuur Stedebouw, Vlaardingen; Architecten ir F.J. van de Seyp, ir. R. van Leeuwen, ir P.J. Theuwissen; Categorie 78 vrije sector e.g. en 37 app.; Oppervlakte 20.245 m²; Inhoud 55.654 m³; Bouwkosten ƒ17.872.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

KUIPER COMPAGNONS

BUREAU VOOR RUIMTELIJKE ORDENING EN ARCHITECTUUR BV
[MEEWERKEND ARCHITECTEN: ASHOK BHALOTRA, WOUTER BOLSIUS
REINALD BOSMAN, FRANK FIJEN EN HUUB NIESEN]

WEENA 723
POSTBUS 29059
3001 GB ROTTERDAM
T 010 4330099
F 010 4045669
E-MAIL KUIPER@KUIPER.NL

straatgevel

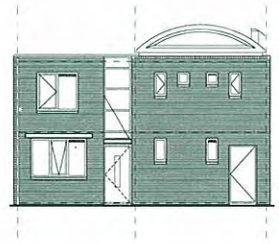

watergevel

Het architectonisch ontwerp is één der dragers van stedenbouw. Architectuur is zeer belangrijk voor de vorm en verbeelding van projecten. Een symbiose tussen architectuur, stedenbouw en tuin- en landschapsarchitectuur geeft een extra dimensie aan ons vak. Wij willen een poëtische meerwaarde geven die verder gaat dan het uitsluitend voldoen aan alle programmatische en functionele randvoorwaarden. Het gaat niet om architectonische "kunstjes", maar om architectonische "kunst", om het creëren van een belevingswereld, van plekken die intense zintuiglijke, sensuele ervaringen oproepen.
Architectuur is in deze geïntegreerde aanpak één van de gereedschappen die de stedenbouwkundig ontwerper ter beschikking staan.

240 Woningen De Verborgen Zone, Kattenbroek, Amersfoort; Opdrachtgever Van Zwol BV/Moes/Thomasson Dura, Anmersfoort; Architecten A. Bhalotra, W. Bolsius, F. Feijen, R. Bosman; Categorie 200 muurwoningen vrije sector, 40 woningen Mackintosh vrije sector; Oppervlakte muurwoningen 70-158 m², 7-16 m² berging/garage, Mackintosh 157 m², 19 m2 berging/garage; Inhoud muurwoningen 231-520 m³ Mackintosh 530 m³; Bouwkosten muurwoningen ƒ88.000,-- ƒ198.000,-- excl. BTW, Mackintosh ƒ210.000,-- excl. BTW; Oplevering 1995. De Verborgen Zone begrensd door twee watergangen: de Nieuwe Muurhuizen van Amersfoort.

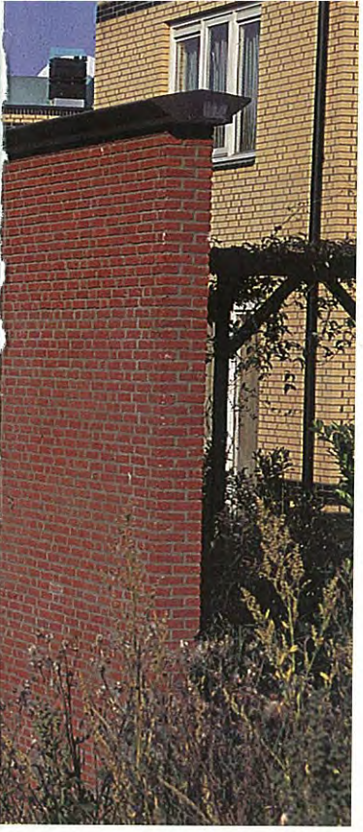

Op de 5e verdieping liggen 12 sociale penthouses met een huur van ƒ400,- gulden per maand

De Nieuwe Hof wijkcentrum en middelpunt van de wijk, op het kruispunt van twee assen, grenzend aan een waterpark.

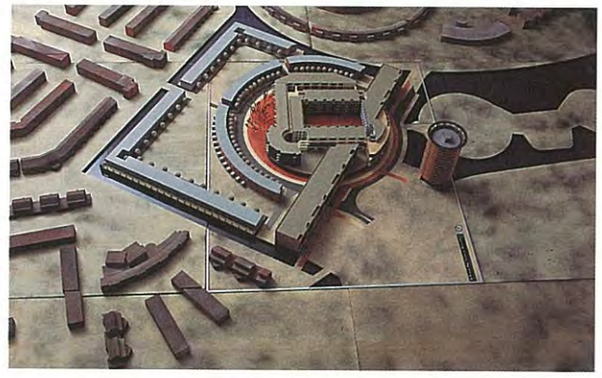

straatgevel met zolder

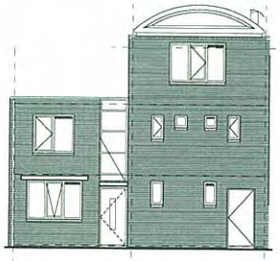

watergevel met zolder

221 Woningen, 4.600 m² winkelruimte & voorzieningen en parkeergarage voor 225 auto's, De Nieuwe Hof-Nieuwland, Amersfoort; Opdrachtgever Latei/Heymans projectontwikkeling/SCW, Amersfoort; Architecten A. Bhalotra, W. Bolsius, R. Bosman, B.Tukker; Categorie 122 sociale huur, 99 vrije sector; Bouwkosten ƒ37.000.000,-- excl. BTW; Oplevering 1998.

24 Woningen De Zonnewijzer Kattenbroek, Amersfoort; Opdrachtgever Van Zwol BV, Amersfoort; Architecten A. Gregoire, F. Fijen; Categorie vrije sector; Oppervlakte 130 m², 21 m² garage; Inhoud 450 m³; Bouwkosten ƒ4.800.000,-- excl. BTW; Oplevering 1995.

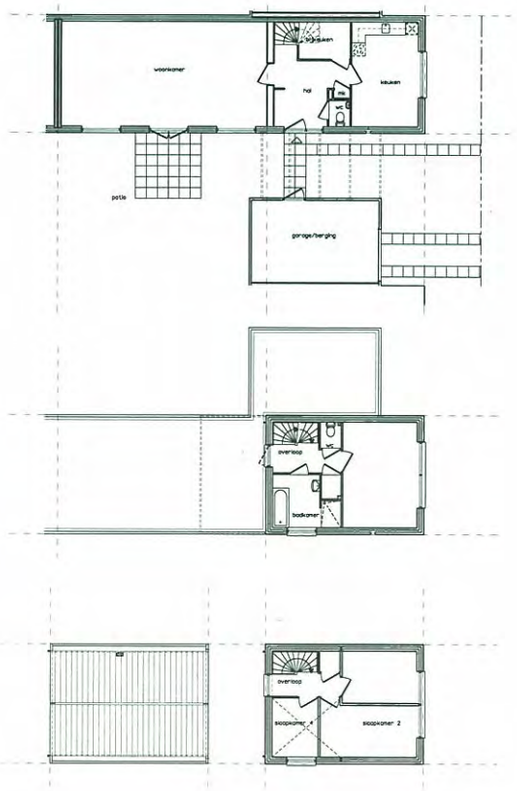

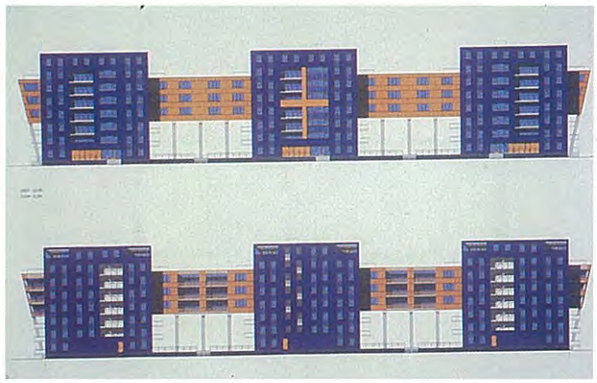

66 Brugwoningen, 72 torenwoningen en 41 hofwoningen Maasdonck Bolnes, Ridderkerk; Architecten A. Bhalotra, R. Bosman, W. Kingma, F. Fijen; Categorie vrije sector; Oppervlakte hofwoningen 148 m², torenwoningen 147 m², brugwoningen 177 m²; Inhoud hofwoningen 430 m³, torenwoningen 400 m³, brugwoningen 500 m³; Bouwkosten totaal ƒ33.500.000,-- excl. BTW; Oplevering 1997.
Appartementencomplex De Brug, met parkeergarage; opgebouwd uit grote gestucte kubustische elementen en houten tussendelen. Hiermee wordt nadrukkelijk gereageerd op de ligging aan de Maas.

De Toren van 25 verdiepingen is opgebouwd uit een combinatie van stucwerk en metselwerk.

begane grond en eerste verdieping

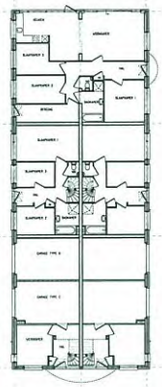

eerste verdieping

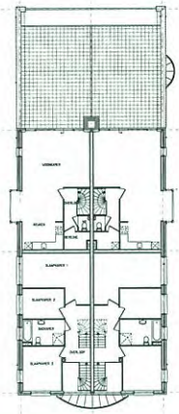

1000 Woningen De Hoornse Hof en de Volkstuinen, Delft; Opdrachtgever Proper Stok Groep BV, Rotterdam; Architecten A. Bhalotra, W. Kingma, F. Fijen; Categorie De Hoornse Hof; 49 hofwoningen, vrije sector, Toren 108 woningen, vrije sector, 25 terraswoningen, vrije sector. De Volkstuinen: 26 geschakelde villa's, 64 patiowoningen; Oppervlakte hofwon. incl gar. 180 m², torens 108 m² parkeergar., terraswon. excl gar. 114 m², gesch villa's incl gar. 197 m², patiowon. incl garage 190 m²; Inhoud hofwon. 530 m³, torens 320 m², terraswon. 330 m³, gesch villa's 530 m³, patiowon. 500 m³; Bouwkosten totaal ƒ30.000.000,-- excl. BTW; Oplevering 1995.
Vijf grondgebonden woningen hebben hun terrassen op het dak van de naastgelegen woning en vormen zo lineaire bebouwingselementen.
26 geschakelde villa's vormen een hof met in het midden een woonobject met 6 patiowoningen.

De brugwoningen zijn opgebouwd uit metselwerk en stucwerk.

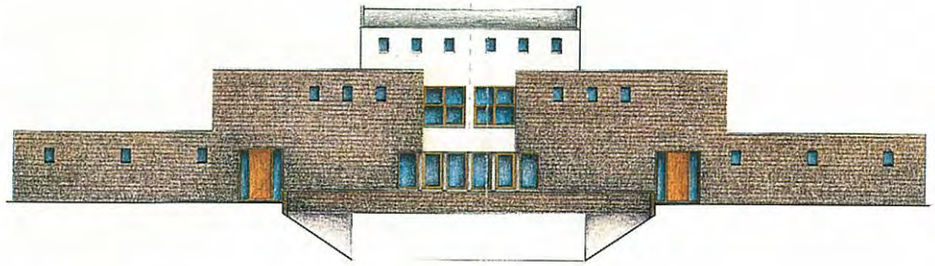

49 Woningen De Vaarten, De Beuningse Plas, Beuningen 36, 2 onder 1 kap, 10 brugwoningen, 3 vrijstaand; Opdrachtgever NCB/Moes/Nijhuis; Architecten W. Bolsius, P. Trossel mmv A. Omerovic; Categorie vrije sector; Oppervlakte incl. garages 2 onder 1 kap 170 m², brugwoningen 187 m², vrijstaand 145 m²; Inhoud incl garages 2 onder 1 kap 500 m³, brugwoningen 540 m³, vrijstaand 420 m³; Bouwkosten ƒ11.5000.000,-- excl. BTW; Oplevering 1998.

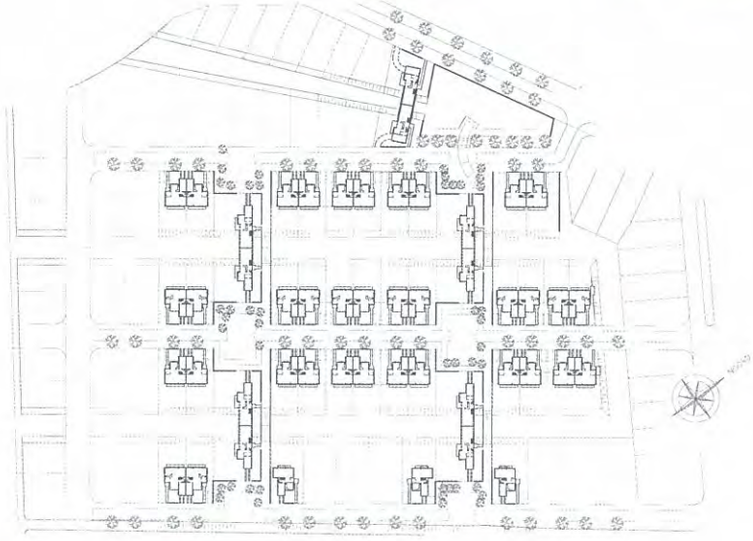

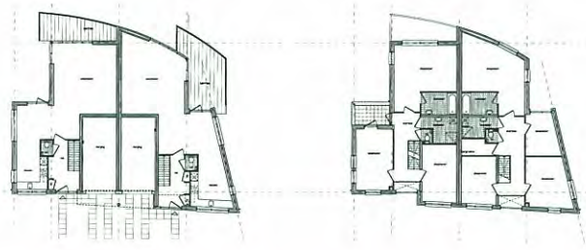

Twee verschillende woningtypologiën aan weerszijden vormen een ovale hof.

De woningen grenzen alle aan het water. De brugwoningen liggen op het kruispunt van de langzaam verkeersroute en de watergang.

32 Woningen Acqua Duce 's Gravenland, Capelle a/d IJssel; Opdrachtgever V.O.F. Acqua Duce, Capelle a/d IJssel; Architect W. Kingma, mmv O. v. Welzen; Categorie vrije sectorwoningen in 2 types; Oppervlakte 120 m²; Inhoud 410 m³; Bouwkosten ƒ6.800.000,-- excl. BTW; Oplevering 1997.

Leodejonge architecten

[directie: ir. T.Th.J. Remmers, T.C. Kuiper, A. de Jong,
R. Roovers en ir. J.A.J.M. de Moor]
[meewerkend architecten: P. Versteeg, A. Stortenbeker
E.L. Tromp, W. de Jonge, H.M. Meinsma en mw ir G.M.E. Hegeman]

Weena Zuid 110
Postbus 2202
3000 CE Rotterdam
T 010 4132790
F 010 4143778
E-mail leo.dejonge.architecten@inter.NL.net

Er is een toenemende noodzaak tot differentiatie in de woningmarkt. Dit gegeven biedt kansen voor ontwerpers in de woningbouw. Hun interpretatie van de verschillende behoeften kan een gevarieerde en levendige woonomgeving bewerkstelligen. Met een goede stedebouwkundige opzet als onderlegger kan architectuur de woonkwaliteit bevorderen met passende ontwerpen, die ook nog eens tot de verbeelding spreken.
Immers, in verschillende levensfasen hebben mensen veranderende behoeften. Door flexibele gebruiksmogelijkheden kan een woning interessanter zijn voor de bewoners en de levensduur van hun huis aanzienlijk verlengd worden. Het ontwerpen van woningen waarin de gebruikers zelf nog wat kunnen toevoegen of aanpassen, noodzaakt de architect om zich in te leven in uiteenlopende woonwensen.
Behalve de stedebouwkundige en architectonische kwaliteiten dient aandacht te worden besteed aan techniek en comfort. De milieu-aspecten gaan een steeds belangrijker rol spelen, waarbij er ruimte moet zijn om daar op persoonlijke wijze invulling aan te geven.
Een goed ontwerp onttrekt zich aan de waan van de dag. Een zekere mate van soberheid garandeert de duurzaamheid van het ontwerp op langere termijn. Krachtige contouren zorgen voor een blijvende uitstraling. Een selectie van mooie materialen met een uitgekiende detaillering vormt de afronding van de totale kwaliteit.

84 Appartementen en parkeergarages "Bakens" Vrachelen II, Oosterhout; Opdrachtgever Boender en Maasdam B.V., Oud Beijerland; Architecten Rinus Roovers, Inez Hegeman; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 12.306 m²; Inhoud 35.406 m³; Bouwkosten ƒ18.095.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.
6 Woontorens "de Bakens" gelegen aan de splitsing van 2 kanalen met een fraai uitzicht op het zuiden. De torens, twee woningen per verdieping, zijn slank en bieden een maximaal doorzicht: een markant beeld in het landschap.

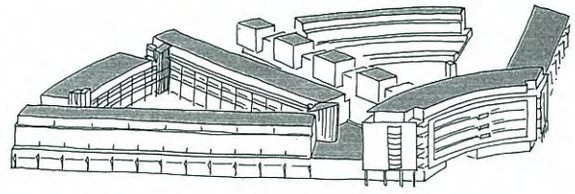

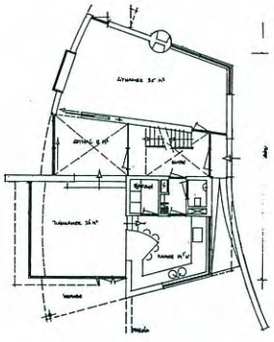

Villa V, Eemnes; Opdrachtgever de heer en mevrouw drs H.W.M. Helder; Architect ir. Hans de Moor; Categorie vrije sector; Oppervlakte 240 m²; Inhoud 815 m³; Bouwkosten ƒ680.000,-; Oplevering 1997.

149 Woningen, bedrijfsruimten en parkeergarage 2e fase Deelgebied, Alphen a/d Rijn; Opdrachtgever Stichting Woningbouw St. Jozef, Alphen a/d Rijn; Architect Rinus Roovers; Categorie sociale huur, premie huur, vrije sector huur, vrije sector koop; Oppervlakte 19.062 m², waaronder 1.800 m² bedrijfsruimten; Inhoud totaal 48.105 m³; Bouwkosten totaal ƒ22.285.000,— excl. BTW; Oplevering 1996/97.

120 Woningen woonwijk "de Kuil IV", De Kwakel; Opdrachtgever UBA, Uithoorn; Architect ir. Hans de Moor; Categorie sociale huur t/m vrije sector woningen; Oppervlakte 14.500 m²; Inhoud 36.250 m³; Bouwkosten ƒ16.000.000.— excl. BTW; Oplevering 1997.

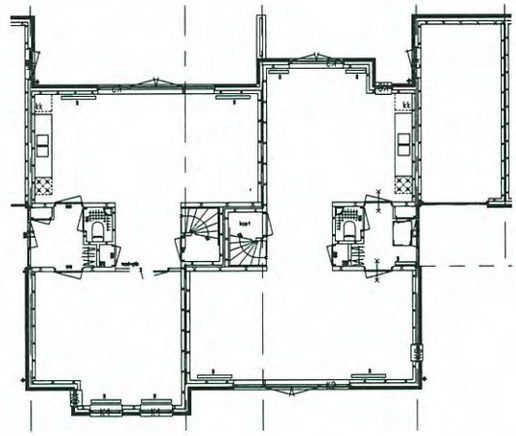

62 Aanpasbare en 15 ADL woningen 's-Graveland, Capelle a/d IJssel; Opdrachtgever Stichting Woningpartners, Capelle a/d IJssel; Architect ir. Hans de Moor; Categorie sociale huur; Oppervlakte 7.065 m²; Inhoud 9.885 m³; Bouwkosten ƒ7.540.000,- excl. btw; Oplevering 1996.

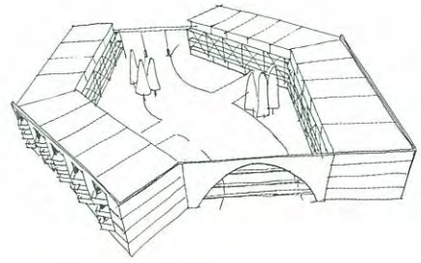

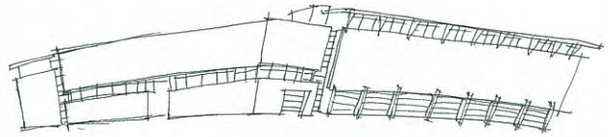

41 Woningen "De Hof", Woerden; Opdrachtgever Pelaene Bouwgroep, Woerden; Architect ir. Inez Hegeman; Categorie 20 sociale huur, 21 sociale koop; Oppervlakte 6.700 m²; Inhoud 18.090 m³; Bouwkosten ƒ5.500.000,- excl. BTW; Oplevering 1996.

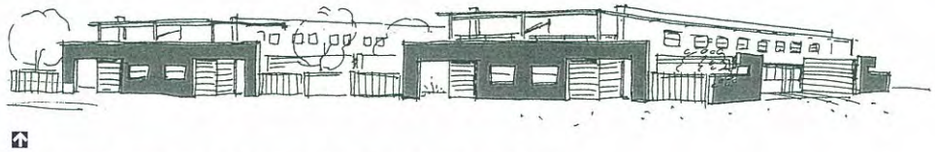

46 Woningen in woonwijk "De Strijp", Rijswijk; Opdrachtgever Combinatie De Strijp CV, Rijswijk; Architect ir. Inez Hegeman; Categorie 4 2/1 kap woningen vrije sector, 12 patiowoningen vrije sector, 30 eengezinswoningen sociale koop; Oppervlakte 4.889 m²; Inhoud 13.967 m³; Bouwkosten ƒ5.800.000,- excl. BTW; Oplevering 1997.

Maat Architecten BnA

[Architecten: Arie Maat, Hans Cromjongh b.i.]

Strevelsweg 700/506
3083 AS Rotterdam
Postbus 57658
3008 BR Rotterdam
T 010 2934880
F 010 2934888
E-mail maat.arch@inter.nl.net

Op tal van locaties nabij onze grote steden worden momenteenteel grootschalige nieuwbouwwijken gerealiseerd. Het aantal nieuwe woningen, dat in de jaren 2000 tot 2005 op de markt zal komen, zal al het voorgaande overtreffen.
Dit aanbod wordt voor een groot gedeelte gerealiseerd door projectontwikkelaars, die primair geïnteresseerd zijn in een snelle afzet van hun producten. Het is dus niet verwonderlijk, dat veel van deze nieuwe productie volledig is afgestemd op de markt.
Vanuit deze nieuwe marktgerichte benadering is een nieuwe impuls gegeven aan de stedenbouw. Een woning op een bijzondere locatie verkoopt beter dan dezelfde woning op een standaardlocatie. In deze simpele constatering ligt een mogelijkheid om een dialoog aan te gaan met de ontwikkelaar, die het liefst uitsluitend vrijstaande boerderijtjes zou realiseren. Vanuit de ruimtelijke kwaliteiten van het verkavelingsplan kunnen woonsituaties gecreëerd worden, waarin het mogelijk is om een al te marktgerichte benadering het hoofd te bieden. Het is daarbij van essentieel belang, dat een zorgvuldige grondexploitatie wordt ontwikkeld, met aandacht voor het bebouwde en niet bebouwde oppervlak. Eenvoud in detaillering en straataanleg komt deze exploitatie-opzet ten goede, waardoor meer ruimte en meer bijzondere plekken kunnen worden gemaakt, met een architectuur die gerelateerd is aan de plek en daardoor ook aan de markt.

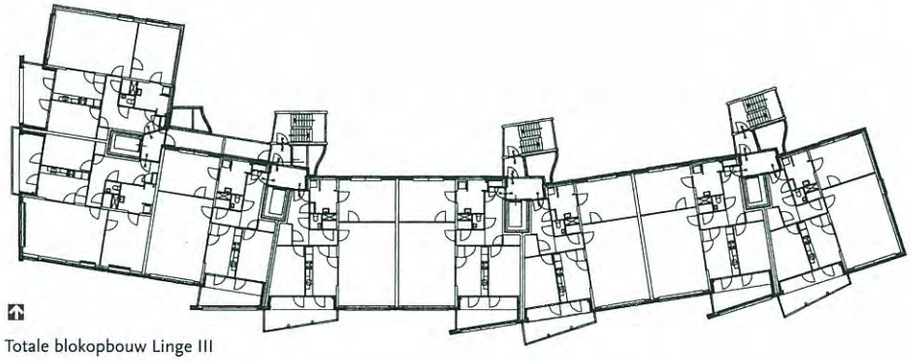

Totale blokopbouw Linge III

Elk segment heeft zijn eigen trappenhuis en lift.

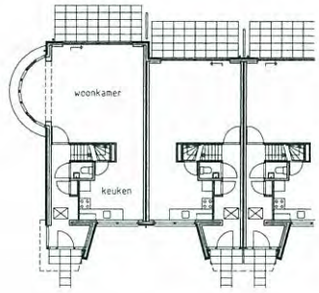

Karakteristieke woningplattegronden begane grond

Gorinchem Linge III
De kromming van het blok is zichtbaar gemaakt door het blok te segmenteren en de gevelschijven steeds in een hoek ten opzichte van elkaar te plaatsen en voorbij elkaar te schuiven. Op deze overgangen zijn de beglaasde buitenruimten geplaatst.

42 Appartementen Linge III aan de Glacis, Gorinchem; Opdrachtgever S.W.C.N., Jutphaas; Architect Arie Maat; Categorie vrije sector huur; Oppervlakte 5.015 m²; Inhoud 13.945 m³; Bouwkosten ƒ5.160.000,— excl. BTW; Oplevering 1996. Appartementengebouw aan de buitenzijde van de stadswal te Gorinchem met uniek uitzicht op de wallen en de oude stad. Een adequaat antwoord op de wensen van de markt.

45 Woningen Project Vivaldi, componistenbuurt, Barendrecht; Opdrachtgever Serry Kruidenier Projectontwikkeling B.V., Barendrecht; Architect Arie Maat; Categorie 24 sociale koopwoningen, 8 vrije sector koopappartementen, 13 2/1 kap vrije sector; oppervlakte 2.870 m²; Inhoud 18.550 m³; Bouwkosten ƒ5.385.000,— excl. BTW. Oplevering 1997.

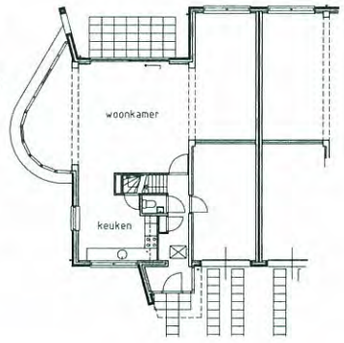

Een gecombineerd project met sociale koopwoningen, twee onder één kap woningen en appartementen. De stedenbouwkundige ruimte is geaccentueerd met lange, eenvoudige en gedetailleerde bouwblokken, waardoor het grootste gedeelte in de sociale huursector kon worden gerealiseerd.

MARGE ARCHITECTEN BV

[ARCHITECTEN: THEO STEEMERS EN LOUIS AUSSEN]

'S-GRAVENDIJKWAL 39
3021 EC ROTTERDAM
T 010 2440242
F 010 4772704

Met uitbreidingsgebieden wil men vaak de illusie van het "buitenwonen" scheppen.
De vereiste dichtheid dwingt echter tot middeling van landelijk en stedelijk wonen, waarbij vele illusie's vervliegen. Om identiteit aan een plan te geven is men vooral aangewezen op de morfologische ondergrond. De kenmerken van de locatie zijn van eminent belang voor het ruimtelijk concept. Het concept moet zicht geven op de latente stedelijke en landschappelijke kwaliteiten, op het te realiseren imago van de locaties en op het functioneren van de veronderstelde doelgroepen daarbinnen. Om dat te onderzoeken maken we uiteenlopende typologieën van stedenbouwkundige patronen, bouwmassa's, architectonische beelden en woonconcepten. Ieder draagt een eigen sfeer en kwaliteit.
Getoond worden de "landelijk" gelegen villa te Enkhuizen en het ecologische woonpark Banne Oost te Amsterdam.

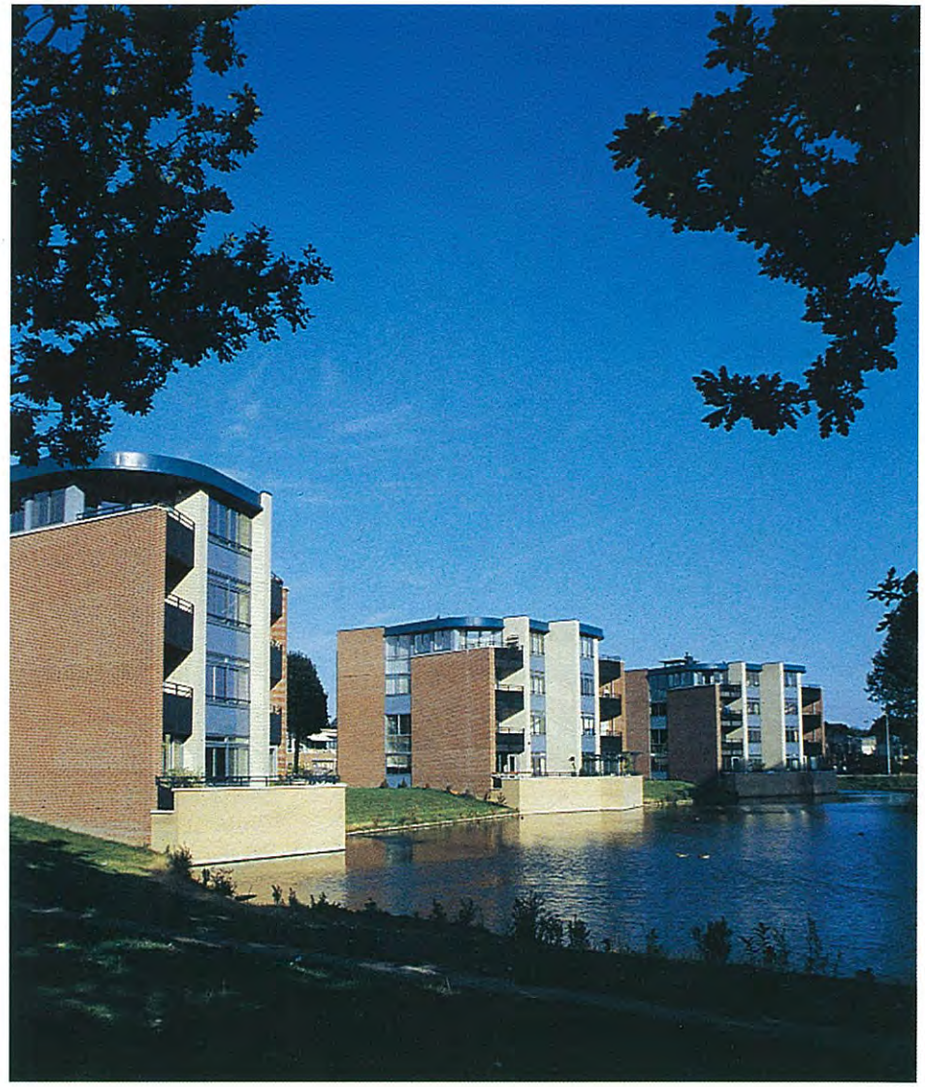

352 Woningen Banne-Oost, Amsterdam-noord; Opdrachtgever Bouwbedrijf Moes bv, Almere; Architect Theo Steemers; Categorie premiehuur, sociale koop, vrije sector huur, vrije sector koop; Oppervlakte 49.200 m²; Bruto 139.565 m³; Bouwkosten ƒ 42.970.000,— excl. BTW; Oplevering 1995. Urban villa's Banne Oost, op vanzelfsprekende wijze zijn milieutechnische elementen geïntegreerd in stedenbouw en architectuur. Aanknopingspunt voor de verkaveling en inrichting van de openbare ruimte is de bestaande landschappelijke structuur. De voormalige sportvelden, omzoomd door groen en water,

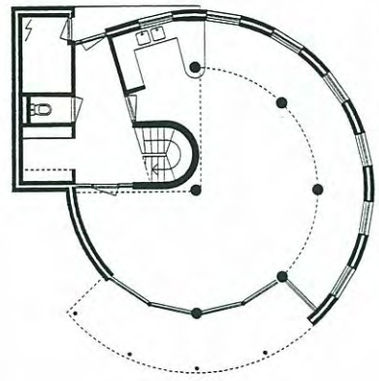

Plattegrond villa Enkhuizen

Plandeel Zonnewijzer, Banne-Oost

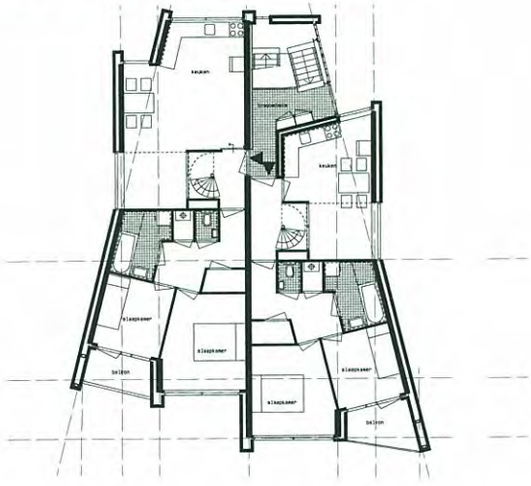

Plandeel Bastille, Banne-Oost

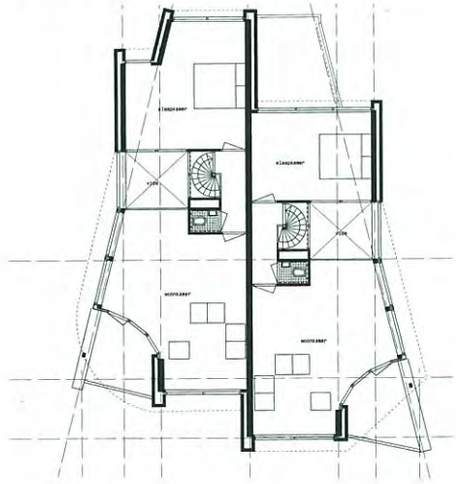

Plattegronden urban villa's, Banne-Oost Torentjes van elk vier maisonette-woningen. De woonlagen zijn onderling verbonden met vide's uitkomend op twee lagen hoge ramen in de zijgevel.

zijn beschouwd als groene kamers. Daarbinnen, toegesneden op de locatie-kenmerken, zijn diverse woonsferen geprojecteerd. De Vier Hoven, laagbouw en gestapelde laagbouw in een hovenstructuur. De Bastille, een carré van middelhoogbouw, die zich opent naar het groen. De Zonnewijzer, eengezins-woningen, geschakeld in drie concentrische rijen. Het Parelsnoer, urban villa's. De Schakel, een verzelfstandigde lintbebouwing zorgt voor de onderlinge verbinding. In het midden van het plan is een groenzone opgenomen.

Vrijstaande woning, Enkhuizen; Opdrachtgever Particulier; Architect Louis Aussen; Categorie vrije sector; Oppervlakte 220 m²; Inhoud 720m ³; Bouwkosten ƒ375.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.

Villa Enkhuizen in aanbouw.

VAN DEN OEVER, ZAAIJER, ROODBEEN
& PARTNERS ARCHITECTEN
[IR. W.M. ZAAIJER]

PLANETARIUM, KROMWIJKDREEF 11
1108 JA AMSTERDAM
T 020 6919115
F. 020 6965349
E-MAIL OZRP@PI.NET

Toolenburg in Hoofddorp en Parkrand in Purmerend zijn volgens dezelfde stedenbouwkundige hoofdthema's ontworpen:

- Goede oriëntatiemogelijkheid in de wijk, herkenbaarheid.
- Zo groot mogelijke autovrije gebieden.
- Optimale zon-oriëntatie van woningen en tuinen.
- Zo groot mogelijke, goed bereikbare groengebieden.

De uitwerking van deze thema's leidde tot twee zeer verschillende plannen.
De wijk in Toolenburg is rechthoekig met randbebouwing. Binnen vier markante hoekpunten staan woningblokken rondom een ovaal groengebied. De hoofdstraten in de lengte-richting van de wijk zijn herkenbaar door vormgeving en kleurgebruik. Het ovale park is oriëntatiepunt en "groene hart" van de wijk en vormt een groot veilig gebied met kinderspeelplaatsen en wandelroutes. In de direct rond het park gelegen woningblokken hebben de woningen een goede zon-oriëntatie. Ook de centraal gelegen appartementenvilla's zijn op het zuiden georiënteerd met uitzicht op het park. De hoeken van het stedenbouwkundig plan worden gemarkeerd door bijzondere woningen. Op de noordwesthoek staat een markant appartementengebouw, met zowel portiekontsluiting als galerij-ontsluiting, dat tevens als "landmark" voor geheel Toolenburg dienst doet.
In de kleinere wijk Parkrand hebben de vier in een carrévorm gelegen straten een eigen karakter door de zeer verschillende woningontwerpen. Deze carré ligt rond een groot autovrij gebied, waarin centraal een langwerpige groene ruimte gelegen is. Door hierin de speelplekken te plaatsen is een kindvriendelijke wijk ontstaan. De woningen rond het groengebied zijn in stroken aan elkaar geschakeld en op het zuiden gericht. Dit is optimaal voor passieve zonne-energie en uitnodigend voor actieve zonne-energie installaties.

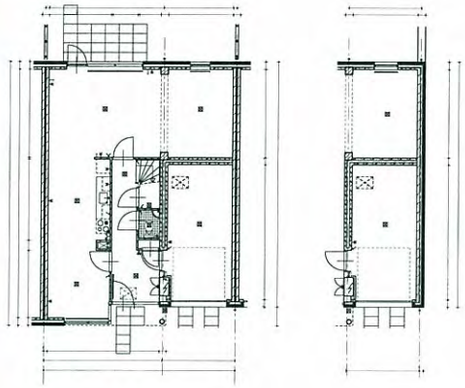

443 Woningen Toolenburg, Hoofddorp; Opdrachtgevers VOF Toolenburg Hoofddorp, Gemeente Haarlemmermeer; Architecten ir. W.M. Zaaijer, ir. F.A. de Vries; Categorie sociale huur, sociale koop, vrije sector huur, vrije sector koop; Oppervlakte 65.576 m²; Inhoud 177.056 m³; Totale bouwkosten ƒ52.437.575,— excl. BTW; Oplevering 1996.

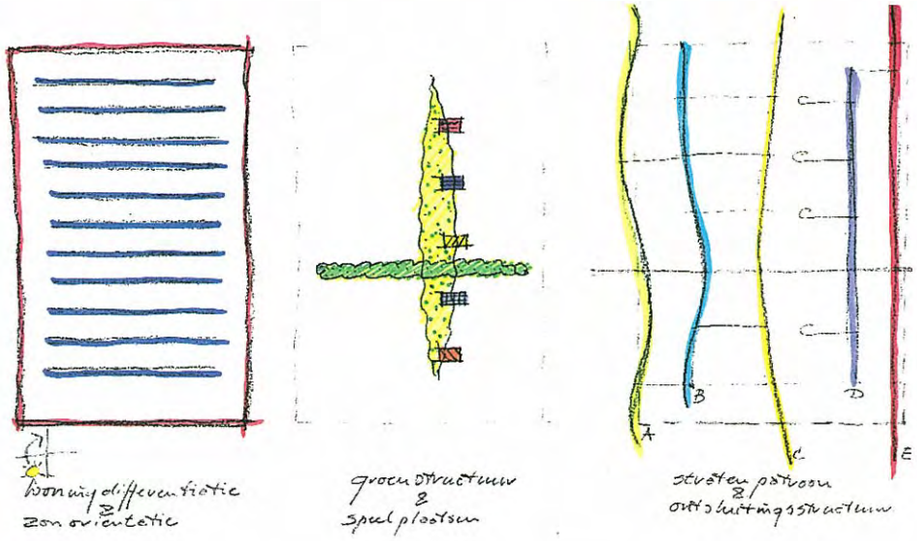

Stedenbouwkundig concept Toolenburg

167 Woningen Parkrand, Purmerend; Opdrachtgevers De Peyler B.V. Ooms Bouwmaatschappij B.V. Avenhorn, Bouwbedrijf A. Witkamp B.V. Bussum, Bouwbedrijf Koning Volendam, Roac Huisvesting Purmerend; Architect ir. W.M. Zaaijer ir. F.A. de Vries; Categorie sociale huur, sociale koop, vrije sector koop; Oppervlakte 16.570 m²; Inhoud 48.007 m³; Totale bouwkosten ƒ25.052.300,— excl. BTW; Oplevering 1997.

OOSTERHUIS ASSOCIATES

[ARCHITECT: KAS OOSTERHUIS
VISUAL ARTIST: ILONA LÉNÁRD
ARCHITECT-PROGRAMMER: MENNO RUBBENS]

ESSENBURGSINGEL 94C
3022 EG ROTTERDAM
T 010 2447039
F 010 2447041
E-MAIL OOSTERHUIS@ATTILA.NL
INTERNET HTTP://WWW.ATTILA.NL

Stad en land zijn geen tegengestelden van elkaar, stad en land zijn twee verschijningsvormen van dezelfde materie. De stad is de kristallijne aggregatietoestand, het land de vloeibare toestand. In beide wordt gewerkt en gewoond, in beide is een intensieve vervlechting van wonen en werken, natuur en cultuur van levensbelang. Het land, de uitleggebieden, onderscheidt zich door een compleet andere atmosfeer. De bouwopgave is om deze verschillende sferen te radicaliseren. De uitleggebieden zijn een ruim uitgestreken versie van dezelfde woon-werk materie die in de stad juist zo geconcentreerd mogelijk ingedikt dient te worden. In onze plannen voor VINEX-locaties als in Reitdiep in Groningen streven wij naar een zo groot mogelijke ecologische continuïteit. De weelderige ecologische verbindingszones stromen direct langs de achtertuin. De globale informatiestroom van internet vloeit rijkelijk via het glasvezelnet tot in alle poriën van de woning. Een maximale individuele vrijheid wordt gekoppeld aan een sterk collectief beeld van het wooncomplex als geheel. Zo vormen de dijkwoningen, die individueel akoustisch van elkaar gescheiden door de dijkneuzen, één lange gekromde dijk.

27 Dijkwoningen, Zonland, Groningen; Opdrachtgever Heijmans Projectontwikkeling, Rosmalen; Architect Kas Oosterhuis medewerker Jeroen Huisinga; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte per woning 113 m²; Inhoud 305 m³; Bouwkosten ca. ƒ3.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1995. Naast de gebruikelijke ecologische punten is één aspect maximaal uitgelicht. Alle woningen zijn opgenomen in één lang gekromd dijklichaam met tetraëdervormige dijkneuzen op de erfafscheidingen. De dijkneuzen hebben een driedubbele werking: thermische buffer, 's winters nooit kouder dan 6 graden C, 's zomers prettig koel; akoustische buffer, de buurman is vanuit de tuin niet opdringerig hoorbaar; windvanger, de terrassen liggen beschut als in een duinpan.

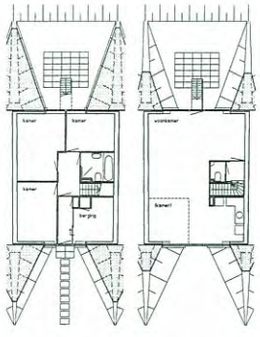

28 Dakwoningen, Zonland, Groningen; Opdrachtgever Heijmans Projectontwikkeling, Rosmalen; Architect Kas Oosterhuis medewerker Jeroen Huisinga; Categorie premie koop; Oppervlakte per woning van ca. 100 m² tot 132 m²; Inhoud ca. 250 m³; Bouwkosten ƒ3.000.000,— excl. BTW; Opl. 1995.

18 Patiowoningen en 16 2/1 kapwoningen, de Hunze, Groningen; Opdrachtgever Slokker, Huizen; Architect Kas Oosterhuis medewerker Jeroen Huisinga en Ilona Lénard beeldend kunstenaar: dancing facades; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 118 m²; Inhoud 320m³; Bouwkosten ƒ4.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1995.

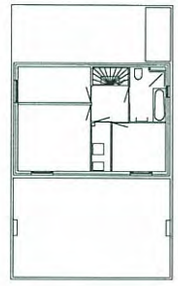

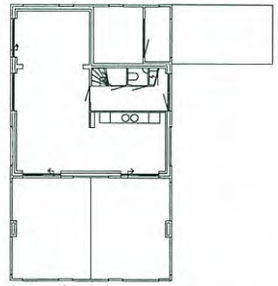

POST TER AVEST ARCHITECTEN

[JOUKE POST, DAAN TER AVEST]

HOOGMADESTRAAT 57
POSTBUS 10197
3004 AD ROTTERDAM
T 010 4156077
F 010 4157409
E-MAIL PAARCH@PI.NET
HTTP://WWW.OOO.NL/PAARCH

Werken in een uitleggebied stelt specifieke eisen:

- meer doelgroepen dan het gezin
- integratie met mindervaliden
- integratie met ouderen
- ruimtelijkheid in de woning
- licht- en zonoriëntatie
- flexibiliteit middels open bouwen
- milieuzorg in materiaal en productie
- ontwerpteam voor realisatie binnen de randvoorwaarden
- vooral ontwerpkwaliteit.

Het resultaat:

- verzorgd detail.

60 Woningen incl. focuswoningen en 1 ADL-eenheid, Kwadrant 3, Vlaardingen; Opdrachtgever Stichting Woningbedrijf Vlaardingen; Architect Daan ter Avest; Categorie 58 sociale huur, 2 sociale koop, 1 ADL-eenheid; Oppervlakte 3.115 m²; Inhoud 18.620 m³; Bouwkosten ƒ6.200.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

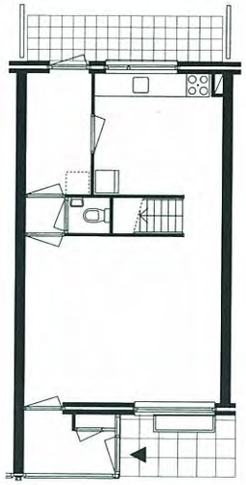

begane grond

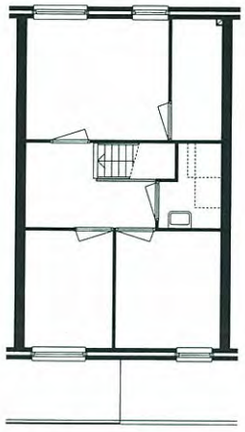

1e verdieping

De nieuwbouw van een zestigtal woningen is onderdeel van een groter stedenbouwkundig plan, met meerdere architecten ontwikkeld en begeleid door Ashok Bhalotra. Als onderdeel van het plan zijn een aantal focus-woningen en een ondersteunende service-eenheid geïntegreerd. De buitenschil van het bouwblok is een zwaar uitgevoerde en als zodanig vormgegeven rode schil. De binnenzijde en de randen zijn zo licht en open mogelijk uitgevoerd. Mede door de serre-constructie is het mogelijk verschillende woningtypen met elkaar te combineren. In het twee hoge blok zijn op enkele plaatsen boven- en onderwoningen gecreëerd waarbij de serre als stijgpunt gebruikt wordt.

begane grond

1e verdieping

124 Woningen, Galecop Nieuwegein; Opdrachtgever Slokker Vastgoed Groep, Huizen; Architect Daan ter Avest; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 13.345 m²; Inhoud 38.265 m³; Bouwkosten ƒ17.300.000,— excl. BTW; Oplevering 1997/1998.

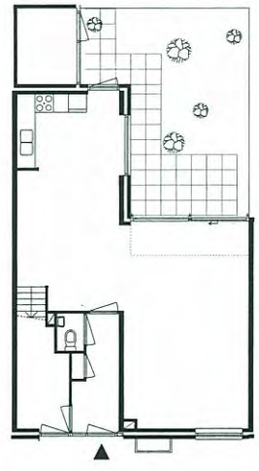

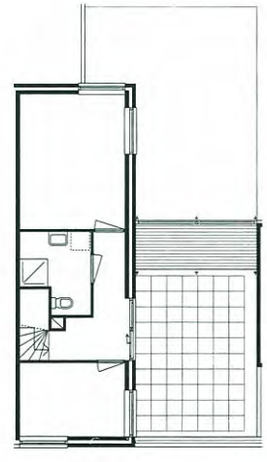

Atelier PRO architekten bv

[Directie-architecten: Hans van Beek en Leon Thier
Meewerkende architecten: Hans Kalkhoven
Frans Dirks, Hielkje Zijlstra en Dorte Krinstensen]

Kerkhoflaan 11A
2585 JB Den Haag
Postbus 85616
2508 CH Den Haag
T 070 3506900
F 070 3514971
E-mail atelierpro@pi.net

Vaak wordt binnen uitleggebieden een grote eenvormigheid in types en kavels nagestreefd. Veel mooie woorden vooraf over unieke locaties en sprankelend wonen. De realiteit is meestal een monocultureel woontapijt met sporadisch een afwijking in functie of typering. Het is zaak de verschillen juist te intensiveren. Een grotere functiemenging levert bijna altijd een vitaler gebied op. Zelfs als het programma alleen uit wonen bestaat is het mogelijk om de voorgestelde variatie op te rekken. Twee projecten illustreren onze ideeën omtrent uitleggebieden.

Woongebouw "De Muzen" Almere.

De architect was hier in staat zijn filosofie te verwezenlijken. Het woongebouw pakt de grote maat, verbreedt het bestaande park.
Binnen de grote maat een pluriform woonmilieu door veel variatie in woningtypes en posities.
Een "huis voor het leven", wonen voor senioren. Wintertuin en gemeenschappelijke ruimtes bieden mogelijkheid te ontsnappen aan winderige omgeving, die Almere heet.
Huur en koop, maisonnettes, appartementen en penthouses, logeerunits.
Een koninklijk woongebouw op een groene sokkel aan het water in het park.

Centrum Kerk & Zanen Alphen a/d Rijn.

Zowel masterplan als vormcoördinatie zijn van onze hand.
Supervisie resulteert in eenheid.
Multifunctioneel centrum voor de wijk Kerk en Zanen. Integratie van wonen, winkels, parkeren en bedrijven.
Architectuur en openbaar gebied vormen een eenheid.
Wonen: goedkoop en duur, koop en huur.

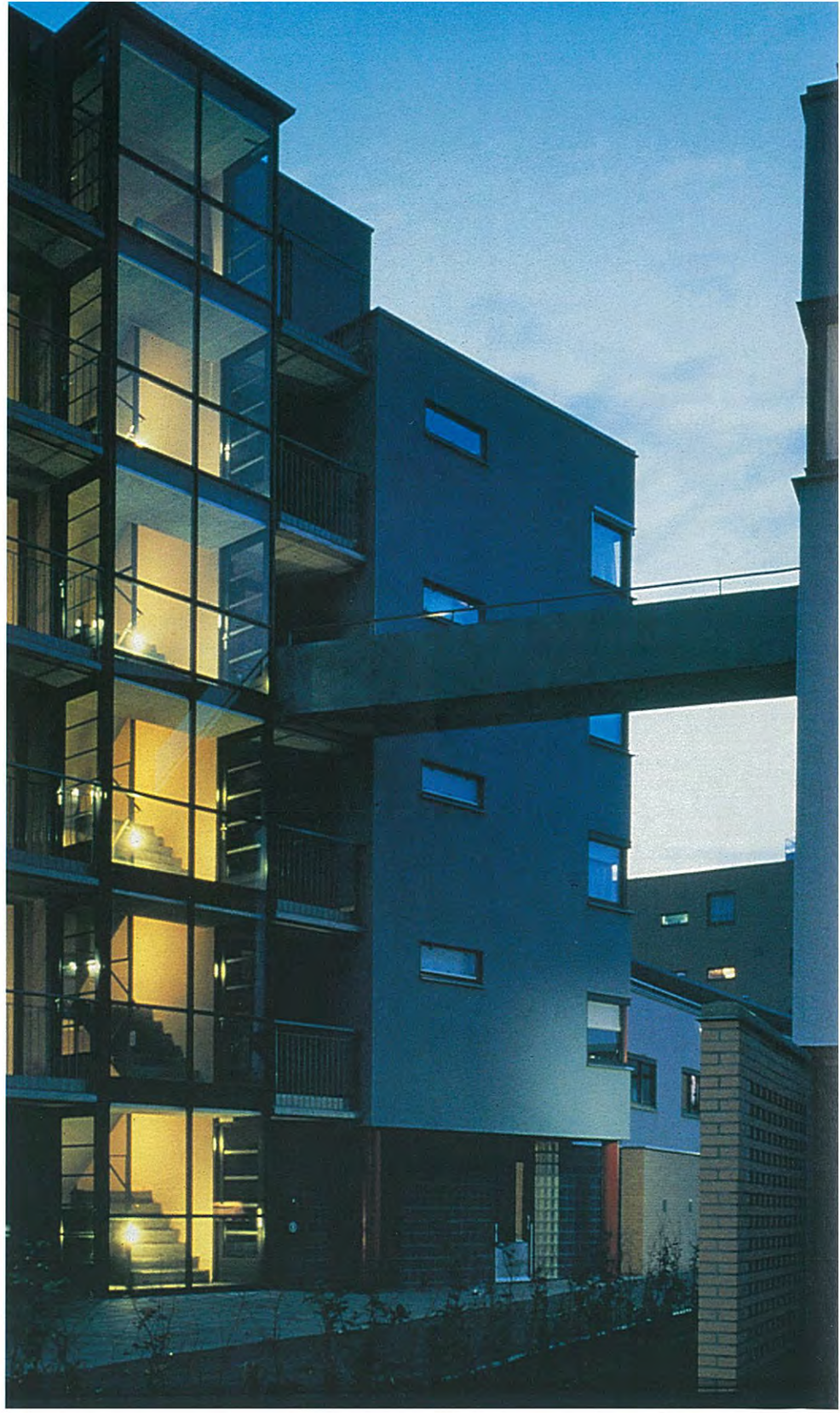

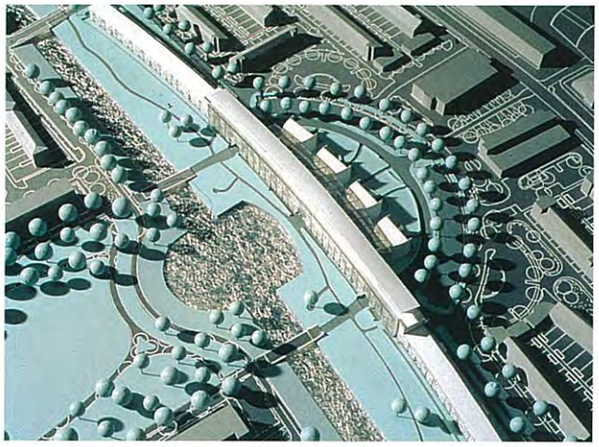

De Muzen Almere, totale project.

257 Woningen Centrum Kerk en Zanen Alphen a/d Rijn; Opdrachtgever WBV Alphen a/d Rijn; Architecten Leon Thier, Noud te Riele; Categorie sociale huur, premie huur, vrije sector huur en koop; Oppervlakte 16.402 m²; Inhoud 110.571 m³; Bouwkosten ƒ36.883.500,— excl. BTW; Oplevering 1997.

168 Woningen en 4 logeerunits in woongebouw voor ouderen met wintertuin de Muzen, Louis Davidsstraat, Almere; Opdrachtgever Stichting Servicewonen Almere; Architecten Leon Thier, Noud te Riele m.m.v. Arjan Oosterhof; Categorie premiehuur; Oppervlakte 21.735 m²; Inhoud 62.774 m³; Bouwkosten ƒ20.955.000,— excl. BTW; Oplevering 1997 - 1998.
Zicht vanuit het park op het hoofdgebouw.

Vuurplaat Rotterdam, zicht op school en koopwoningen vanuit het park.

Kerk en Zanen Alphen a/d Rijn, opbouw eerste fase.

Vuurplaat Rotterdam, tweede fase aan Emplacementsweg.

171 Woningen Vuurplaat, Rotterdam; Opdrachtgevers Rabo Vastgoed, STZ Rotterdam; Architecten Hans van Beek, Noud te Riele, Frans Dirks; Categorie sociale huur, vrije sector; Oppervlakte 28.731 m²; Inhoud 85.230 m³; Bouwkosten ƒ26.636.00,— excl. BTW; Oplevering 1997. Het project maakt deel uit van een complex met daarin een 12 klassige basischool, 2 gymzalen, 2.500 m2 winkels een garage met 62 parkeerplaatsen.

RPHS architecten

[Architecten: Jelle Postma, Henk Reijenga, Willem Jan Hagg, Eric Scholman en Albert Smit]

Herenstraat 2
Postbus 610
2270 AP Voorburg
T 070 3871810
F 070 3877479
E-mail archi@rphs.nl

De interpretatie van landschap en stedelijkheid is aan het veranderen. Het begrijpen van het stedelijk landschap is niet meer mogelijk vanuit de gedachte van een traditionele scheiding tussen stad en landschap. Met de opkomst van moderne communicatiemiddelen en de toename van de mobiliteit breidt de leefomgeving zich uit en worden traditionele ruimtelijke en programmatische grenzen verlegd.

Als gevolg hiervan neemt de betrokkenheid bij de directe woonomgeving af. Tevens neemt de beheersbaarheid van de collectieve ruimte sterk af door een verschuiving van collectief bezit naar particulier bezit. Volgens RPHS architecten is daarom bij de vormgeving van de woonomgeving een eenduidig ontwerp van de openbare ruimte van groot belang. In samenhang met de gewenste stedebouwkundige ruimte dient een heldere overgang te worden gecreëerd tussen openbaar en privé. Deze overgang dient ruimte te laten voor identificatie en toeëigening van de gebruiker.

Daarnaast maken verschuivingen in leeftijdsopbouw en de toenemende verscheidenheid aan bevolkingsgroepen een gedifferentieerd woonprogramma noodzakelijk, met als gevolg een verbreding van het kwalitatieve woningaanbod en een verrijking van de stedelijke ruimte.

Van belang blijft echter de overtuiging dat de stedelijke ruimte niet alleen wordt geprogrammeerd vanuit het woonprogramma, maar ook vanuit concepten die commerciële activiteiten, werken, wonen en recreëren op een nieuwe wijze samenvoegen.

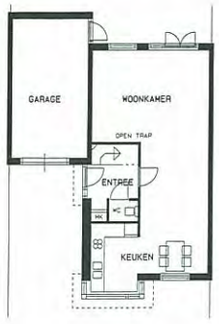

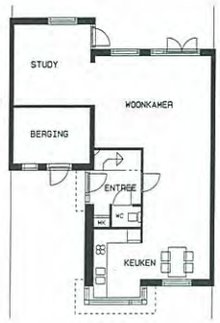

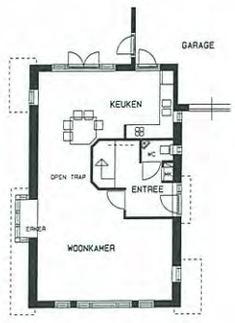

38 Eengezinswoningen Duikersloot, Pijnacker; Opdrachtgever Noorlander Beheer Ned.BV, Leiderdorp; Architect Jelle Postma AvB/BNA; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 6.000 m²; Inhoud 15.000 m³; Bouwkosten ƒ5.400.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

Villa de Bruin, Paradijssel, Moordrecht; Opdrachtgever fam. De Bruin; Architect ir Eric Scholman b.i./bna; Categorie vrije sector; Oppervlakte ca. 225 m²; Inhoud ca. 1.000 m³; Bouwkosten ca. ƒ400.000,— excl. BTW; Oplevering 1994.

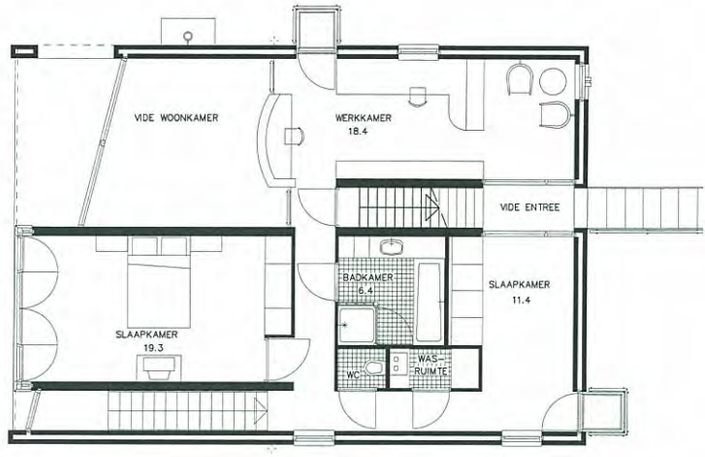

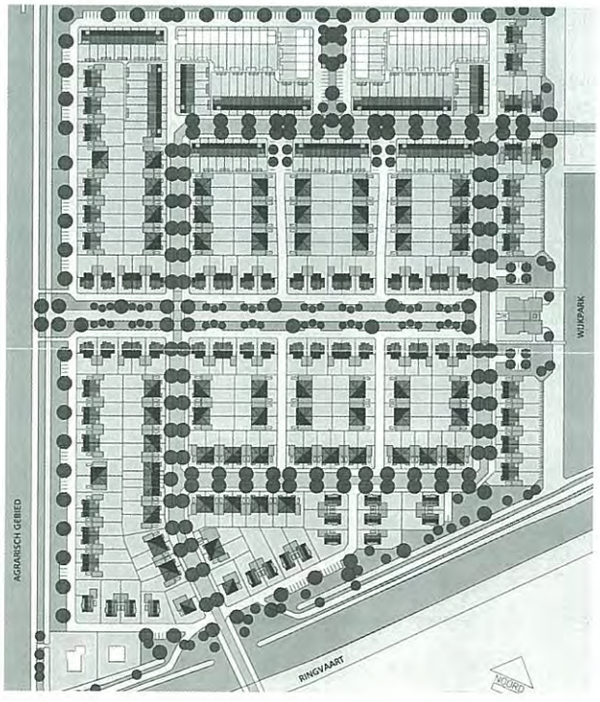

Stedebouwkundig plan:
118 geschakelde eengezins-woningen
178 half-vrijstaande woningen
44 vrijstaande woningen
18 appartementen
358 woningen totaal.

44 Vrijstaande en 178 half vrijstaande woningen Esse-Laag West, Nieuwerkerk a/d IJssel; Opdrachtgever Kavel Vastgoed b.v., Rijswijk; Architect Henk Reijenga HBO-BNA; Categorie vrije sector; Oppervlakte ca. 35.000 m²; Inhoud ca. 112.000 m³; Bouwkosten ƒ40.000.000,— excl. BTW; Oplevering 1998-1999.

TAUBER ARCHITECTEN BV

[ARCHITECTEN: IR. M.N. WEERTMAN BNA, IR. H.THOMAS BNA,
IR. P.H. TAUBER BNA EN T. VAN RUTTEN
INTERIEURARCHITECTEN: J.A. MARTIN BNI EN F.A. TAUBER BNI]

WENDELAARSTRAAT 58
POSTBUS 415
1800 AK ALKMAAR
T 072 5122420
F 072 5150246
E-MAIL TAUBER@MULTIWEB.NL

De uitleggebieden zijn de steden van de toekomst. Differentiatie in woonvormen en menging van verschillende functies zijn wezenlijk voor de leefbaarheid van deze gebieden. De nieuwe bouwvormen vereisen architectuur met een grote aanpasbaarheid. Deze kwaliteit, nodig om de veranderende eisen van de samenleving van de toekomst op te vangen, deelt de nieuwe architectuur met onze oude steden.

Wintertuin

Atrium en multifunctionele ruimte

Bij verzorgingshuis BuitenZorg is een uitbreiding ontworpen bestaande uit 31 woningen en enkele algemene ruimten. Tussen 14 gerenoveerde aanleunwoningen, het bestaande verzorgingshuis en de nieuwbouw is een zogenaamde wintertuin met glaskap gebouwd die de verschillende onderdelen van het nieuwe woonzorgcomplex koppelt.

Begane grond van het complex

Westgevel met entree

31 Seniorenwoningen en bijbehorende gebouwen, renovatie 14 aanleunwoningen BuitenZorg, Zuid-Scharwoude; Opdrachtgever LHBB, De Bilt; Architect Martin Weertman; Categorie sociale huur, 11 vrije sector, 2 sociowoningen; Oppervlakte 5.094 m²; Inhoud 18.511 m³. Bouwkosten ƒ5.100.000,— excl. BTW, kosten adviseurs en aankoop grond; Oplevering 1995.

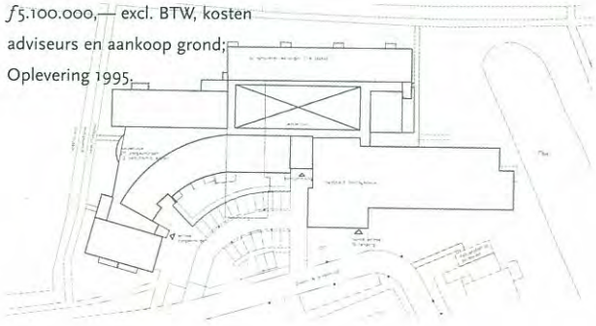

13 Geschakelde villa's plan "De Bongerd", Uitgeest; Opdrachtgever Bot Bouwinitiatief, Alkmaar; Architect Ton van Rutten; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 2.181 m²; Inhoud 6.195 m³; Bouwsom ƒ2.925.000,- excl. BTW; In voorbereiding.
Geschakelde villa's plan "de Bongerd". De woningen kennen een flexibele inrichtingsmogelijkheid waardoor de woning rond de kern vrij kan worden ingedeeld.

Gevelschets

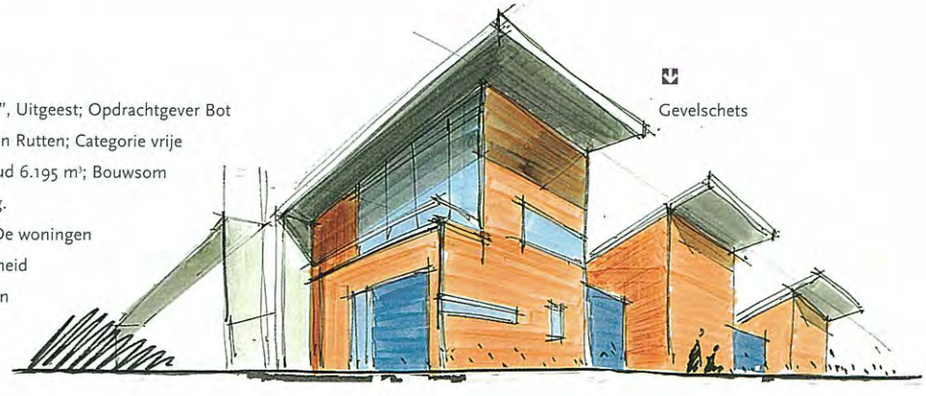

Zuid-oostgevel

34 Woningen boven supermarkt, Heerhugowaard; Opdrachtgever WBV "De Voorzorg", Alkmaar; Architecten Huub Thomas, Max van Son; Categorie sociale huur; Oppervlakte 3.070 m²; Inhoud 9.085 m³; Bouwsom ƒ3.094.000,— excl. BTW; Oplevering 1994.
Gebouw met drie volumes aan rotonde in zuidelijke uitbreiding van Heerhugowaard. Op de begane grondlaag een supermarkt en bergingen van de woningen. Boven de supermarkt een haakvormig woongebouw met 34 woningen dat aan twee zijden verschillend is uitgewerkt.

Voorgevel en zijgevel

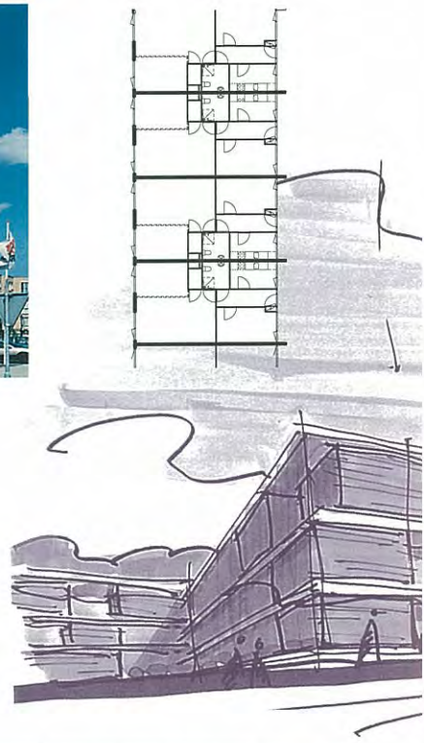

Noord-oostgevel

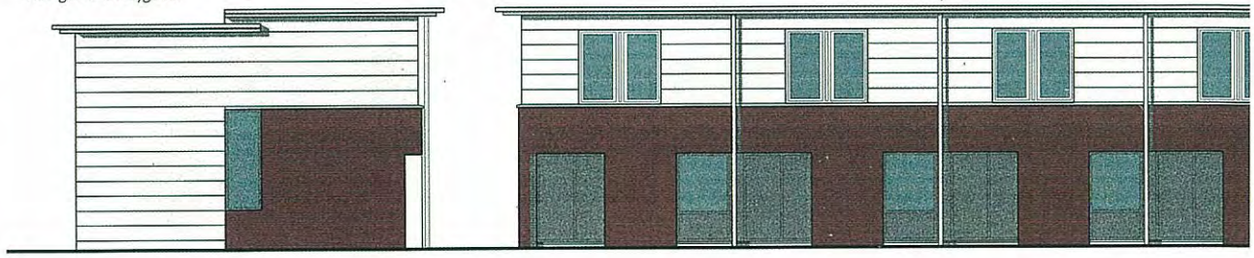

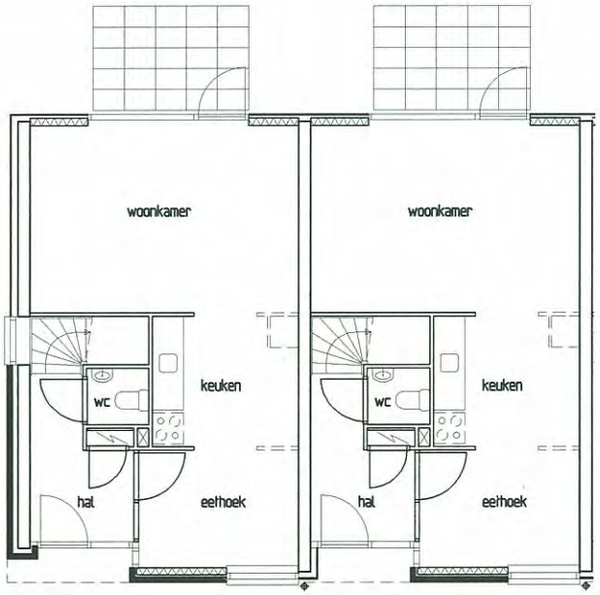

100 Budgetwoningen; Opdrachtgever UBA Bouw/Projectontwikkeling b.v., Uithoorn; Categorie sociale koop, sociale huur; Oppervlakte per woning 87,5 m²; Inhoud per woning 237 m³; Bouwkosten variabel. In voorbereiding.
De plattegrond van de Budgetwoning is ontwikkeld rond een kern, waarin alle installatietechnische voorzieningen zijn opgenomen wat tot een aanzienlijke kostenbesparing leidt. De woningen hebben gebruiksplekken aan voor- én achterzijde, aan de openbare kant een eet- of studeerhoek, aan de tuinkant een zithoek.

Plattegrond budgetwoning

92 Woningen Meerwijk-west, Uithoorn; Opdrachtgever UBA Bouw/Projectontwikkeling b.v., Uithoorn; Architecten Martin Weertman, Huub Thomas; Categorie 57 sociale koop, 25 vrije sector koop, 10 premie-koop; Oppervlakte 12.512 m²; Inhoud 31.280 m³; Bouwkosten —,— excl.BTW; Oplevering 1993. Woningtype speciaal ontwikkeld voor de hoofdontsluitingsweg.

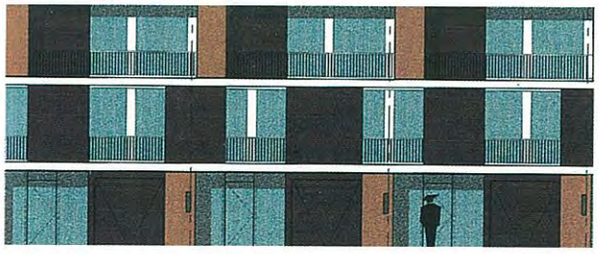

41 Woningen Kooimeer, Alkmaar; Opdrachtgever Ballast Nedam woningbouw, Maarssen; Categorie vrije sector koop; Oppervlakte 4.910 m²; Inhoud 13.257 m³; Bouwkosten *f* 7.500.000,— excl. BTW; In voorbereiding. Revitalisering van de Kooimeer te Alkmaar. De nieuwe programmering, gedifferentieerde woningbouw in combinatie met commerciële en dienstverlenende functies, voorkomt een monofunctionele ontwikkeling. Het huidige "de Moel"-terrein is onderdeel van het door ons ontwikkelde stedenbouwkundig masterplan.

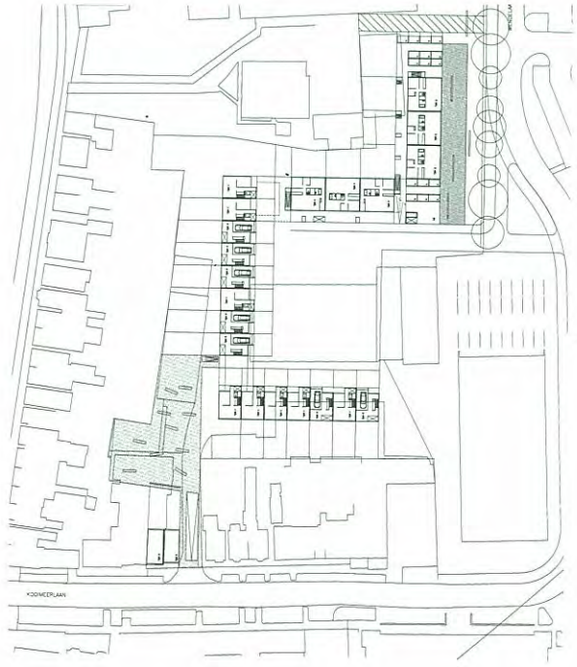

VAN TILBURG EN PARTNERS
ARCHITECTEN EN STEDENBOUWKUNDIGEN
[ARCHITECTEN: A.S. VAN TILBURG EN G. SMIT]

RIVIUMQUADRANT 81
CAPELLE A/D IJSSEL
POSTBUS 4255
3006 AG ROTTERDAM
T 010 2021900
F 010 2021999

De kwaliteit van het wonen wordt vooral bepaald door de wisselwerking tussen huis en straat, tussen woning en woonomgeving. Dat vraagt een goed evenwicht tussen het collectieve van de stedenbouw en het individuele van de woningen. Straten, singels en lanen hebben een duurzaamheid die verder gaat dan duurzame materialen en vormen. Bij wonen moet het gewone, het vanzelfsprekende vormgegeven worden.

Hoge Hoven Nieuwland Amersfoort
De opgave was het vormgeven van de middenas, de singel en de ruggengraat van het deelplan. Een zorgvuldige, fijnzinnige baksteen architectuur. Markante hoeken geven de singel maat en geleding. De gevels stralen door hun horizontale geleding rust uit.

Vierde Kwadrant Huizen
Een tweetal woningbouwprojecten voor een woningbouwvereniging en een project-ontwikkelaar. Samen een hecht woongebied, waarin tussen eenvoudige en dure woningen een goede wisselwerking ontstaat. Eenheid in architectuur en materiaal.

Spellewaard Zaltbommel
Een crescent, een halve cirkel met woningen, zorgt voor een krachtige beëindiging van de wijk. Een architectuur in lagen met subtiele accenten op de einden en in het midden.
De doorlopende bovenste laag geeft de crescent de gewenste continuïteit.

105 Woningen Hoge Hoven, Coelhorster-Appelgaarde e.o., Amersfoort; Opdrachtgever Amstelland Vastgoed bv, Amsterdam; Architect G. Smit; Categorie diverse woningtypen, vrije sector, 70 e.g., 35 appartementen; Oppervlakte e.g. 150-180 m², appartementen 110-140 m² ; Inhoud e.g. 430-500 m³, appartementen 300-380 m³; Bouwkosten ƒ11.025.000,— excl. BTW; Oplevering 1997.
Een appartementengebouw als beëindiging van de Coelhorster-Appelgaarde in de Amersfoortse wijk Nieuwland.

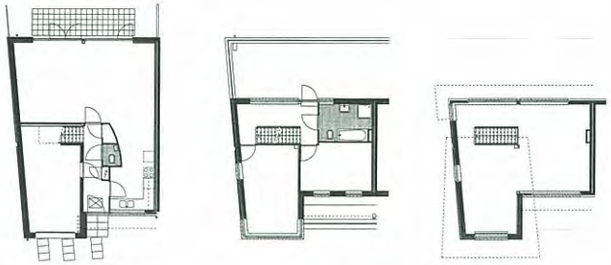

34 Crescentwoningen Kazemat, Spellewaard, Zaltbommel; Opdrachtgever Tiemstra Nijmegen bv, Nijmegen; Architect G. Smit; Categorie twee typen e.g. vrije sector; Oppervlakte type A 130 m², type B 175 m²; Inhoud type A 350 m³, type B 460 m³; Bouwkosten ƒ3.570.000,— excl. BTW; Oplevering '96.

39 Woningen en 14 herenhuizen Machiel Vrijenhoeklaan/Hoek van Hollandlaan en Kijkduinsestraat/Machiel Vrijenhoeklaan, Kijkduin, Den Haag; Opdrachtgever Eurowoningen Rotterdam; Architect G. Smit; Categorie vrije sector; Oppervlakte 39 woningen 160-181 m², 14 herenhuizen 118 m²; Inhoud 39 woningen 431-488 m³, 14 herenhuizen 320 m³; Bouwkosten 39 woningen ƒ9.369.000,— excl. BTW, 14 herenhuizen ƒ2.870.000,— excl. BTW; Oplevering 1996.

215 Woningen 4e Kwadrant, Huizen; Opdrachtgevers Atrium Woningstichting Huizen, Slokker Vastgoed bv, Huizen; Architect G. Smit; Categorie diverse woningtypen, 24 e.g. en 108 appartementen sociale huur + koop, 83 e.g. vrije sector; Oppervlakte e.g. 117-282 m², appartementen 78-90 m²; Inhoud e.g. 307-749 m³, appartementen 211-243 m³; Bouwkosten ƒ23.650.000,— excl. BTW; Oplevering 1997. 2/1 kap vrije sector aan de rand van de wijk en e.g. sociale huur + koop in de wijk.

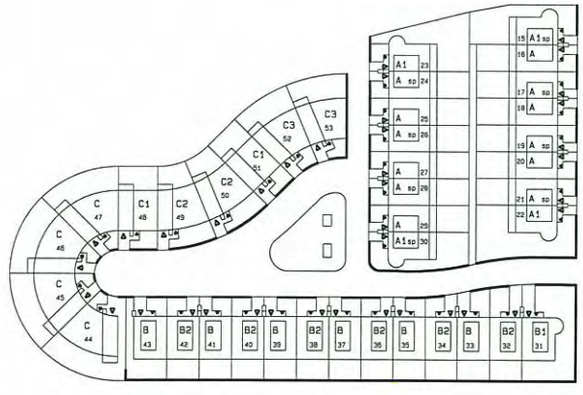

Topos Architecten BV

[architecten: Judith Barth, Albert Jan Dekking,
Kees Jongelie, Mariëlle van Ooi, Ronald de Rooy en Ernst Verboom]

Middelburgseweg 1a
2741 LB Waddinxveen
Postbus 37
2740 AA Waddinxveen
T 0182 394344
F 0182 395878

In de nieuwe woongebieden die in ontwikkeling zijn, wordt in steeds grotere mate gebruik gemaakt van de verworvenheden van de klassieke voorbeelden die bekend zijn als de samenhangende, doordachte woongebieden uit de 20er en 30er jaren. Zonder alleen de uiterlijkheden daarvan voorop te stellen.
Er wordt samenhang en een meer tijdloze rust nagestreefd door geïntegreerde ontwerpinspanning op het gebied van: de stedenbouwkundige structuur, de stedenbouwkundige uitwerking, het ontwerp van het openbare gebied, groen, de gebouwde en niet gebouwde overgangen van openbaar naar privé, de materiaal- en kleurkeuze van de architectonische deeluitwerkingen.
De allereerste woningen van de 11.000 woningen grote Vinex-locatie Ypenburg hebben wij een signaalfunctie meegegeven. Doordacht gedetailleerd, harmonieus in materiaal- en kleurkeuze, met meerwaarde door subtiele stedenbouwkundige ordening. Dat is gebeurd onder een extreme tijdsdruk: van eerste lijn op papier tot eerste sleutel in 10 maanden; wat dat betreft zeker geen voorbeeldproject.
Gelukkig wordt normaliter voor dat traject bijna twee keer zoveel tijd uitgetrokken en dat is ook nodig om iedereen de gelegenheid te geven op elkaars inbreng te reageren en zo meerwaarde te genereren.

1 woningentree
2 woonkamer
3 keuken
4 berging
5 slaapkamer
6 badkamer
7 hobbyruimte

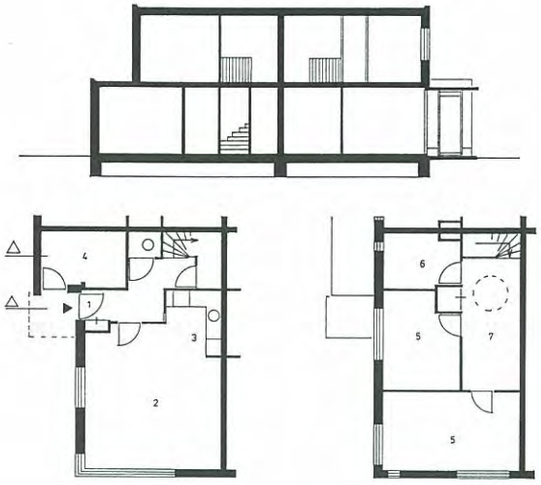

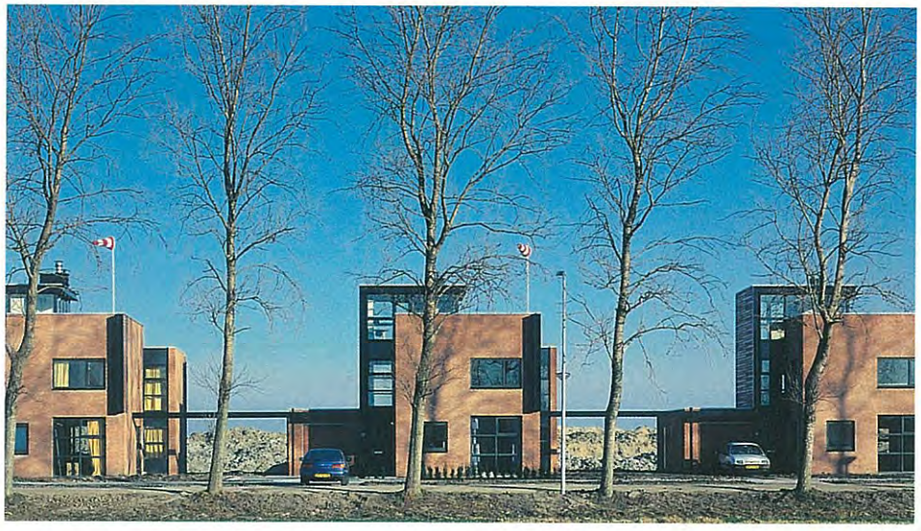

14 Vrijstaande woningen Ypenburg deelplan nul, De Mok, Rijswijk; Opdrachtgevers Aegon Nederland nv, Den Haag, Rabo Vastgoed, Utrecht; Architect Judith Barth; Categorie vrije sector huur en koop; Oppervlakte 2.530 m²; Inhoud 9.100 m³; Bouwkosten ƒ3.545.780,— excl. BTW; Oplevering 1996.

begane grond

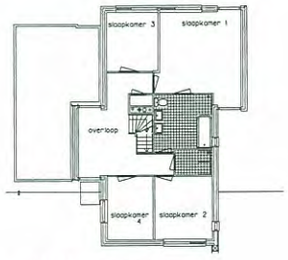

eerste verdieping

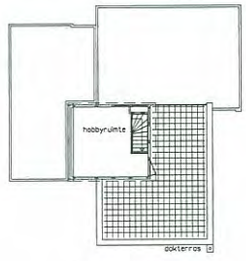

tweede verdieping

252 Woningen Tussenwater, Hoogvliet, fase 1, 2, 4, iedere fase 84 woningen; Opdrachtgever Woondienst Maasoevers, Rotterdam; Architect Judith Barth; Categorie sociale huur en koop; Oppervlakte fase 4 4.988 m²; Inhoud fase 4 30.364 m³; Bouwkosten ƒ8.468.266,— excl. BTW; Oplevering 1994-1995-1996.

geen architectuur

zonder licht

Ledenlijst Stawon

Op 31-12-1997 waren bij Stawon aangesloten:

020 Aardewerk Partners
Prinses Mariestraat 13a
2514 KC Den Haag

022 Architectenassociatie Aa
088 Driehoek 5
Postbus 8219
6710 AE Ede
Koninginnegracht 105
2514 AL Den Haag

Archi-konsult
Noortberghmoeren 5
Postbus 4918
4803 EX Breda

024 Architektenburo Abken bv
142 Newtonbaan 1
3439 NK Nieuwegein

026 Bakker Boots van Haaren Dijkhof architektenburo
090 Koperwiek 3
144 Postbus 141, 1740 AC Schagen
Herengracht 560
Postbus 15426, 1001 MK Amsterdam

146 BEAR Architecten Gouda
Thorbeckelaan 2
2805 CA Gouda

092 Architectenbureau Van den Broek en Bakema
150 Weena 695
Postbus 336
3000 AH Rotterdam

152 Calis en Van Gendt Architekten bv
Schilderstraat 17
5211 NB s-Hertogenbosch

Clevis-Kleinjans Architecten bv BnA
Antoniuslaan 68
5921 KE Venlo

Croonen Adviseurs bv
Piet Slagerstraat 2
5203 DC s-Hertogenbosch

028 De Architectengroep Rijnboutt Ruijssenaars
094 Hendriks van Gameren Mastenbroek bv
154 Barentszplein 7
1013 NJ Amsterdam

096 Van den Dikkenberg & Bons Architekten BnA
156 Landjuweel 1
Postbus 1180
3900 BD Veenendaal

158 Rempt van der Donk architecten BnA bv
Weena 695
Postbus 336
3000 AH Rotterdam

030 Duinker, van der Torre, samenwerkende architecten
098 Haarlemmerstraat 126 c
1013 EX Amsterdam

032 Ir. Bart Duvekot - architecten BnA
W.G. Plein 75
1054 RB Amsterdam

160 FARO Achitecten BnA
Landgoed de Olmenhorst
Lisserweg 487d
2165 AS Lisserbroek

100 Groosman Partners bv architecten/adviseurs
162 Schouwburgplein 34
Postbus 1750
3000 BT Rotterdam

Höhne & Rapp architekturbüro
KNSM-Laan 284
1019 LM Amsterdam

102 Inbo architecten BnA
166 Geeresteinselaan 57
3931 JB Woudenberg
Nevenvestigingen: Amsterdam, Apeldoorn,
Berlijn, Drachten, Eindhoven en Rijswijk

168 K3 architectuur en planning bv BnA
Utrechtsestraat 59
Postbus 612
6800 AP Arnhem

034 KAW Architekten bv
106 Hofstraat 8
9712 JB Groningen

108 Klous + Brandjes Architecten BnA
170 Zijlweg 199
2015 CK Haarlem

036 Kokon Architecten & Ingenieurs bv
110 Weena 723
172 Postbus 29137
3001 GC Rotterdam

Kruisheer Elffers Architecten/Adviseurs bv
Oppert 34
Postbus 1719
3000 BS Rotterdam

174 Kuiper Compagnons
Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Architectuur
Weena 723
Postbus 29059
3001 GB Rotterdam

038 Leodejonge architecten
178 Weena Zuid 110
Postbus 2202
3000 CE Rotterdam

112 Lugten Malschaert Architecten bv
Buitenwalevest 2
3311 AD Dordrecht

116 Maat Architecten BnA
182 Strevelsweg 700/506
Postbus 57658
3008 BR Rotterdam

118 Marge architecten bv
184 s-Gravendijkwal 39
3021 EC Rotterdam

040 Van Mourik Vermeulen architecten
Wassenaarseweg 32
2596 CJ Den Haag

120 Architectengroep Naarding Straesser van der Linden
Kerkstraat 310
1017 HC Amsterdam

042 Karel Nieuwland Architekten bv
124 Raadhuisstraat 49b
2271 DG Voorburg

044 Van den Oever, Zaaijer, Roodbeen
186 & partners architecten
Planetarium, Kromwijkdreef 11
1108 JA Amsterdam

OLGA Architecten
Kwinkenplein 12
9712 GZ Groningen

046 O.N.X. architecten BnA
Professor van der Scheerstraat 195
2035 AM Haarlem

188 Oosterhuisassociates
Essenburgsingel 94c
3022 EG Rotterdam

050 Oving Architekten bv
126 Hoge der A 26
Postbus 1268
9701 BG Groningen

052 Peters en Boogers bv Architecten lid BnA
Ter Kleef 2
1081 AM Amsterdam

128 Post Ter Avest Architecten
190 Hoogmadestraat 57
Postbus 10197
3004 AD Rotterdam

054 Dick Pouderoyen Architektuur bv
St Stevenskerkhof 2
Postbus 156
6500 AD Nijmegen

056 Atelier PRO architekten bv
130 Kerkhoflaan 11a
192 Postbus 85616
2508 CH Den Haag

058 Region architecten
Noordsingel 49c
3035 EJ Rotterdam
Ds. Benninck Boltstraat 25
2471 PL Zwammerdam

Rouw & De Kock Architecten
Veersteiger 2
3311 AS Dordrecht

060 RPHS Architecten
132 Herenstraat 2
194 Postbus 610
2270 AP Voorburg

062 Saarberg & Partners
Zwanendreef 2
2841 NT Moordrecht

066 Berent Stemerding Architecten
Muurhuizen 159
3811 EG Amersfoort

068 Swets + van Voorden bv
Rietbaan 12
2908 LP Capelle a/d IJssel

070 Architekten- en Ingenieursburo Ir. P.M.J. van Swieten
St. Jacobsgracht 4
2311 PW Leiden

196 Tauber Architecten bv
Wendelaarstraat 58
Postbus 415
1800 AK Alkmaar

134 Van Tilburg en partners,
200 architecten en stedenbouwkundigen
Riviumquadrant 81
Capelle a/d IJssel
Postbus 4255
3006 AG Rotterdam

072 Topos Architecten bv
202 Middelburgseweg 1a
Postbus 37
2740 AA Waddinxveen

076 Architectenbureau Venema BnA
Kuipershaven 27
Postbus 860
3300 AW Dordrecht

078 VVK Architektuur en Stedebouw bv
136 Rapenburgerstraat 173
Postbus 18190
1001 ZB Amsterdam

Wijnen Hulst & Ferkov
Herengracht 244
1016 BT Amsterdam

080 de Zanger + Dane architekten BnA
Marktplein 2
1421 AC Uithoorn

LIJST VAN FOTOGRAFEN

1

026 Bakker Boots van Haaren Dijkhof architektenburo
Luuk Kramer, Amsterdam.

030 Duinker, van der Torre, samenwerkende architecten
Mick Palarczyk, Amsterdam.

032 Ir. Bart Duvekot - architecten BnA
Norbert van Onna, Eindhoven.
Wilma Kuijvenhoven, Amsterdam.

034 KAW Architekten bv
Anko C. Wieringa, Groningen.
John Hogan, Groningen.

036 Kokon
Johvar, Voorburg.

042 Karel Nieuwland Architekten bv
Petra Appelhof, Nijmegen.
Flying Camera, Eindhoven.
Michel Kievits, Breda.

044 Van den oever, zaaijer, roodbeen
& partners architecten
Frank van Epenhuysen, Amsterdam.

050 Oving Architekten bv
Jim Ernst Fotografie, Groningen.

052 Peters en Boogers BV Architecten lid BnA
F. Boogers, Amsterdam.
G. Bruijn, Wormerveer.

056 Atelier PRO architekten bv
Ton van der Vorst, Den Bosch.
Marcel Malherbe, Nieuw Leusen.
Atelier PRO architekten bv, Den Haag.

058 Region Architecten
Panavue, Rotterdam.
Frans v. Ameyde, Rotterdam.

060 RPHS architecten
AVEQ, Den Haag.

066 Berent Stemerding Architecten
Hans Mulders, Utrecht.
Robbert Fels, Amsterdam.
Berent Stemerding, Amersfoort.

2

090 Bakker Boots van Haaren Dijkhof architektenburo
Luuk Kramer, Amsterdam.

098 Duinker, van der Torre, samenwerkende architecten
Ger van der Vlugt, Amsterdam.

100 Groosman Partners BV architecten/adviseurs
Jaap Bongers, Amsterdam.

102 Inbo architecten BnA
Ger van der Vlugt, Amsterdam.
Luuk Kramer, Amsterdam.
Norbert van Onna, Eindhoven.

106 KAW Architekten bv
Arthur Blonk, Wanneperveen.
Henk Erich, Obdam.

110 Kokon
Johvar, Voorburg.

120 Architectengroep Naarding Straesser Van der Linden
Sybolt Voeten, Breda.

124 Karel Nieuwland Architekten bv
Willem Vermey, Den Haag.
Petra Appelhof, Nijmegen.

126 Oving Architekten bv
Jim Ernst, Groningen.

128 Post Ter Avest Architecten
Huib G.O. Kooyker, Dordrecht.
Ger van der Vlugt, Amsterdam.
Raoul Suermondt, Den Haag.

130 Atelier PRO architekten bv
Mick Palarczyk, Amsterdam.
Peter de Ruig, Den Haag.
Van der Vlugt en Claus, Amsterdam.

134 Van Tilburg en Partners,
architecten en stedenbouwkundigen
Harm van den Broek, Rotterdam.
Jan Derwig, Amsterdam.

144 Bakker Boots van Haaren Dijkhof architektenburo
Luuk Kramer, Amsterdam.

146 BEAR Architecten Gouda
Jan Derwig, Amsterdam.
Geerars Communicatie, Amersfoort.

150 Architectenbureau van den Broek en Bakema
Bastiaan IngenHousz, Dordrecht.

3

152 Calis en Van Gendt Architekten bv
Paul Kooijman, s-Hertogenbosch.

156 Van den Dikkenberg & Bons Architekten BnA
Michiel Pothoff, Veenendaal.
Theo van Leur, Amersfoort.
SVP-Stedebouwkundigen, Amersfoort.

158 Rempt van der Donk Architecten BnA bv
Luuk Kramer, Amsterdam.

160 FARO Achitecten BnA
Hans van Dijk, Groningen.

162 Groosman Partners bv architecten/adviseurs
Jaap Bongers, Amsterdam.
Gert de Graaf, Groosman Partners.
Harry Sipkens, Groosman Partners.

166 Inbo architecten BnA
Ger van der Vlugt, Amsterdam.
H. Oost, Rijswijk.

168 K3 architectuur en planning bv BnA
Peter Koelewijn, Arnhem.

172 Kokon
Johvar, Voorburg.

174 Kuiper Compagnons
John van Heijningen, Kuiper Compagnons.

186 Van den Oever, Zaaijer, Roodbeen
& Partners Architecten
Frank van Epenhuysen, Amsterdam.

190 Post Ter Avest Architecten
Huib G.O. Kooyker, Dordrecht.
Fas Keuzenkamp, Pijnacker.
Pieter Vandermeer, Rotterdam.

192 Atelier PRO architekten bv
Raoul Suermondt, Den Haag.
Atelier PRO architekten bv, Den Haag.

194 RPHS architecten
AVEQ, Den Haag.

196 Tauber Architecten bv
Michel Claus, Amsterdam.
René Fleur, Amsterdam.
Frank Greiner, 3F produkties, Uithoorn.
Jeroen van Putten, Heiloo.

202 Van Tilburg en partners,
architecten en stedenbouwkundigen
Theo van Leur, Amersfoort.
Rob t Hart, Rotterdam.
Jan Derwig, Amsterdam.